

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér, vasúti állomásokon 12 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Kérjük azokat a tisztelt vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése lejárt, hogy előfizetésüket az illető postahivatalnál minél előbb ujtsák meg, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne legyen

Az introdukció.

Budapest, július 12.

Ez a véderővita első napja lett volna. De a véderővitára nem is kerülhetett sor: — ez a véderővita első napjának eredménye vagy eredménytelensége. Az ellenzék jegyzőkönyvi hozzászólásokkal, napirend előtti beszédekkel, névszerinti szavazásokkal és interpellációkkal úgy tudott manőverezni, hogy a véderővitának még a kisujját se láthattuk meg az első napon.

Örvendjünk ennek az introdukciónak? Őszintén szólva nem örvendünk. Ismerjük azt a régi leoninus tanácsot, hogy: „hol nem győzsz okkal, vágj bátran közbe botokkal”, de még ez az ócska verses tanács is azon kezd, hogy előbb rakjuk ki szépen magunk elé az okainkat s csak ha az okok elfogytak, akkor vegyük elő a sarokból a botjainkat. S valahogyan nekünk is az az érzésünk, hogy a harcot, mely jogos és szükséges, bátran megkezdhetjük volna

azokkal az argumentumokkal, melyek, sajnos, garmadával állnak a nemzet rendelkezésére. Azt a gondolatot, hogy a kecskeméti földrengésből utólag kormányregést próbáljanak rendezni: a nemzet aligha fogja a harcz méltóságának javára irni. És hogy az ellenzék már az első napon a technikai obstrukció kényelmesebb eszközeit szedi elő az argumentálás helyett: tartunk tőle, a nemzet azt sem fogja az ellenzék erejének teljessége gyanánt elfogadni. Kormányboszantásnak talán elég jól fest az ilyen introdukció, de ellenzéki erőbemutatásnak esetleg kevésbé.

Akármilyen kevésbé tetszik is Justh Gyulának, ebben a taktikai kérdésben mégis csak Apponyi Albertnek van igaza. Abban a nagy nemzeti küzdelemben, melyet a közös hadsereg emelkedő követeléseivel szemben már időtlen idők óta kell folytatnunk, a nemzet nem jutott odáig, hogy az argumentumokból kifogyott volna. Mikor az ország pénzügyi helyzetét az egész vonalon csak az élet mesterséges drágításával lehet nagynehezen megóvni s mikor ebben a hurpattanásig feszített helyzetben a hadsereg még többet követel s még kevesebb kompenzációt kínál: akkor maga a helyzet szolgál új és új argumentumokkal s igazán nem

kell mindjárt egy halkabban olvasott jegyzőkönyvbe vagy éppen a kecskeméti katasztrófába kapaszkodni, ha azt akarjuk igazolni, hogy a nemzetnek igaza van s a közös hadsereg feneketlen zsebének tömése nem a legelsőbbrangu nemzeti ambíció. Apponyi Albert igazán a katonai követelések visszaverésében aczéleződött meg. Talán első felzólásával is a hadsereg nemzeti szellemen való reformját akarta már szolgálni s ma, harmincz esztendő után még mindig nem fogyott ki az argumentumokból. S ha Apponyi a legengesztelhetlenebb harcot hirdeti és azt mondja mégis, hogy az obstrukció arzenáljára még sokáig nem fog rászorulni: akkor az ellenzéknek sem kell már a legelső órában lemondani az argumentálás szebb és a nemzet erejéhez méltóbb fegyveréről.

Ha ez a mai hevesebb kezdet válasz akart lenni a bécsi körök tulságos elbizakodottságára: akkor még megértjük. Nagyon is félvállról veszi már Bécs ezt az ellenzékét s ha ki lehet fricskázni az osztrákokból ezt az imperitens elbizakodottságot: hát az rendjén van. Ellenzéknek az egyszeri koalíció romjai is elég erősek s erről meg fog győződni a kormány is, Bécs is. Ha majd egy hosszú és változatos vita során az osztrák türelmetlenség erőszak-

Vezeklés.

Írta: Timár Szaniszló.

(Utánnomlás tilos.)

— Vajjon, ha fölvetném a fátylat és minden járó-kelő szabadon az arcomba nézhetne, akadna-e köztük olyan, aki vonásaimból kiolvashatná, mi történt az imént velem? — gondolta Renée, amikor végigment a népes köruton, miközben gondosan ügyelt, nehogy a könnyű szellő, mely körül-fujdogálta, félrelebbentse fátyolát. — Bolondság — tette hozzá tovább gondolatban — kinek is jutna eszébe ilyes valamit keresni egy aszszony arcvonásában? S ha eszébe jutna is, van-e ember a világon, aki bele tudna látni az agyvelő szövevényébe és következtetni tudna?

Renée meggyorsította lépteit. Azt hitte, könnyített a szíven s lerázta a lelkiismeret ijesztő hangját, mely lelkében támadt. Csak néhány percig tartott a megkönnyebbülés. Aztán megint érezte a benső háborgást, mely arczába kergette a vért, szívet hevesen és kinzóan megdobogtatta, tekintetét tétovázóvá tette s lélekzetét majdnem elfojtotta.

— Nem lehet ezt elviselni, ah!... Könnyű a bűn ösvényére térni, de nehéz a büntudatot elviselni. S ha legalább tudnám, miért követtem el? ... Miért? ... Miért? Hát különb az a férfi, mint az én férjem? Szébb-e? Finomabb-e? Előkelőbb-e? Többre vitte talán az életben, mint az, akinek anyakönyvvezető és oltár előtt örök hűséget fogadtam? Magam is azt hiszem, hogy meg vagyok babonázva; varázsszal vagyok megverve. Az ember ezen a világon csupa merő

rejtéllyel van körülveve. Ez is olyan megfejtetlen rejtély talán.

Minél közelebb érkezett lakásához, annál nyugtalanabbá és tétovázóbbá lett. Rettegve gondolt arra a pillanatra, melyben lábát háza küszöbére fogja tenni. Arra a küszöbre, mely tiszta volt eddig s melyet szenny, moesok nem érintett soha. S most mégis be van szennyezve, örökre, letörölhetlenül. Az elkövetett bűnt soha többé jóvá tenni nem lehetett.

— Minden bűnért vezekelni lehet — gondolta megint, amikor már egészen közel volt céljához — csak éppen ezt nem. Hát nem különös ez? Bűn az, másnak a tulajdonához nyulni, lopni, vagy rabolni, vagy gyilkolni. A törvény érvényesíti hatalmát. A bűnös börtönbe kerül; levezekli bűnét és ezzel vége. De ezt a bűnt, mely az én lelkemet terheli, nem lehet levezekelni. Ennek a fullánkja itt van a szíven és örökösen éget, mint a tüzláng és elperzseli a lelket.

— Hogyan néztek a férjem szemébe, aki oly határtalan bizalommal volt hozzám. Hogyan fogadjam érintését, ölelését, amikor pedig tudom, mily súlyosan vétkeztem ellene. Nyájasságát mivel viszonzom? Bizalmára miképpen szerezsek új érdemeket? Igaz, hogy magam sem tudom, miként kerültem ennek a férfunak a hálójába. Nem tudom megmagyarázni, mint jutottam ennyire? Sőt talán azt sem tudom, hogy nem én voltam-e a csábító s nem ő volt-e az elesébitott? Hisz kacérkodtam vele s tetszeni akartam neki minden áron. De akár én voltam a nagyobb bűnös, akár ő, a vétket elkövettem s most már fait accomplit előtt állok. Nem menekülhetek saját öntudatom elől és érzem, hogy

örökké árnyak fognak üldözni és meg nem szabadulok, hacsak véget nem vetek az életnek.

Nagy és heroikus elhatározással érkezett haza. Eleintén szivdobogva gondolt arra, hogy a férje már odahaza lesz és arcvonásairól fogja leolvasni az — még pedig első pillanatra — hogy letért az erény ösvényéről. De a férje nem volt otthon. Minden a régi rendben volt. Butorai mind a régi fényben ragyogtak. Egy sárga kanári az ablak előtt csak oly vidoran ugrált a kalitkában, mint azelőtt. S mikor észrevette urnőjét, a tollait borzogatta, szárnyait terjesztette s esőrével a kalit rácsát kopogtatta, mint azelőtt, mintha semmi sem történt volna.

Letette a kalapját s fátyolát és sietve állt a tükör elé. Szigorúan figyelte arcvonásait, hogy nem fedez-e föl azok közt egyet, amely elárulhatná vétkét. Ah, dehogyan nem! Minden arcvonásában, minden kifejezésében árulót látott. Azt hitte, hogy csak rá kell nézni és lelkében olvasni lehet, mint nyitott könyvben.

Elhatározta, hogy mihelyt a férje belép, azonnal lábai elé borul és megvall mindent, még mielőtt az kitalálna valamit. Végre is nem lehet, hogy egy férj, aki szereti a feleségét, irgalmatlanabb és keményebb szívű legyen, mint maga a rideg törvény. Vannak esetek, amikor az esküdtek emberölésért is fölmentik a bűnöst, ha vétkében ellenállhatatlan és leküzdhetetlen kényszer-elemeket látnak. Kell, hogy egy férj, bármily fájdalmas is neki, megbocsásson a feleségének, különösen, ha az mindent bevall önként s egy egész élet hűségével és odaadásával akar vezekelni

ba próbálja kergetni a magyar többséget, akkor majd elválik, hogy hány zsák fegyver áll még a megfogyatkozott negyvennyolcasok rendelkezésére, mikor a közös hadsereg követeléseit kell elhárítani. Van még azokból a fegyverekből elég. S a telhetetlen osztrákok rá fognak jönni, hogy a magyar parlament házszabályai még mindig hasonlítanak a mitológiai bölzsákhoz, melyben Boreas a szeleket és viharokat őrizte. Ha kell és elkerülhetetlen, lehet itt még obstruálni és nem is valami nehezen. De Boreas nem az egyetlen istenünk és nem a legelső erősségünk. Ez a nemzet a maga elvitázhatatlan igazságaiban is elegendő erővel rendelkezik, hogy vérét és erejét ne vétesse el magától paraucsszóra, új nemzeti erők ellenértéke nélkül. És ha a kormány a nyári forróságában bizik, mi viszont a szívek és lelkek forróságában bizunk. Akad itt még annyi tűz, hogy az argumentumok szűz erejével is visszaverjük az osztrák követeléseket.

Az introdukció hangjától nem voltunk elragadtatva. De a harcot nem is az első pillanat dönti el. Ez a harc komoly lesz, noha első lépésénél technikai obstrukciónak látszott. Ez a harc csak most fog igazán megindulni. Ami az első napon történt: az csak a kölcsönös nagy türelmetlenség kitörése volt.

Budapest, július 12.

A képviselőház ülése. A képviselőház legközelebbi ülése holnap, csütörtökön délután tíz órakor lesz. Napirend: a véderőjavaslatok tárgyalása.

A miniszterelnök a sepsiszentgyörgyiekhez. Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök, akit a sepsiszentgyörgyi munkapárt Hegedűs Ló-

egyetlen bünért. Ha meg nem bocsát, akkor nincs lelke és nincs szíve. De bizonyosan meg fog bocsátani s a vezeklő nőt fölemeli magához megint a porból.

Ez az elhatározás, mihelyt megszilárdult lelkében, megnyugtatta. Lelki háborgásai lecsitultak és kényelembe helyezve magát, várta, várta, férjének hazajövetelét.

Azonban a férje késett valahol. Máskor sem volt éppen pontos. Ma azonban, mintha a véletlen, a földi és égi hatalmak összeesküdtek volna ellene, hogy gyötrelmeit növeljék, órák órák után multak s férje még mindig nem tért haza. Már öreg este volt. A szobalány felgyújtotta a villamos csillárt s kérdezte, hogy a nagyságos asszony nem parancsol-e valamit? Az asszony türelmetlensége egyre nagyobb lett.

Végre — az idő éjfélre járt már — meghallotta a csengettyűszót, mely az előszobából behangzott s nyomban utána férjének lépteit.

Fel akart kelni a helyéről, hogy azonnal, mihelyt a férje belép, a lábai elé boruljon. De nem volt ereje hozzá. Minden tagja reszketett; arca sápadt volt; a szíve úgy dobogott, hogy a lélekzete is elállt.

A férj belépett. A szeméi szoktalan vidámságban fénylettek; arca szinte ragyogott. Renée jól ránézett s első pillanatra látta, hogy a férje nincs normális állapotban. Sőt minél jobban nézett rá, annál jobban meggyőződött róla, hogy úgy van s különösen, mikor a szeméit nézte és észrevette, hogy azok szinte keresztben álltak, tisztában volt a dologgal.

— Hehehe! — nevetett a férj és félig tántorgó léptekkel közeledett a szép asszonyhoz — ugy-e, nyugtalan voltál már? Tudom,

ránt beszámolója alkalmából üdvözölt, a következő távirati választ küldte a sepsiszentgyörgyi munkapártnak:

„*Ferencz Lajos és Bogdán Artur* pártelnök uraknak, Sepsiszentgyörgy. A jelentőségteljes parlamenti küzdelem előestéjén kettős örömmel vettem a sepsiszentgyörgyi nemzeti munkapártnak az elnök urak által kifejezett üdvözlését, mint annak bizonyosságát, hogy a kormány és pártja czéltudatos, hazafiás működésükben a közvélemény támogatására számíthatnak. Fogadják megbízóik részére is a saját és minisztertársaim köszönetét a biztositással, hogy a városok fejlődése iránt a legmelegebb hajlandósággal viseltetem. *Khuen-Héderváry.*“

Katonatisztek az ujságírók karzatán. Hazai Samu honvédelmi miniszter elrendelte, hogy amíg a véderő törvényjavaslat tárgyalása a képviselőházban tart, *Belicska* Sándor vezérkari alezredes, dr. *Knapp* Aurél miniszteri titkár, *Denian* Ottó hadbiztos és *Tombor* Jenő vezérkari százados a parlamentben tartózkodjanak és hallgassák a Ház tanácskozását, hogy ha a miniszternek bármely kérdésben fölvilágosításra volna szüksége, azonnal rendelkezésre álljanak. Az említett katonatisztek a képviselőház baloldali hírlapírói karzatán foglaltak helyet, onnan hallgatják a beszédeket.

Az interparlamentáris konferencia. Az interparlamentáris konferencia ideai helyének megválasztása dolgában a döntés megtörtént. A konferenciát Rómában tartják október elsején.

A Gautsch-kormány nehézségei.

Budapest, július 12.

Már csak napok választják el Ausztriát attól, hogy az új képviselőház megkezdje tanácskozásait s Gautsch még mindig nincs tisztában azzal, hogy melyik párt a barátja, melyik az ellensége. Mindegyik „rokonszenyvel“ fogadja ugyan Gautsch vállalkozását, de mindegyik fentartja magának a „szabad kezét.“

Gautsch miniszterelnök tulajdonképpen e pillanatban csakis a bankjavaslat s a katonai javaslatok sorsával törődik. Ezeket szeretné biztosítani még a nyári ülésszakban. Azok a tárgyalások is, amelyeket az egyes

ilyen a természeted. Szegény asszony! De hisz ez ritkán fordul elő.

— Te mámoros vagy, Ferencz, pfuj!... szólt a nő, aki undorodott a részegségtől.

A férj odahajolt az asszonyhoz. E pillanatban a nő finom szaglási érzéke észrevette, hogy a férje parfümös. És ah, mily parfüm volt ez! Csak egy nő használ ilyen illatosítót. Nagyon jól ismerte ezt az illatot. Legjobb barátnője használta ezt s most már tudta, hol késett a férje.

— Te Ágneséknál voltál — tört ki a haragos indulat a nőből. — Tudom, hogy ott voltál.

— Mi van abban, hogy ott voltam? — szólt a férj, aki azok közé tartozott, akik a bormámorban mindent bevallanak.

— De hisz tudom, hogy Ágnes férje tegnap este Bécsbe utazott. Mi keresni valód volt ott, ha a férj nincs odahaza? Különösen ilyen késő éjjelig?... Vagy igaz, hisz nem is a lakásában voltál. Máshol találkoztatok.

— Ki mondta ezt?

— Meglestek benneteket, tudok mindent — kiáltott Renée.

Találomra, ösztönszerűen mondta, de a hatás rendkívüli volt. A férj hirtelen eléje borult s arcát az asszony ölébe temette.

— Meg tudsz-e bocsátani, Renée — rebegte a mámorosok ügyetlen és dadogó kifejezésével. — Egy egész élet hűségével akarok vezekelni.

Az asszony érezte, hogy minden teher, mely lelkét nyomta, elmúlik és a semmiségbe oszlik. Még kérette magát kissé s szemére lobbantotta a férjnek, mily rut dolog az, hogy éppen legjobb barátnőjével csalta meg.

De azután számot vetve azzal, hogy néha a férfiak is ellenállhatlan kényszereknek vannak alávetve, megbocsátott....

pártokkal folytat, arra irányulnak, hogy ezeket a javaslatokat minden vita nélkül utasítsa a ház az illetékes bizottságokhoz. De ez a terv sem a csehek, sem a keresztényszocialisták körében nem találkozik nagy rokonszenyvel. Azt mondják, hogy olyan nagyfontosságú javaslat, mint aminő a katonai javaslat, feltétlenül alapos megbeszélést igényel. Ugyanezt az érvet használják a csehek a bankjavaslat ellen is.

Az osztrák kormány azonban ragaszkodik ahhoz, hogy mind a két javaslatból még a nyáron törvény legyen, mert az őszi ülésszakra már most is rengeteg feladat megoldása vár. Így nemcsak a delegációnális ülések vesznek majd sok időt igénybe, hanem a budgetet, vagy legalább is a költségvetési provizóriumot le kell tárgyalni. Azonkívül a cseh tartománygyűlést is ülésszakra kell összehívni, ami alatt a birodalmi gyűlés nem tanácskozhatik. Szóval, el akarja hitetni Gautsch, hogy most kell letárgyalni ugy a katonai javaslatot, mint a bankjavaslatot, mert másképp az ősszel nem lesz a háznak ideje, hogy a legszükségesebb pénzügyi javaslatokkal foglalkozzék.

Mikor a király Gautschot miniszterelnökké nevezte ki, az a hír előzte meg őt, hogy a csehek akarja megnyerni a maga támogatására. Az után a tanácskozás után azonban, melyet Gautsch tegnap a csehek vezéréivel, Fiedlerrel, Kramarczczal, Udrzallal, Klofáccal s Hrubannal folytatott, kétségtelen, hogy a csehek az új kormány nyal szemben is megmaradnak ellenzéknek. Gautschnak érvelései náluk süket fülekre találtak s ragaszkodtak ahhoz, hogy a nyári ülésszak alatt ne történjen egyéb, mint a mi a ház megalakulásához tartozik, de semmiféle nagyobb munkaprogram a házra rá ne kényszeríttessék. Szerintük a bankjavaslat nem sürgős, mert a mostani bankprovizórium minden nehézség nélkül az őszig fenntartható s a katonai javaslatok sem annyira sürgősek, hogy ne volna mindegy az, most, nyáron lesz-e azoknak első olvasásban való tárgyalása, vagy csak az ősszel.

Egyáltalán nem Iehé reménysége Gautschnak arra, hogy egy parlamentáris kormányt alakíthasson. Kijelentette ugyanis, hogy parlamentáris kormány alakításához csak akkor fog, ha a csehekkel békét tud teremteni. A csehek azonban nem hajlandók a békére. Azt hiszik, hogy Gautsch rájuk van szorulva, mert a keresztényszocialisták kileptek a német pártkötelékből, vagy legalább is nem hajlandók egy blokkot alkotni a liberálisokkal. A lengyeleknek támogatására sem számíthat a kormány feltétlenül, tehát Gautsch képtelen egy életképes parlamenti majoritást összehozni s időről-időre mégis csak mindig tárgyalni lesz kénytelen a cseh ellenzékkel, máskülönben úgy jár, mint Bienenrth, aki addig volt tekintettel a németiség egyoldalú követeléseire, míg aztán a csehek egészen elidegenítette magától s utóbb már nem is gondolhatott arra, hogy velük együtt működjék.

A németek azonban kézzel-lábbal tiltakoznak az ellen, hogy Gautsch a csehekkel külön békét csináljon s egyáltalán nem hajlandók semmi áldozatra sem, hogy a csehek a képviselőháznak munkaképessé tételére megnyerjék. Szóval a Gautsch-kormány ágya igazán nem rózsából van vetve s még a legközelebbi hetek eseményeit sem lehet előre látni.

Oszták manőver a Csomagszállító ellen.

— Interpelláció a képviselőházban. —

Budapest, július 12.

A hirhedett C. A. Hirsch und Compagnie bécsi cég egyik főnöke, *Hirsch* Károly, tegnap óta Budapesten van. Muszájból van itt. A budapesti rendőrség távirati uton hívatta le, hogy kihallgassa az ellene indított bünvádi eljárás ügyében. *Hirsch* ur tehát lejött s amerre megfordul, ott dühöng és toporzékol, leadván a maga ékes nyelvén ilyenforma nyilatkozatokat:

— *Nur mit diesen Hundsmagaren soll man nichts zu tun haben.*

Tehát még mi vagyunk öneki *Hundsmagaren*! Ő indítja a leggaládabb manővert egy magyar vállalat részvényeseinek és hitelezőinek kijátszására, ő akarja megkaparítani terhek nélkül a Csomagszállító kedvezményes szerződését, ő küldi le a hóhért *Deutsch* ezüsrész személyében, hogy ne nézzen jogot, törvényt, igazságot, ne hallgasson felháborodásra vagy jajgatásra, hanem gázoljon keresztül a magyar hitelezőkön és szerezzék meg az osztályoknak a zsákmányt. S mégis mi vagyunk a *Hundsmagaren*!

És ez a *Hirsch* ur a magyar pénzügyminiszter kedvence. Ez a *Hirsch* ur és ez a *Deutsch* ur díszkedhetnek *Lukács László* bizalmával. Ezeket tünteti ki azzal, hogy megtette az egyiket jobbkezének, a másikat balkezének. Ezekkel az urakkal hajtattja végre a Csomagszállító kivégzését, kiszolgáltatván nekik a magyar részvényesek és hitelezők érdekeit. Hogy pedig *Lukács László* az ő patronusuk, azt a mai naptól kezdve megzáfolyhatatlan igazságnak kell tekinteni. Mert a legelőkelőbb sajtóorgániumok ugyan eddig is nyíltan az arcába vágják *Lukács László*nak, hogy az ő keze benne van a Csomagszállító hitelezői ellen indított galád manőverben és a bécsi és a külföldi sajtó is ritka egyértelműséggel bélyegzi meg a magyar pénzügyminisztert, hogy a Csomagszállító hitelezőinek testén keresztül ő akarja talpra állítani a Beszerzési társaságot, mint amelynek révén befolyást akar nyerni a magyar sajtóra — de ezekre *Lukács László* csak hallgatott. Ma azonban *Benedek János* képviselő egyenesen meginterpellálta *Lukács László*t az oszták manőver ügyében, egyenesen feltárta a szállongó híreket és így alkalmat adott a pénzügyminiszternek, hogy becsületesen czáfolhasson, ha becsületesen czáfolni módjában van — és *Lukács László* mégis hallgatott, mint a dinnye a fűben. Ha tehát süket a magyar sajtó vádjával szemben, átereszti a fülén a külföldi sajtó kegyetlen kirohanásait, sőt kibúvik egy direkt hozzáintézett interpellációra való válaszadás alkalmát és kötelessége alól is: akkor ezt már nem lehet félreírni. Ez a konok hallgatás: konok vallomás. Igenis: *Lukács László* az, aki az oszták manővert fűti és a kulisszák mögött dirigálja. Igenis: *Lukács László* az, aki magyar részvényesek és hitelező-intézetek rombadöntésével is szolgálatot tesz egy hirhedett oszták cégnek. És igenis: *Lukács László* az, aki gögösen fordul el az érdekelt magyar felektől, ellenben örömet dolgozik együtt *Hirsche*kkal és *Deutsche* Békákkal.

S miért?

Mert amikor *Lukács László* politikai okokból a sajtóhoz közel akart férközni, ebben nem a Csomagszállító sietett rendelkezésére állani, hanem a Csomagszállító egyik hiva-

talnoka, aki visszaélve a rája bízott titkokkal, jelentkezett a pénzügyminiszter urnál, hogy majd megteszi ő a miniszternek a kívánt politikai szolgálatot. Ez a rábizott üzleti titkokkal laboráló hivatalnok: *Guthard* Tódor csinálta meg a kormány támogatásával a Beszerzési vállalatot. De ez a *Guthard* Tódor manipulált aztán úgy az új vállalat vagyonával, hogy alig egy esztendő múlva fölemésztdött az egész alaptőke. Megszerezte ugyan a lapok szállítását, de könnyelmű szerződésekkéi, melyekre a vállalatnak kell ráfizetnie. És elhelyezte azonfölül a vállalatnál a saját rokonságát, egy egész táborot, melyről tájékozást nyújt a következő kis táblázat:

A Beszerzési gárdájában vannak

Guthard Tódor igazgató,

Guthard Imre intéző, az öccs.

Weiss Ella intéző, a közeli rokon,

Gombos Hugó, az expedíció főnöke, a sógor.

Gombos Hugóné, a hirdalposztály főnöke, a nővér,

Selényi Vilma hivatalnoknő, az unokahug,

Selényi György hivatalnok, az unokafivér,

Sándor Gusztáv cégjegyző, irodafőnök,

az unokabátya,

Ferenzi Sándor hirdalpkézbessítési főnök, egy másik sógor,

Feldmann Sári hivatalnoknő, a sógornő,

Szell Elza, a fiók főnöke, szintén sógornő.

Látványos tehát, hogy *Guthard* igazgató ur a családjáról mindenestre körültekintőben gondoskodott, mint a vállalat alaptőkéjének biztosságáról. Így aztán be kellett következnie, hogy a család ugyan rendbe jött, de a vállalat alaptőkéje eluszott. És ezen a kellemtelen szituáczióon segíteni csak úgy lehet, ha a Csomagszállítót sikerül esődbe kergetni s a csomagszállítási jövedelmező üzletét a Beszerzési számára megkaparítani.

Ezt kérte *Guthard* ur *Lukács László*tól és *Lukács László* ezt a csekélységet nem tagadta meg attól az embertől, aki neki még az üzleti titkok elárulása árán is hajlandó volt megtenni a kívánt politikai szolgálatot. Ezért látjuk *Lukács László*t olyan emberekkel való szövetkezésben, akik tulteszik magukat jogon és törvényen. Ezért látjuk az oszták manőver patronusának *Lukács László*t, amint egy szóval se akar ellene tiltakozni, hogy őreá mernek hivatkozni a *Deutsche*ok, a *Hirsche*ok és mindazok, akik a Csomagszállító esődbe hajszolásával fényes nappal ki akarják játszani a jóhiszemű hitelezőket. Egy szavába kerülne, hogy torokrá fojtja a szót minden oszták utonállónak. Csak vissza kellene hívnia a Csomagszállító igazgatóságából a miniszteri megbízottakat. De nem teszi. Azzal az egy szóval kiröpíthetné Magyarországból a hajsza rendezőit: de ő hallgat. Inkább válják guny és felháborodás tárgyává a magyar jogról való felfogás itthon is, a külföldön is.

De nem fog sikerülni a manőver, még *Lukács László* hallgatva segítségével sem. Biztos értesülésünk van róla, hogy *Benedek János* interpellációja nem marad folytatás nélkül és a parlamentben a legközelebbi napokban már fel fogják szólítani a pénzügyminisztert, mint ideiglenes kereskedelmi minisztert, hogy mutassa be az Általános Beszerzésivel kötött szerződés aktáit. És abból nagyon cifra dolgok fognak kiderülni.

Benedek János mai interpellációját itt közöljük:

Benedek János: T. Ház! Egymással konkuráló részvénytársaságok háboruszkodása nem hatolhat el ebbe a csarnokba, amelyben törvényeket hozunk és a végrehajtó hatalom ténykedését ellen-

őrizzük. Pusztán anyagi czélokért alakult magánvállalatok egymással vívott harcainak nem érdekelnek bennünket s különösen engem, aki, mióta képviselő vagyok, soha semmiféle közgazdasági tevékenységgel nem foglalkoztam és nem foglalkozom ma sem. Egész más azonban a helyzet akkor, amikor olyan vállalatok dolgáról van szó, amelyek nem pusztán magánérdekek előmozdításáért alakultak, hanem amelyeknek működéséhez igen fontos közérdek fűződik, amelyek állami támogatással jöttek létre és állami támogatást élveztek egész a legutóbbi időkig. (Zaj. Elnök csenget.)

Eppen ezért kell, hogy figyelmünket ráirányítsuk arra a háboruszkodásra, amely a Magyar kiviteli és csomagszállító részvénytársaság ügye körül a sajtóban felhullámzott és amelynek hullámai már a külföldre is átsaptak. Kell, hogy foglalkozzunk ezzel a kérdéssel, nem pusztán a társaság érdekében, hanem főképp azért, hogy figyelemre méltassuk azokat a szempontokat, amelyek a kormányt arra indították, hogy annak idején ezt a vállalatot védszárnyai alá vegye, mert bizonyos, hogy ezt csak közérdekből tette. Fontos közérdekek fűződnek a vállalat működéséhez és érdekünkben áll illetékes helyről megtudni azokat az okokat... (Nagy zaj.)

Elnök (csenget): Csendet kérek, t. képviselő urak!

Benedek János: ... amelyek a kormányt arra indították, hogy egyszerre csak hátat fordított ezen vállalatnak és hogy azt egyszerre a tönk szélére juttatta. Összefüggésben áll ennek a társaságnak a fennmaradása a magyar sajtó egy részével is, amelynek fontos anyagi érdekei fűződnek hozzá és érdekel bennünket ez a kérdés azért is, mert olyan titkok rugókat sejtenek a kormány mostoha elbánása mögött, amelyek egy cseppet sem válnak a kormánynak díszére. Ha a kormány ad valamit a tekintélyre és méltóságára, akkor mindenestre tiltakoznia kell azon vádak ellen, amelyek úgy a magyar, mint a külföldi sajtóban felhangzanak. Különösen a külföldi sajtóban hangzottak a vádak nem mindig veendőek ugyan kézpénznek, azonban mindenestre érdekünkben áll, hogy a külföldi sajtó ne legyen fellármázva olyan cikkekkel, mint például a kezemben lévő bécsi és pedig nagy elterjedésnek örvendő lap ezikke, amely pláne „Aus dem ungarischen Sumpfe“ czimen látott napvilágot, (Felkiáltások a baloldalon: Ohó!) amely a kormány magatartását olyan kritika tárgyává teszi, hogy az ellen a kormánynak feltétlenül tiltakoznia kell, meg kell nyugtatnia a magyar közvéleményt arra nézve, hogy ezek a vádak nem felelnek meg a valóságnak és azokat a legerélyesebben vissza kell utasítani.

Én alkalmat kívántam adni a kormánynak, hogy nyilatkozatot tegyen ebben a kérdésben, hogy tisztába jöhessünk mi is azokkal az okokkal, amelyek arra indították, hogy a magyar sajtó egy része érdekeinek sérelmével ezzel a fontos közgazdasági vállalattal szemben, amely a multban nagy érdemeket szerzett és igen érdemes munkát teljesített, azzal méltóvá tévén magát rokonszenvünkre, olyan eljárás tanúsítson, amilyent tényleg tanúsított. Hogy a kormány ezt az álláspontját igazolhassa, a következő interpellációt intézem a kereskedelemügyi miniszter urhoz (olvassa): „Interpelláció a kereskedelemügyi miniszter urhoz:

1. Van-e tudomása a kereskedelemügyi miniszternek arról, hogy közvetlen hivatali elődje a csomagok és hirdalpok szállításával két évtizeden át foglalkozó és magának, különösen a magyar sajtó kiszolgálása körül nagy közgazdasági érdemeket szerzett Magyar kiviteli és csomagszállítási részvénytársaságnak ellensúlyozására alapította az Általános beszerzési és szállítási részvénytársaságot és támogatta ezen új vállalatot azzal, hogy neki mindazon szállítási kedvezményeket megadta, melyek az előbbi társaságnak biztosítva voltak?

2. Van-e tudomása arról, hogy a két társaságnál keletkezett üzleti versenyben a kereskedelmi miniszter és a Máv. magasállású közegei az új társaságot a réginek rovására feltűnő módon támogatják, úgy hogy a Magyar kiviteli és csomagszállítási r.-t. nagy anyagi veszteségeket szenvedett; mivel azonban az Általános beszerzési és szállítási r.-t.

szintén súlyos veszteségeket szenvedett, a versenyküzdelem azzal ért véget, hogy a két társaság egymással olyképen egyezett ki, hogy a magyar Kiviteli és csomagszállítási r.-t. megtartotta a csomag-üzletet, amíg hírlapüzletét az Általános beszerzési és szállítási r.-társaságnak engedte át?

3. Tudja-e a kereskedelmi miniszter ur, hogy hivatali elődje a két társaság ezen egyezségét jóváhagyólag tudomásul vette; s ugy az eddig mindkét részről felmerült anyagi veszteséget, mint a Magyar kiviteli és csomagszállítási r.-t. által a hírlapokért elvállalt obligóknak fedezésére öt évre terjedő újabb szállítási kedvezményeket biztosított ugyan leiratilag, de már hónapok teltek el a nélkül, hogy ezen kedvezményeket véglegesen engedélyező szerződést a társaság megkapta volna?

4. Tudja-e a kereskedelemügyi miniszter ur, hogy a Magyar kiviteli és csomagszállítási r.-t. osztrák részvényesek csoportja és az azokat képviselő bécsi igazgatók nyíltan hirdetik, hogy a társaságot felszámolásba, vagy esőbe fogják hozni és éppen főképpen azért, hogy a társaság esőbe kerülésében létszámukban támadtassanak meg azok az ellenzéki lapok, melyekért a társaság obligókat vállalt és hogy egyidejűleg azzal dicsekednek, hogy ezen törekvésekben őket a magyar kormány támogatja, aminek bizonyágául arra is hivatkoznak, hogy a Magyar kiviteli és csomagszállítási részvénytársaság igazgatóságába kirendelt miniszteri kiküldöttek minden tekintetben az osztrák igazgatók ezen törekvését támogatják?

5. Van-e tudomása a kereskedelemügyi miniszter urnak a Magyar kiviteli és csomagszállítási részvénytársaság részvényesei egyik főcsoportjának ezen pár nap előtt a miniszter urhoz intézett beadványáról, melyben kifejezést talál az a határozott gyanu, mintha az ellenzéki sajtó ellen intézett letörési akciókat egyenesen a miniszter ur irányítaná, és összeegyeztethetőnek tartja-e a m. kir. kormány méltóságával, hogy ilyen határozott gyanu ellen se nem védekezik, se nem intézkedik?

6. Hajlandó-e a kereskedelemügyi miniszter ur ugy a saját személyére, mint az egész kormányra háramló alspós gyanunak elejét venni azzal, hogy a minisztérium által kiküldött 4 igazgatósági tagot, ut. m. dr. *Vizaknay* Antal miniszteri tanácsos, dr. *Tormay* Géza miniszteri titkár, *Dobokay* Lajos miniszteri tanácsos és *Boros* Samu hírlapíró urak a esődtől erőszakoló igazgatóságából visszarendeltessenek?

7. Tekintettel ezen ügy közérdekű voltára és a magyar sajtószabadsággal való szerves összefüggésére: hajlandó-e a kereskedelemügyi miniszter ur az Általános beszerzési és szállítási részvénytársaság megalapítására és támogatására vonatkozó összes beadványokat, szerződéseket, szóval az idevő összes aktákat a ház asztalára letenni?

Elnök: Az interpelláció kiadatik a kereskedelemügyi minisztérium vezetésével megbízott pénzügyminiszter urnak.

Budapest, július 12.

Két új főispán. A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király a belügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök előterjesztésére dr. *Vigy* Lászlót, a pécsi ügyvédi kamara elnökét Pécs ez. kir. város és idős *Kéry* Gyula nyugalmazott földművelésügyi miniszteri titkár Békés vármegye főispánjává kinevezte.

A képviselőház bizottságaiból. A pénzügyi bizottság e hó 14-én délután 5 órakor a képviselőház I. számú termében ülést tart, melyen a Montenegróval 1911. évi január hó 24-én, illetve február hó 8-án kötött kereskedelmi és hajózási szerződés és az ahhoz tartozó „Nyilatkozat” bevizsgálásáról és az Országos Gazdasági Munkás- és Cselekedélpénztárról szóló 1900. XVI. és 1902. XIV. t.-czikk kiegészítéséről szóló törvényjavaslatokat tárgyalják.

Kristóffy József mandátuma. A képviselőház hetedik bírálóbizottsága ma délelőtt tíz órakor *Telegdy* József elnökléssel ülést tartott, amelyen *Kristóffy* Józsefnek a békéscsabai kerület országgyűlési képviselőjének, megbízólevelét vették

vizsgálat alá. Arra való tekintettel, hogy azok a választópolgárok, kik *Kristóffy* jelöltségét ajánlották, nincsenek név szerint megjelölve, a bizottság dr. *Nagy Sándor* előadó javaslatára elhatározta, hogy megkeresi a belügyminisztert, utasítsa a közgazgatási hatóságot, hogy a levéltárban meglevő eredeti ívet, amelyvel *Kristóffy* jelöltségét ajánlották terjeszse a bizottság elé.

Harcz a véderőreform ellen.

— Kooperálnak a függetlenségi pártok. —

Kristóffy referál a trónörökösnek.

— A politikai helyzet. —

Budapest, július 12.

A mai erőpróba bizonyára kijózanította a munkapárt turnus-hőseit, de talán Bécsét is, és megtanította arra, hogy ez az annyira lebecsült parlament, elernyednekk hitt ellenzék s az alvónak tetsző ország, ha kell, igenis fölébred, talpára tud állani, — van energiája, lelkesedése, harczáltsága, hogy visszaverje a nemzet pénze és vére ellen ravaszul kieszelt támadást. Az apáthiának, gyengeségnek, lethargiának vége. A kisebbség fölvette az odadobott keztyűt s a mai nappal már tűzvonalba is állott.

A küzdelemnek mindjárt a legelején egy felettebb örvendés momentumot jegyezhetünk föl: a függetlenségi csoportok ismét egymásra találtak s a kooperációt nem annyira határozatlanban, mint inkább gyakorlatban valószínűsítették meg. Az egyesítő közös cél pedig, amint ezt *Désy* Zoltán kifejtette, nemcsak a kormány, hanem vele együtt a terhes véderőjavaslatok megbuktatása. Ma este már együtt is voltak, — ha egyelőre a fehér asztalnál is, — a függetlenségi képviselők, pártkülönbség nélkül. A szerves kapcsolatot egyébként a két vitarendező tartja fenn a 48-as frakciók között.

A közös vacsorát megelőzően a Justh-párt tartotta meg mára kitűzött értekezletét, amelyen *Justh* Gyula ismételtén leszögezte a harc mellé a pártját, amit ez a legőszintébb lelkesedéssel fogadott. A parlamenti küzdelembe beleszóltott ma este az utca is, támogatását nyújtván a militarizmus túlkövetelése ellen esatá-kisebbségnek, de azzal a föltétellel, hogy egyben kivívja a népek is, ami a népé — az általános, egyenlő és titkos választói jogot. A magyar politikára tehát ismét viharos és nevezetes idők következnek, amint az előjelek mutatják. Érdekes és jellemző, hogy a nagy fordulatról — hír szerint — *Kristóffy* József, az általános választójog egyik fanatikusa már kimerítő jelentést is küldött a Belvedere-be *Ferencz Ferdinánd* trónörökösnek.

Amint értesülünk, a szélsőbal egyelőre nem kívánja tovább folytatni a technikázást s megelégszik a mai sikerével, hogy tudniillik a miniszterelnök leghatározottabb akarata ellenére mégis az ominózus 13-án kezdődik meg a véderő-javaslat tárgyalása. A technikai obstrukcióra ismét csak akkor kerül majd a sor, ha ezt a kormánypárt valamely agresszív lépéssel provokálná. (Állítólag azonban a többség tartózkodni szándékozik minden kihívástól.) Holnap tehát megindul a nagy vita. Elsőben báró *Solymossy* Ödön előadó, majd a két függetlenségi párt hivatalos szónokai: *Tóth* János és *Bakonji* Samu fognak beszélni. Szombaton pedig gróf *Apponyi* Albert határozatnak ígérkező orációját várják. Ugyan-
csak holnap kezd meg az igazságügyi bizott-

ság a katonai perrendtartás tárgyalását, amelyre az ellenzék szintén teljes alaposággal elkészült.

Tudósításaink itt következnek:

A Justh-párt értekezlete.

Az országos függetlenségi és 48-as párt mult-kori értekezletén hozott határozatához képest szerdán este 6 órakor értekezletet tartott. *Justh* Gyula elnököl s miután a párt a kecskeméti események fölött a részvétét kifejezte, ezeket mondotta:

Tisztelt Barátaim! A mai napon megindult a nagy harc a katonai javaslatok ellen. Örömmel tölthet el mindnyájunkat, hogy pártunknak minden egyes tagja milyen nagy elszántsággal, kedvvel és lelkesedéssel megy a reánk váró nagy küzdelembe. A függetlenségi és 48-as párt már multkori értekezletén egyhangulag meghozta határozatát a katonai javaslatokkal szemben követendő magatartására nézve és így mai értekezletünknek konkrét tárgya nincs is. Engedjétek meg azonban, hogy amidőn megköszönöm pártunk minden egyes tagjának, hogy mindjárt, a harc kezdődén, ma a képviselőházban oly szép számban jelentek meg és oly lelkesen vették ki részüket a meginduló harcából, egyszersmind azon reményemnek adjak kifejezést, hogy egész végig ezzel a lelkesedéssel és elszántsággal fogtok harcolni. (Hosszantartó zajos éljenzés.) Óriási küzdelem előtt állunk, amidőn minden erőnkkel szembe kell szállnunk azon merénylet ellen, amelyet a katonai javaslatok keresztülforszírozása által a nemzet ellen elkövetni akarnak. Ezt a küzdelmet nekünk abban hagynunk egy percre sem lehet! Nem szabad! (Hosszantartó zajos tetszés és éljenzés.) Látva a párt nagy elszántságát és a lelkesedést, amelyvel a küzdelembe indultok, szinte felesleges, hogy a függetlenségi és 48-as párt tagjainak lelkehez szóljak, lelkesíteni akarjalak benneteket, mert örömmel látjuk és tapasztaljuk, hogy minden kapacitálás nélkül saját meggyőződésedeteket és pártunk programját követve el vagytok határozni a küzdelmet végig folytatni. (Hosszantartó zajos tetszés és éljenzés.) Ez a bizalom tölt el, hogy a nemzet javára folytatandó nagy harcunk diadalra fog vezetni. (Zajos tetszés és éljenzés.)

Justh Gyula elnök felteszi ezután a kérdést, hogy a véderő javaslatokkal kapcsolatban kíván-e valaki valami előterjesztést tenni. Miután szólni senki sem kívánt, *Justh* megköszönve a párt tagjainak nagy számmal való megjelenését, az értekezletet negyedhét órakor bezárta.

Mint értesülünk, a Justh-párt a szociáldemokratákkal karöltve vasárnapoz egy hétre a Tatársalban nagy népgyűlést tart, amelyen *Justh* Gyula is beszélni fog.

A reform-klub előtt.

Impozáns és rendkívül lelkes tüntetés zajlott le ma este az Országos Reform-Klub előtt.

A függetlenségi és 48-as párt részéről *Bakonji* Samu, *Lovász* Márton, *Mádi-Kovács* János és *Beck* Lajos orsz. képviselők keresték fel az Országos Reform-Klubot. A Reform-Klub részéről fenn voltak a klubban dr. *Blauner* Mór, dr. *Vámos* Henrik titkárok, dr. *Rónai* Zoltán, a Társadalomtudományi Társaság titkára, dr. *Bársony* Gyula, dr. *Barta* Imre, dr. *Herczog* Ede, dr. *Krejsi* Rezső kereskedelmi és iparkamarai titkár és még számosan.

Kilencz óra felé hatalmas tömeg özönlött a Reform-Klub elé, lelkesen ültetve *Justh* Gyulát és az általános, egyenlő és titkos választói jogot. A tömeghez először *Beck* Lajos intézett üdvözlést, majd így folytatta:

— Az a küzdelem, amelyet mi országoszerző az általános, egyenlő és titkos választói jogért megindítottunk (Frenetikus taps és éljenzés.) és folytatunk, egybeolvad azzal a másik hatalmas küzdelemmel, amelyet ma reggel a parlamentben megindítottunk és Önök Budapest utcaim megkezdettek ama követelések ellen, amelyek a nemzeti jogok lábba tiprásával igazságtalan vér és pénzadót akarnak az országra róni. Ez a küzdelem, amelyet megindítottunk és folytatunk, nem lehet eredménytelen. (Hosszantartó zajos helyeslés.) Mert abban a pillanatban, amikor Magyarországon a nép jogaiért való küzdelem egybeolvad a nemzet jogaiért való küzdelemmel, abban a pillanatban az eredmény biztosítva van. Az Isten dicső Önéket.

A percekig tartó megújult ováció lecsillapultával *Szende* Pál mondott nagy tetszéstől kísért beszédet. Majd *Buchinger* Manó szólt a tömeghez a szociálisták nevében. Az általános, egyenlő és titkos választói jogért folytatott küzdelemnek egy

ujabb Magyar kormány (Perce generál harczi zelem, megval és nyu

A

lenségi

getlensé

megindu

vacsorán

déglőbe

ségi és

Désy Z

getlensé

Mezőssy

lemen I

Nadány

suth-pá

Céza, I

Bitner

Mandor

Győrffy

Lovász

közül

viselők.

Jakab

függetl

A

diskuss

folyt

mindké

pártonk

elszánt

delemb

A

együtt

leg gró

után f

Az

lyisége

a párt

Héderv

pénzüg

ügyi m

és Szé

A

selőház

hogy a

nyeket

gyanán

szalták

kezdés

azzal v

„siette

nak a

józan

mül r

udvárá

jainak

ainak

házi es

szert f

kell te

igy hib

a kárh

pen ez

nyugod

várás

még az

házsza

feloszl

nul ko

fog tőr

az ell

szabni.

F

mint v

egy ki

amely

való nekem. Éppen elég volt ebből a nyavalygásból öt esztendő. És szívből örülök annak is, hogy a Kossuth-párt is talpra állott s jőn velünk, vagy ahogy ők mondják, mi megyünk vele. Ez különben mindegy. Fő, hogy együtt vagyunk s együtt is maradunk!

— De meddig? — kérdezte valaki.

Addig mindenesetre, amíg ezt a társaságot, a kormányt és pártját, amelynél veszedelmesebb had még nem ült az ország nyakán, megbuktatjuk s velük együtt az országnomortó katonai javaslatokat!

*

Természetesen nemcsak az ellenzék, hanem a munkapárt is tömött sorokban sietett ma az első összecsapásra. A dunaparti Hanglikioszkban volt a találkozó, féltízkor délelőtt. Maga a miniszterelnök is ott itta meg reggeli kávéját s hűvel együtt onnan ment a Házba. Tíz órakor közel százötven mameluk rajzott a parlamentben, élükön a miniszterelnökkel, államtitkárokkal s a párt vezető-embereivel.

A jobboldal, talán üsmegétől fölbátorodva, nem kevésbé viselkedett harcziasan, mint az ellenzék. De a harcziasságot hamarosan idegesség váltotta föl, amikor nyilvánvalóvá lett a szélbali taktika, hogy ma nem engedik a véderő-vita megkezdését. Amidőn Szojka Kálmán jegyző felolvasta a mult ülés jegyzőkönyvét s ehhez három Justh-párti képviselő is tett észrevételt, a munkapártiaknak ez sehogyssem tetszett s türelmetlenségük Hock János napirend előtti beszéde alatt már fölöslegesen éles közbeszólások alakjában tört utat, de még inkább elszotnyolodtak, amikor a függetlenségiek az első névszerinti szavazást kérték. Még a különben csöndes Hazai Samu honvédelmi miniszter is kifakadt:

— Csinaljon az ellenzék más és jobb véderő-törvényt, ha ez néki nem felel meg.

A legelőnkebben persze gróf Tisza István és Perczel Dezső berzenkedtek. Justh Gyula pedig elégedetten dörzsölte a kezét.

— Jól vagyunk már! — jegyezte meg a folyosón. — Tisza olyan dühös, hogy az orra elfeheredett. Ez azt jelenti, hogy elvesztette a kontenansát. Az apja is ilyen volt.

Az első névszerinti szavazás közben híre járt, hogy gróf Khuen-Héderváry Károly, aki még ma sem vesztette el derűs mosolyát, miután Perczel pártelnökkel és Lukács Lászlóval hosszasan konferált, rögtönzött minisztertanácsot hívott volna össze, hogy kollegiával megbeszélje a váratlanul előállott szituációt. A kabinetet ugyanis teljesen meglepte, hogy a kisebbség rögtön, a véderővitának szánt első napon a technikázás fegyveréhez nyult. A hír azonban nem bizonyult valónak s így abból sem lett semmi, amit Tiszák reméltek, hogy a kormány valamely erőszakos lépésre tesz propozíciót. Sőt ellenkezőleg, Khuen-Héderváry kiadta a jelszót:

— Csak semmi elhamarkodás! Türelem, békés, de lankadatlan kitartás, ez a győzelem záloga. Minden propozíció csak árthat az ügynek és csupán a higgadt passzív rezisztencia, az „auslaufen lassen“ elméletének gyakorlása vezethet célhoz.

A második névszerinti szavazást, a miniszterelnök intelmének hatása alatt, már kedélyesen fogadták a jobboldalon. Amikor Berzeviczy Albert elnök jelentette, hogy husznál több képviselő névszerinti szavazást kért, a jobboldalon harsányan felkaczagtak és tapsoltak.

— Lesz még alkalmuk gyakran, az egész nyáron át, „ilyen“ fölött nevetni! — kiáltották balról.

— Az nevet a legjobban, aki utoljára nevet s mi akkor is nevetni fogunk, amikor önök sirni fognak! — felelték erre jobbról.

A két javaslatot egyébként egyhangulag elfogadták, de a névszerintessel kitelt az idő félkettőig, amikor a napirend szerint már át kellett térnie az interpellációkra anélkül, hogy a véderő-vitába csak bele is foghattak volna, hogy báró Solymossy Ödön elmondhatta volna előadói beszédét.

Az ülés végén három interpelláció volt, amelyek közül az ellenzék főként Holló Lajos felszólalását Apponyi tanársága dolgában ho-

norálta nagy tetszéssel. Miniszteri válaszok nem voltak.

Részletes tudósításunk a következő:

Jegyzőkönyvi vita.

Berzeviczy Albert elnök az ülést 10 órakor megnyitja.

Szojka Kálmán jegyző felolvassa a mult ülés jegyzőkönyvét.

Felkiáltások a baloldalon: Halljuk! Nem halljuk, hogy mit olvas.

Mádi-Kovács János a jegyzőkönyv hitelesítéséhez kér szót. Kijelenti, hogy sem ő, sem pártja nem értették meg a felolvasott jegyzőkönyvet. Kéri az elnököt, intézkedjék aziránt, hogy jövőre a jegyzőkönyvet hangosabban és érthetőbben olvassák fel. (Helyeslés balfelől. Zaj a jobboldalon.)

Kelemen Samu szólásra jelentkezik. (Zaj jobbfelől.)

Felkiáltások a jobboldalon: Már kezdődik!

Kelemen Samu azt kérdezi, hogy benne van-e a jegyzőkönyvben, hogy az altruista bankról szóló törvényjavaslat hatodik pontját az ő módosításával fogadták el.

Elnök kijelenti, hogy a jegyzőkönyvet ma is úgy olvasták fel, mint eddig.

Eitner Zsigmond: Ezután másképp lesz.

Justh Gyula: Ilyen precedensek nem lehetnek!

Elnök: Egyébként, ha a képviselő urak érdeklődnek a jegyzőkönyv iránt, sziveskedjenek közelebb állani a jegyzőhöz.

Lovász Márton: A házszabályok szerint nem szabad.

Elnök elrendeli a jegyzőkönyvnek az altruista bank hatodik szakaszára vonatkozó részének ismételt felolvasását. (Megtörténik.)

Lovász Márton szólásra jelentkezik s arra kéri az elnököt, hogy azt a szokást, hogy a jegyzőkönyvet eldarálják, szüntesse meg s intézkedjék, hogy a jegyzőkönyv érthetően és hallhatóan olvassák fel. (Helyeslés a baloldalon.)

Elnök kijelenti, hogy gondoskodni fog a jegyzőkönyvnek a képviselők kívánsága szerint való hitelesítéséről. (Helyeslés balfelől.)

A kecskeméti katasztrófa.

Ezután a kecskeméti katasztrófára vonatkozó elnöki bejelentés, majd az ennek nyomán megindult vita következett, amelyről lapunk más helyén emlékezünk meg.

Elnök határozathozatalként kijelenti, hogy a Ház elfogadja az elnökség előterjesztéseit. (Helyeslés.) Bemutatja a Kuria átiratát, amelyben közli, hogy Holló Lajos mandátuma ellen újabb kérvényt adtak be. (Nagy derűtség a baloldalon.)

Felkiáltások a baloldalon: Nagyon kedves! Hédervári Lehel: Van még pénz a kaszárnyában?

Elnök bemutatja az időközben beérkezett kérvényeket, köztük Arad, Temes és Turóc vármegyék kérvényét a tanítói fizetések rendezése tárgyában. A kérvényeket kiadják a kérvényi bizottságnak.

Felolvassák az interpellációs könyvet, amelybe Szmrecsányi György a kormányának a kecskeméti földrengés alatt mutatott részvételéről tárgyában, Benedek János a Csomagszállító ügyében, Abraham Dezső Udvargy fohadnagynak Horváth József birtokos ellen elkövetett erőszakos és jogtalan eljárása, Holló Lajos a budapesti egyetem közjogi tanszékének betöltése tárgyában jegyzett be interpellációt.

Elnök javasolja, hogy negyedkettőkor térjenek az interpellációkra.

Justh János, minthogy négy interpelláció van, kéri, hogy egy órakor térjenek át az interpellációkra.

Elnök: Az interpellációk napirenden kívül volnának előterjesztendők. De az eddigi gyakorlat szerint sem tértek át félkettő előtt az interpellációkra. Ő, tekintettel arra, hogy négy interpelláció van, azt javasolta, hogy negyedkettőkor terjeszszék elő az interpellációkat. Kéri indítványának elfogadását. (Helyeslés.) Ez értelemben mondja ki a határozatot.

Két névszerinti szavazás.

Következett a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetségének harmadszori olvasása. (Felolvasás a javaslatot.)

Elnök: Elfogadja a Ház a javaslatot. (Felkiáltások: Igen! Nem!) Jelenti, hogy husznál több képviselő névszerinti szavazást kért.

Felkiáltások a jobboldalon: Ah! (Zaj.)

Lovász Márton: Kell kánikulában tárgyalni a véderőreformot. (Zaj.)

Felkiáltások a jobboldalon: Nem ijedünk meg!

Felkiáltások a baloldalon: Nem is kell!

Elnök öt perczre felfüggeszti az ülést.

Szünet után.

Elnök újból megnyitja az ülést. Elrendeli a névszerinti szavazást. A szavazás megtörténte után kihirdeti az eredményt. A törvényjavaslatot 184 szavazattal 2 ellenében elfogadták. Átteszik a főrendiházhoz.

A jegyzőkönyvnek erre vonatkozó részét felolvasák.

Hammersberg László hangoztatja, hogy a jegyzőkönyvnek az elfogadás módját is tartalmaznia kell. Ez pedig hiányzik a jegyzőkönyvből.

Elnök pótolja a hiányt.

A jegyzőkönyvet ezután hitelesítik.

Következett a Pozsony, Fiume és Zágráb városok kölesönére vonatkozó törvényjavaslat harmadszori olvasása.

Elnök: Elfogadja a Ház a javaslatot? (Felkiáltások: Igen! Nem!) Jelenti, hogy husznál több képviselő névszerinti szavazást kért.

Felkiáltások a jobboldalon: Ah!

Felkiáltások a baloldalon: Lesz még ilyen!

Sümegei Vilmos: Önök ugyis csak szavazni tudnak!

Elnök: Elrendeli a névszerinti szavazást. Kihuzza a betűt: R.

Kelemen Béla: Rossz jel! (Derűtség.)

Elnök öt perczre felfüggeszti az ülést.

Szünet után

Elnök újból megnyitja az ülést. Elrendeli a szavazást. A szavazás megtörténte után elnök kihirdeti, hogy a javaslatot harmadszori olvasásban 159 szavazattal elfogadták, nemmel nem szavazott senki.

A jegyzőkönyvnek vonatkozó pontját nyomban hitelesítik.

Elnök megállapítja a holnapi ülés napirendjét. A véderőreformot tűzik ki tárgyalásra.

Interpellációk.

Szmrecsányi György nem mondta el interpellációját.

Benedek János a csomagszállító vállalat tárgyában interpellál. Interpellációjáról lapunk más helyén emlékezünk meg.

Abraham Dezső mondotta el ezután interpellációját a trencsényi katonai brutalitás tárgyában. Felolvasta a „Trencsényi Lapok“ közleményét, amely elmondja, hogy U. F. honvédfőhadnagy katonákkal akarta bekísértetni Horváth József 60 éves parasztagdát azért, mert tiltakozott az ellen, hogy szántóját a főhadnagy és a katonák összetapassák. A főhadnagy és a katonák annyira megverték az őz embert, hogy két orvosnak kellett kezelnie, sőt feleségét is bántalmazták. A cikk azzal végződik: Véderőreform, nem jó propaganda ez nekünk! A cikk megjelenése után Udvargy Ferencz főhadnagy provokáltatta dr. Gönczi Pál szerkesztőt, aki kijelentette, hogy a cikket közérdekből írta, a főhadnagyt egyéni becsületében nem akarta sérteni, a sajtóbírósa előtt elégtételt ad, de fegyveres elégtételre ez ügyből kifolyólag nem hajlandó. Ilyen tartalmu jegyzőkönyvvel az ügyet aztán befejezték. Udvargy főhadnagy azonban nem elégedett meg ezzel, hanem kutyakorbáccsal támadt rá Gönczi szerkesztőre. (Felkiáltások a baloldalon: Hallatlan!) Ugy a sajtó, mint a megsértett ember nevében elégtételt kér. (Élénk helyeslés a szöőbaloldalon.) Különösen hangsúlyozandónak tartja, hogy most már a szentesített törvények lábbal tiprása a közös hadseregről a honvédségre is átharapódott. (Igaz! Ugy van!) A következő interpellációt intézi a honvédelmi miniszterhez:

1. Van-e tudomása a honvédelmi miniszter urnak azon erőszakos és jogtalan eljárásról, melyet Udvargy Ferecz honvédfőhadnagy 1911. július 6-án Horváth József trencsényi kisbirtokos ellen elkövetett?

2. Hajlandó-e a honvédelmi miniszter ur ez esetben szigorú vizsgálatot indítani és a vizsgálat eredményéhez képest kellő megtorlástól gondoskodni?

Méltóztassék interpellációm harmadik pontjára különösen figyelni, amelyre az előzők miatt nagy súlyt helyezek.

3. Hajlandó-e a honvédelmi miniszter ur odahatni, hogy a haderő összes tagjai és pedig nemcsak a honvédség, hanem a közös hadsereg összes tagjai is a magyar alkotmányra és a magyar állam szentesített törvényeinek megtartására esküt tegyenek s e törvényeket tiszteletben is tartásák? (Élénk helyeslés a bal- és széőbaloldalon.)

Az interpellációt kiadják a honvédelmi miniszternek.

Apponyi tanársága.

Holló Lajos interpellált ezután az egyetemen a jogi tanszék betöltése ügyében. Ismertette az egyetemi tanács döntését, amelylyel gróf Apponyi Albertet (Éljenzés balról.) hívta meg a közjogi tanszékre. Ezt a meghívást az egész ország örömmel fogadta. Annál nagyobb meglepetést keltett, hogy a kormány Apponyi kinevezését nem terjesztette fel a királyhoz, hanem pályázatot hir-

delett a közjogi tanszék betöltésére. A miniszter arra hivatkozott, hogy még egy 1902-iki határozat alapján a közjogi tanszék össze van kötve a közgazgatási tanszékkel s ezért nem volt betölthető, csak a közjogi tanszék. Szerinte azonban az igazi szempont más. Itt arról van szó, hogy az egyetem „kit” hív meg a tanszékre. Megsértetett az egyetem autonóm jogköre, ezt tiszteletben kellett volna tartani. Külföldön is szokás kiváló tekintélyeknek az egyetemre való meghívása. A tudomány érdeke is, hogy egyéni kvalitások részére is csináljanak tanszékot. Sajnálja, hogy a tudomány csarnokának a fényét nem emelték Apponyi megerősítése által. Végül tekintettel kell lenni az európai közvéleményre is. Tudjuk, hogy a külföld milyen véleménynyel van Apponyiról s hogy Apponyi nekünk mily szolgálatokat tett a külföldön. 1895-ben Brüsszelben megvédte a nemzetet az akkori főleg román támadásokkal szemben. Jókai mondta, hogy ezért Apponyi szobrot érdemel. Az nem lehet kifogás, hogy politikáz. Eddig az volt a szempont, hogy aki a tudomány csarnokába lép, az leveti a pártpolitikát. Az ellenzék sohasem tartotta méltónak az egyetemi tanszékra azokat, akik a baloldalon ültek és ülnek. A nemzeti felfogás bevitelére az egyetemi tanszékre, nem lehet bűn. Ezek a kérdések azok, amelyek áthatnak a közéletbe s amelyek arról szólnak, hogy a kormány még a tudomány csarnokába is átvizsgálja a pártpolitikai szempontokat. Mindezek alapján a következő interpellációt intézi a közoktatásügyi miniszterhez:

1. Van-e tudomása a miniszter urnak, hogy a kormány mellőzte a budapesti tudományegyetem jog- és államtudományi karának és az egyetemi tanácsnak azon felterjesztését, hogy gróf Apponyi Albert az üresedésben levő közjogi tanszékre meghívassék?

2. Ha igenmivel indokolja a kormány ezen eljárását? (Hosszas, élénk helyeslés és taps a szélsőbaloldalon. Felkiáltások: Éljen Apponyi! Választ kérünk!)

Elnök: Az interpelláció kiadatik a vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak.

Elnök az ülést két óra után bezárja.

Budapest, július 12.

Horvátok határozata. Eszékről jelentik: A független centrumklub, amely tegnap itt egész nap értekezletet tartott, ma hosszabb kommunikét tesz közzé, amelyből kivehető, hogy a tanácskozáson csak Pinterovics, Papratovics, Benesics és Turkovics képviselők vettek részt, míg Mazzura és Spietzovszki távolmaradásukat igazolták. A tanácskozás tárgya Pinterovics és Papratovics képviselő magatartása volt a horvát delegátusok Budapestén június 29-én és 30-án tartott ülésén. A klub helyeselte magatartásukat. A centrumklub ragaszkodik eddigi álláspontjához, amely szerint a kiegyezési sérelmek orvoslása, továbbá a magyar-horvát kiegyezés rendelkezéseinek föltétlen tisztelete és végrehajtása az előfeltétele Magyarországgal való további együttműködésnek és a normális viszonyok helyreállításának. Ezután azt a kérdést tárgyalják, vajjon a klubtagok a közös kormány iránt a június 20-iki értekezletén tanúsított magatartásából levonják-e a konzekvenciákat és letegyék-e mandátumukat. Tekintettel arra, hogy a közös országgyűlésen most fontos javaslatok kerülnek tárgyalásra, mint ő felsége szuverenitásának Boszniára való kiterjesztése, a szolgálati pragmatika eltörlése, — a horvát centrumklub tagjai a horvát országgyűlés által reájuk bízott kötelezettségeket a horvát delegációban épp úgy, mint a közös országgyűlésen továbbra is gyakorolják. A centrumklub végül szükségesnek mondja egy erős, egységes párt alakítását és ezt minden erővel támogatni fogja, de csak abban az esetben, ha a párt politikai alapelve a horvát népek szabad politikai tevékenységre és gazdasági fejlődésre irányuló törvényes és igazságos törekvéseit támogatni fogja és szigorúan alkotmányos és haladó szellemű kormányrendszert fog céljául kitűzni.

Kolozsvár nagybritanniai alkonzula. A király Tamási István magyar állampolgár, kolozsvári lakosnak megengedte, hogy Kolozsvárra nagybritanniai kir. tiszteletbeli alkonzullá történt kinevezését elfogadja.

Mentelmi ügyek. A képviselőház mentelmi bizottsága ma délután öt órakor Plósz Sándor, majd Darvai Fülöp elnöklété alatt ülést tartott, amelyen Márkus László előadása mellett több mentelmi ügyet tárgyalt le. Nagy Sándor, Frey János mentelmi jogát a bizottság felfüggesztette, ugyazintén Horváth Gyula mentelmi jogát két esetben felfüggesztette, egy esetben azonban a kiadást megtagadja. Ugyanez megtagadta a bizottság Takács József és egy ügyben Ivánka Imre kiadását, míg Ivánka Imre másik ügyében, valamint Lipthay Béla és Rudnay Béla ügyének tárgyalását

egyelőre függőben tartotta. Végül megtagadta a bizottság Fráter Loránd mentelmi jogának felfüggesztését.

Nem hódolnak az albánok.

— Törökország értesítése Montenegrónak. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 12.

Törökország, amely a lázadó albánok iránti engedékenységevel a legszélsőbb határig ment, ma ismét meghosszabbította husz nappal a lázadók meghódítására kitűzött határidőt. A perta erről a montenegrói kormányt is értesítette, azzal a kérelemmel, hogy közölje ezt az odamenekült nagyszámu malisszorokkal. A lázadókvaló béke igen nehezen jön létre, mert különösen Podgoritzában és környékén erősen izgatják a népet a kormány ellen s a török kormánynak az a véleménye, hogy mindaddig, amíg a lázítókat el nem távolítja, vagy ártalmatlanná nem teszi, nem lesz béke. A malisszorok en bloc visszautasítják a török kormány engedményeit és sokkal többet követelnek.

A perta a nagyhatalmaknál, mint már jelentettük, panaszt emelt Montenegró magatartása miatt és egyben közölte a nagyhatalmakkal azt, hogy egy politikusközből és magasrangú katonákból álló küldöttséget megadára bírja. Egyben arra kérte Törökország Montenegrót, hogy Podgoritzából a veszedelmes egyéneket távolítsa el és ehhez a kívánságához a nagyhatalmak támogatását is megnyerte. A montenegrói kormány, hangsúlyozva békeszeretét és semlegességét, igyekszik Törökország kérelmének eleget tenni.

Táviratainkat, amelyek az albániai bonyodalomról szólnak, a következőkben adjuk:

Bécs, július 12.

Az Albániából érkező jelentések már első pillantásra nyilvánvalóvá teszik, hogy az utóbbi napokban a békére való kilátások gyengültek. Montenegró katonai, sztratégiai kívánságokkal lépett a perta elé. Ezzel szemben a török kormány a nagyhatalmaknál panaszt emelt Montenegró magatartása miatt, melyvel a már békére hajló albánokat újabb ellenállásra bátorította fel.

Konstantinápoly, július 12.

Torghut Sefket basa tegnapi keltezett távirata szerint, számos montenegrói harcosból támogatott forradalmárcsapat tegnap a 4. hadtest csapatai ellen új támadást kezdett. Tegnapelőtt este a Szeldse körüli magaslaton levő csapatokat támadták, amelyek azonban a forradalmárokat visszaverték. Néhány malisszor tegnap nyájával Montenegróba ment át. Két itteni zászlóalj holnapután Valonába, kettő San Giovanni di Meduába fog küldetni.

Berlin, július 12.

Podgoriczából jelentik: Torghut Sefket pasa a határmenti török falvakból kiharancsoltta a lakosságot és katonságot szállásolt be. A skutarii ércek béketárgyalásai meghiúsultak, mert a malisszorok visszautasították a feltételeket. Az albán lázadók támadásra készülődnek és a török sereg várja a döntő ütközést.

Szaloniki, július 12.

Janinából Argiro Kastroba küldött csapatok megszállították a mutaserifet és szétverték a rosszul felfegyverzett albánokat, akik Ali Baba, a bektási dervisek sejkjének felbujtására rendezték a puccsot. A nép magatartása agodalomra ad okot, annál is inkább, minthogy Epiron számos városában és községében felkelés tünetei észlelhetők. További csapatok küldését kérelmezték.

Cettinje, július 12.

A török követség a montenegrói külügyminiszternek jegyzéket nyújtott át, amelyvel tudomására hozza, hogy a malisszoroknak meghódítására adott határidőt máától kezdve további husz napra meghosszabbítja és felszólítja őt, hogy ezt az elhatározást a Montenegróban levő albán menekültekkel közölje.

A marokkói bonyodalom.

— Német-francia tárgyalások. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 12.

Berlini körökben nagy megnyugvással fogadták azokat a kijelentéseket, amelyeket De Selves francia külügyminiszter tegnap a francia kamarában a marokkói helyzetről tett. A tárgyalások Cambon nagykövet és Kiderlen-Waechter államtitkár között egyre folynak és előreláthatóan még hosszú időt fognak igénybe venni. Ezek a tárgyalások alkalmasak arra, hogy a marokkói kérdést újból rendezzék. A marokkói problémát a megváltozott helyzetnek megfelelően véglegesen meg kell oldani, mert ezzel sok surlódásnak lehetne elejét venni.

Az Egyesült-Államok kormánya Washingtonból megegyeztetve azt a párisi jelentést, mintha az Unio erőlyesen állást foglalt volna Németország akeziója ellen. Ezzel is tisztázódik a helyzet, sem az Egyesült-Államok, sem Oroszország nem szólnak a tárgyalásokba, amelyek ilyenformán csupán Franciaország és Németország között, Anglia asszisztálásával fognak lefolyni.

Ami az El-Ksarban történő francia-spanyol surlódásokat illeti, azok valóban fennállanak és a spanyol féltékenykedésre vezethetők vissza. A marokkói szultán is fenyegetőleg foglalt állást a spanyol csapatok ellen. Egy távirat azt is jelenti, hogy Gibraltárban egy angol gyalogezredet készületbe helyeztek, egyelőre ismeretlen célból. Ezek a fenyegető mozgólódások azonban mind csak kísérő epizódjai ennek a bonyodalomnak, a helyzet sulypontja most Berlinben van, ahol a tárgyalások folynak. Ezeknek remélhető békés kimenetele egyszerre véget vet minden háborus mozgólódásnak Marokkóban.

A legutóbbi eseményekről szóló táviratainkat a következőkben adjuk:

A tárgyalások.

Berlin, július 12.

Diplomáciai körökben mondják, hogy a tárgyalások a marokkói kérdésben Franciaország és a német birodalom között párizamban Párisban is fogják folytatni, még pedig a francia kormány kívánságára, amely eleget akar tenni a köztársaság közvéleményének. Mindkét részről erős a szándék a megértésre. Az ilyen körülmények között a tárgyalások nem fognak olyan hosszúra nyúlni, mint ahogy várni lehetett volna.

Angol katonaság Marokkóban.

Madrid, július 12.

Gibraltárból érkező utasok jelentik, hogy az angol királyné nevével viselő gyalogezred elindulásra készen van és legelső parancsra azonnal elmegy Tangerbe.

Katonák partraszállása.

Páris, július 12.

A Hevas-ügynökség jelenti Laracheból a 16. 11-iki kelettel: A Vincente Bodo gőzös 200 tüzért és 4 hegyi ágyut partra szállított.

A spanyol garázdálkodás.

Madrid, július 12.

A francia kormány utasította a francia ügyvivőt, hogy a spanyol kormánytól a legutóbbi elksari eseményekről felvilágosítást kérjen. Arról van különösen szó, hogy Montagne francia kereskedőnek és Biarnay-nak, a drónéklői táviróállomás igazgatójának podgyászat elvették. Mindkettőt podgyászatuk átvizsgálásuk után szabadonbocsátot-

ták. A kereskedő fegyvereit lefoglalták. *Barany* fegyvereit erőlyes tiltakozására visszavonták.

A marokkói szultán a spanyolok ellen.

Berlin, július 12.

A „Voss. Ztg.” jelenti *Tangerből*: Mióta a szultán csapatai Alcaassar elé érkeztek, Arzilából senki sem meri többé az Alcaassar és Arzilai területein különböző helyeken tartott vásárokat meglátogatni, mert attól tartanak, hogy Alcaassarnál minden pillanatban ellenségeskedések törhetnek ki egyfelől a spanyolok, másfelől pedig a szultán csapatai és a francziák között.

A szultán levele.

Páris, július 12.

Muley Hafid szultán a tangeri lakossághoz levelet intézett, melyben emlékeztet a berberek lázadására és Fez ostromára, amelyek a szultánt arra kényszerítették, hogy idegen segítséget vegyen igénybe. Ez az intézkedés, mely teljesen jogosult volt, a lázadókkal ércztette a csapatkontingensek hatalmát, melyek szétszórták őket. E csapatok a szultán felhatalmazására Mekinezbe is bevonultak, ahol a rendet ismét helyreállították és a rendezőket a környékről elűzték. A szultán végül kéri Istent, hogy őt továbbra is részesítse védelmében.

Az Egyesült-Államok czáfolata.

Köln, július 12.

A Köln. Ztg. jelenti Washingtonból e hó 11-éről: A külügyminisztérium határozottan megczáfolja a francia sajtónak azon határozott formában kolportált híresztelését, amely szerint az Egyesült-Államok Németországnál lépéseket tettek volna az agadiri incidens miatt. Az Egyesült-Államok nem tettek közlést és nem kaptak értesülést a Franciaország és Németország között megkezdett tárgyalásokról, amelyekben az Unio politikailag nincs érdekelve.

Egy tőzsdemanőver.

Berlin, július 12.

A Wolff-ügynökség jelenti: Mint tőzsdéi körökből értesülünk, külföldön megkísérelték azt a valótlan híresztelést elterjeszteni, hogy *Marokkóba nyolc hadihajó érkezett*. Nyilvánvalóan koholtak a híresztelések és céljuk csak tőzsdemanőver.

A marokkói érezbányák.

Madrid, július 12.

Itteni politikai körökben a németek agadiri akciójával kapcsolatban arról beszélnek, hogy néhány héttel ezelőtt német mérnökök a kanári szigetektől kiindulva Agadiron át, benyomultak Marokkó belsejébe és a Sus folyó felső folyása mentén gazdag érezbányákra bukkantak, melyekben réz és különösen sok aranyérczet találtak. A bányák már kezdetleges művelet alatt állottak s a németek azzal az ürüggyel foglalták le, hogy meg kell védelmeznük a tulajdonosokat idegen törzsek támadásai ellen. A szultánnak csak névleges hatalma van ezek felett a területek felett és Németország ezzel a foglalásával kapcsolatban kijelentette, hogy hajlandó a protektorátust felette elvállalni, feltéve természetesen, ha Franciaország ehhez hozzájárul.

KÜLFÖLD.

Az osztrák helyzet. Bécsből jelentik: Báró *Gautsch* osztrák miniszterelnök most tárgyal a cseh vezéreivel a legközelebb megnyitandó Reichsráth nyári ülészakának a munkaprogramjáról. *Gautsch* a tegnapi konferencián azt a kívánságát fejezte ki a cseh pártvezérek előtt, hogy szeretné elintéztetni a bankjavaslatot, a véderőjavaslatokat pedig legalább első olvasásban akarja letárgyaltatni, amire a cseh vezérek azt felelték, hogy *ebbe nem lehetnek bele*. A cseh vezérek ellentállása főleg onnan ered, hogy a cseh agráriusok ellenzik, hogy a nyári ülészak ilyen hűsége legyen és bárha még nem mondották ki az utolsó szót, mely a parlamenti bizottság határozatá-

tól függ, biztosra lehet venni, hogy a csehiek a cseh tartománygyűlés munkaképessé tétele előtt a Reichsráthban sem fogják a fontosabb javaslatok letárgyalását megengedni.

Az olasz-osztrák határsértés. Rómából jelentik: *Mérey* osztrák és magyar nagykövet ma a konzultára ment és ott közölte, hogy miután a határsértést a Cima Manderiolo csucson kétségtelen módon megállapították, utasítást kapott, hogy a külügyminiszternek sajnálatát fejezze ki s kijelentsé, hogy a status quo helyreállt, a vizsgálat megindult és azok, akiket a felelősség terhel, viselni fogják a következményeit.

A portugál köztársasági elnök fizetése. Londonból jelentik: Lisszabonból táviratozzák, hogy a nemzetgyűlés évi 35,000 koronában állapította meg a köztársaság elnökének fizetését s ezenkívül 30,000 korona rendelkezési alapot szavazott meg reprezentációs költségekre. Kimondta a nemzetgyűlés azt is, hogy a köztársaság elnökének családja nyilvános ünnepeken nem tarthat számot előnyökre és kiváltságokra.

A montenegrói trónörökös hazatérése. Cetinjeből jelentik: A trónörökös pár tegnap este a londoni koronázási ünnepélyekről ide visszaérkezett és a lakosság részéről szívélyes üdvözlésben részesült.

Uj spanyol vatikáni nagykövet. Madridból jelentik: A hivatalos lap közli *Novarro Reverter* volt miniszternek vatikáni nagykövetté való kinevezését.

A francia kamara. Párisból jelentik: A kamara délutáni ülése végén a miniszterelnök indítványára bizottság elé utalták *Briguet* szocialistának azon indítványát, hogy állapítsák meg az elbocsátott vasuti alkalmazottaknak nyugdíjigényét. *Colle* szocialista újabb indítványt nyújtott be, mely szerint alkalmazták újból az elbocsátott vasutasokat az államvasutaknál, amit külföldben a közmunkügyi miniszter meg is ígért. A közmunkügyi miniszter tiltakozik az ellen és kifejti, hogy lehetőség ily intézkedést tenni. Ezután elfogadták a miniszterelnök ajánlott egyszerű napirendet.

TÁVIRATOK.

Castro polgárháborút támaszt.

Newyork, július 12.

Venezuelában nagy az izgatottság *Castro* visszaérkezése miatt. A volt elnök egy kis benzintorotoros naszádon titokban szállott partra Venezuelában és ezer fegyveres toborzott. Véres polgárháborúra van kilátás.

Felkelés Epirusban.

Szaloniki, július 12.

A hadügyminiszter elrendelte, hogy tíz zászlóalj katonaság induljon Epirusba, hogy ott a felkelést csirájában elfojtsák.

Közgazdasági táviratok.

Amerikai tőzsdék zárata.

Newyork.		Jul. 12.	Jul. 11.	Jul. 10.
Buza	helyben	94½	95½	95
	júliusra	94½	94½	93½
	szeptemberre	95½	95½	95½
Tengeri	szeptemberre	71½	71	70
Chicago.				
Buza	júliusra	88¾	88¾	88¾
	szeptemberre	90¾	90½	90¼
Tengeri	júliusra	65	63¾	62¼

Newyork, július 12. Gyapot Newyorkban, helyben 14.25 (14.25). Gyapot augusztusra 14.-- (14.04). Gyapot októberre 13.07 (13.11). Gyapot New-Orleansban, helyben 14½ (14½). Petroleum Stand white Newyorkban 7.25 (7.25). Petroleum Stand white Philadelphianban 7.25 (7.25). Petroleum Refined in Cases 8.75 (8.75). Petroleum Credit Blancas at Oil City 1.30 (1.30). Zsir Western steam 8.60 (8.65). Zsir Rohe és Brothers 8.65 (8.65).

Chicago, július 12. Zsir júliusra 8.30 (8.42) Zsir szeptemberre 8.40 (8.42). Szalonna short clear 8.43 (8.31). Sertéshus szeptemberre 15.82 (15.75).

Ujabb földrengések.

— Rézbánya veszedelme. —

Kecskemét és a képviselőház.

— Katasztrófa a távolban. —

Budapest, július 12.

Ugy látszik ismét egy kritikus periodusba kerültek a földnek azok a belső erői, amelyeket eddig olyan kevésbé tudtak megismerni a geológusok, Kecskeméten még mindig utórezgések emlékeztetnek a szombatra virradó éjjel borzalmaira — egy tudós megfigyelése szerint ezen a rémes éjszakán nem kevesebb, mint negyven centiméterre süllyedt Kecskeméten a föld — amikor már más vidékről újabb földrengések hírére hozza a táviró. Az egyik földrengés ismét Magyarországon történt a Bihar-megyei Rézbánya, Belényes és Mezes községekben, ahol egyes házak súlyosan megrongálódtak a földrengés következtében. Erről az eseményről eddig még nem érkeztek bővebb jelentések. A másik földrengés úgy látszik nagyobb veszedelmeket okozhatott; ennek a helye még ismeretlen: a trieszti, pólai és temesvári megfigyelő-állomások csak annyit jeleztek, hogy a földrengés öt és hat óra között történt körülbelül kilencezer kilométer távolságra s hogy ez a földrengés katasztrófális erejű volt.

Kecskeméttel szemben immár szélesebb körben kezd megnyilvánulni a részvét. Adományok, részvét-táviratok érkeznek *Kada Elek* polgármesterhez, aki fáradhatatlanul vezeti a várost újjáépítő akcióit. Ma a képviselőházat is foglalkoztatta a kecskeméti katasztrófa: *Horváth Mihály* a Kossuth-párt nevében kérte a kormányt közbelépésre, *Hock János* pedig élesen és nagy ékesszólással támadta a kormányt amiatt, hogy olyan késedelmesen kezdett a kecskeméti események iránt érdeklődni. *Hock* beszéde alatt zajos jelenetek voltak s az elhangzott vádakkal szemben nagyon gyengén hangzott a *Khuen-Héderváry* védekezése.

Hireink a következők:

Uj földrengés Magyarországon.

Nagyvárad távirat szerint *Rézbánya* községben tegnap éjjel 10 óra 30 perczkor földrengést észleltek, mely 8 perczig tartott. A földrengés következtében a postaépület kéménye beomlott, a paplak súlyosan megrongálódott és a község összes házainak fala megrepedezett.

Nagyváradról jelentik még: Tegnap éjjel 10 óra 40 perczkor keletről jövő földrengést észleltek *Belényes* és *Mézes* községekben is. A földrengés következtében a két község kórházainak fala megrepedezett és több kémény összeomlott.

Ujabb utórezgés.

Ma hajnalban fél négy órakor morajtól kísért lökés nélküli gyöngé rezgés volt. A lakosság most már kezd megnyugodni s a nagy katasztrófát követő utórezgések, amelyek egyre csökkenő erővel történnek, nem okoznak olyan ijedelmet, mint eleinte.

A ma reggel fél 3 órai rengés következtében Kecskeméten az a hír terjedt el, hogy a közeli *Kécske* község az elmúlt éjjel rombadőlt. A kecskeméti újságok rendkívüli kiadásban czáfolták meg a hírt és megnyugtatták a lakosságot.

Belenekker *Róbert* geológus ma hivatalosan Kecskemétre érkezett és a földrengés következtében negyven centiméteres talajsüllyedést állapított meg.

Katasztrófa a távolban.

Pólában a hydrográfiai hivatal szeizmográfjai ma reggel öt óra huszonöt percz harminez másodperczkor katasztrófális földrengés

kezdett
óra hét
rengés f
ságban l

Ezt
figyelő ál
meteorolo
rengést i
perczkor
földrengés

A tr
reggel a
földrengés
méternyir
sodperczk
óra 55 pe
Szalo
kén tegna
koi észlel
mitették,

Kecsk
házakból
okolt volt,
repedezett
nehézde
ház van,
ben tartan

A hé
mért halá
Dragoni-v
épület.

A kil
nokká lett
épületekbe
udvaroko
A városi t
beszélése v
valamenny
egy perczig

Az ő
nak s az is
ben, vagy
a templom
Az id
vetkeztében
Automobil
genek, aki
katasztrófa

A föl
erősen me
műemlékei
templom é
fejtek be
építőművés
sokat szem
mult száza
tornya és
plomnál a
1688-ig ép
ták templo
jették be.
dr. Éber L
sága előad
rándul le

Kada
reggel Buc
Kecskemét
és Horvát
Khuen-Héd
hosszasan
lyekkel Ke

A kecs
házban is
zöknyv hi
adott alkal

Az el
Jelek meg,
mely részv
egyik legv
napokban
lett. Részv
fűzhetem

kezdését jelezték. Legnagyobb volt a rengés hat óra hét perc tizenegy másodperckor. A földrengés fészke körülbelül 8500 kilométer távolságban lehetett.

Ezt a távoli földrengést jelezték más megfigyelő állomások szeizmográfjai is. A temesvári meteorológiai szeizmográfikus készülékek is földrengést jelezték. A földrengés reggel 5 óra 20 perc körül kezdődött és 10 másodpercig tartott. A földrengés iránya északnyugat-délkeleti volt.

A trieszti tengerészeti obszervatóriumban ma reggel a szeizmográfikus készülékek erős távoli földrengést jelezték, amelynek fészke 9900 kilométernyire lehetett. Kezdeté 5 óra 21 perc 2 másodperc, maximális kilengés 0.72 milliméter 5 óra 55 perc, vége reggel 8 óra felé.

Szalonikiból jelentik: *Ochridában és környékén tegnap délután és ma délelőtt heves földrengéseket észleltek, melyek a lakosságot nagyon megrémítették, úgy hogy az a szabadban tanyázik.*

A rombadólt város.

Keckskeméten a földrengés folytán megsérült házakból a kilakoltatás és az épületek elzárása megkezdett volt, mert az éjjel több ház beomlott. A megrepesztett, eltolódott falak nem bírják meg a rájuk nehezedő terhet és beomlanak. Egész tömeg kisebb ház van, amelyeknek összeomlásától minden percben tartani kell.

A hétfő esti utórezgés több omladozó épületre mért halálos csapást. Így teljesen tönkrement a Diagoni-villa, a Bolosnyai-ház és egész sereg kisebb épület.

A kilakoltatások egyre tartanak. A hajléktalankokká lett családokat az iskolákban és egyéb középületekben helyezik el, vagy sátrakat ütnek az uadvarokon és ott várják a hatósági intézkedéseket. A városi tanács naponta ülést tart a teendők megbeszélése végett. A város és a rendőrség tisztviselői valamennyien a helyükön vannak, az ő munkájuk egy percig sem szünetel.

Az összes templomok még mindig zárva vannak s az istentiszteleteket egyelőre vagy a temetőben, vagy egyebütt a szabad ég alatt tartják, mert a templomokban való tartózkodás roppant veszélyes.

Az idegenforgalom a borzasztó katasztrófa következtében úgy megnövekedett, mint eddig soha. Automobilokon, vonatokon ezrével érkeznek az idegenek, akik ellepik a várost és végig szemlélik a katasztrófa rembolását.

A földrengés alkalmával a város templomai is erősen megrongálódtak, amelyek pedig igen becses műemlékei az országnak. A régi katolikus nagytemplom építését 1774-ben kezdték meg és 1799-ben fejezték be s maga az épület egyik díszes barokk építménynek. A templom már régebben is igen sokat szenvedett különböző viszontagságok miatt. A múlt század elején teljesen leégett a templom tornya és egész tetőzete. Még régebbi a nagytemplomnál a reformátusok temploma, amelyet 1684-től 1688-ig építettek s ugyancsak régi épület a piaristák temploma is, amelynek az építését 1820-ban fejezték be. A templomok megvizsgálására a napokban dr. Éber Lászlónak, a Műemlékek Országos Bizottsága elnöke vezetésével egy műértő társaság járul le Keckskemétre.

A polgármester Budapesten.

Kada Elek, Keckskemét város polgármestere ma reggel Budapestre érkezett s a képviselőházban Keckskemét város két képviselőjével, Hock Jánossal és Horváth Mihállyal együtt felkereste gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnököt, kivel hosszasan tanácskozott azokról a teendőkről, melyekkel Keckskemét népe segíteni lehet.

A keckskeméti katasztrófa a képviselőházban.

A keckskeméti földrengés ügye ma a képviselőházban is szóba került, amire közvetlenül a jegyzőkönyv hitelesítése után az elnöki előterjesztés adott alkalmat.

Az elnök: Bizonyára a Ház érzelmeinek felelek meg, ha indítványozom, hogy a Ház őszinte mély részvételének adjon kifejezést a magyar alföld egyik legvirágzóbb városát, Keckskemétet az elmúlt napokban a földrengés által ért súlyos csapás felett. Részvétünk kifejezéséhez, azt hiszem, hozzá fűzhetem a képviselőház rokonzási készségének

nyilvánítását az iránt, hogy a derék várost ért csapás enyhítésére országos intézkedés tétessék (Eljenzés.) A képviselőház határozza el, hogy a magadományával is enyhíti a csapást, és a célra a képviselő urak felajánlják díjainak egy napra eső részét. (Helyeslés.)

Gróf Héderváry Károly miniszterelnök: Teljes szívvel hozzájárulunk ahhoz a részvényt nyilatkozathoz, melynek az elnök ur kifejezést adott a Ház nevében. A magam részéről is nyilatkozatom, hogy a kormány el van határozva, hogy az egész város újra fölépítéséhez minden eszközzel segítséget fog nyújtani, és szükség esetén bizalomalma fog fordulni a törvényhozáshoz, hogy fülhatalmazást kérjen a szándékának megvalósítására. Teljesen bizom Keckskemét tetterős polgárságának erejében, amely újra fel fogja építeni a várost, melyet eddig is virágzóvá tett. Nagy örömmel jelenthetem, hogy a város igen érdemes polgármestere oly nyugodt és biztos magatartást tanúsított, amellyel sok további szerencsétlenségnek elejét vette. (Helyeslés.)

Hock János, mint Keckskemét város egyik képviselője szólal föl és azt a reményét fejezi ki, hogy a szombati földrengés csak muló esemény volt az Alföld talajviszonyainak geológiai kialakulásában és nem lesznek periodikus következtések. Vácolja a magyarországi földrengések történetét, majd ismerteti azt a pusztítást, melyet a földrengés Keckskemét köz- és magánépületeiben okozott. Amit a földrengés tudományos megfigyelése körül mulasztottunk, azt pótolni kell. Mindezekelőtt gondoskodni kell megfelelő szeizmográf-készülékek felállításáról. De nálunk ilyesmire rendszeren nincs pénz, mert a kulturának csak azt a morzsát juttatják, amely a militarizmus asztaláról lehullik. Még a legszükségesebb tudományos berendezéseket is nélkülözzük, és oly primitív nemzet vagyunk, hogy a tudományos kutatásokban nem veszünk részt. Kitént ez most a keckskeméti szomorú esemény alkalmából is. A múlt szombat éjszakáján 65.000 ember bolyongott egy népos városban az utcákon. A házaikba be nem mehettek és kénytelenek voltak nyilvános tereken keresni maguknak nyugvó pihenőhelyet; még ma sem költözhetnek be, mert hiszen a legnagyobb részben a házakban a kómények ingása folytán veszélyeztetve van életük.

Justh Gyula: Persze, ez nem véderő! (Zaj.)

Hock János: Ha a lapok lármát nem csaptak volna, a t. kormánynak még most sem jutott volna eszébe valamit csinálni. (Zaj a baloldalon. Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Justh János: Csak a véderővel törődnek!

Kun Béla: Negyednap mozdultak meg!

Hock János: Hát tessék nekem miniszterelnök ur megmondani, hol mutatkozott a magyar társadalomban, hol mutatkozott a kormánynál is mindjárt az a szükséges mentőkezdés, amely a lakókat az egész országban egy humánus gondolatban tudta volna asszimilálni? A katasztrófa után csak teljes két napra nyilatkozott meg legelőször a legmagasabb részvét, inkább bizonyos érdeklődő kíváncsiságnak alakjában. Nem vádolok felfelé, mert hiszen a t. kormánynak lett volna kötelessége mindjárt az első pillanatban sikra szállani és magánál a dinasztianál és a koronánál ezt az országos gyászt, veszedelmet bejelenteni és akkor nem a második, vagy harmadik napon küldettek volna ki ide tudakozódókat, hanem rögtön momentán segítséget is adhattak volna a lakosságnak. (Helyeslés a baloldalon. Mozgás jobbfelől.) Amikor Messina romokban hevert, amikor Kalabriában az a földrengés olyan rettenetes volt, másnap reggel különvonattal indult az uralkodóház . . .

Szüllő Géza: Január 6-án ment a király!

Perczel Dezső: December 28-án volt a földrengés! (Zaj.)

Hock János: Kétségtelen, hogy ott voltak a válságos, a kritikus pillanatokban.

Szüllő Géza: De nem aznap!

Báró Madarassy-Beck Gyula: Egy héttel később!

Hock János: . . . és amint tudjuk, a kórházakban maga a királyné ápolta a beteget.

Báró Madarassy-Beck Gyula: Igen, de egy héttel később!

Hock János: Én megengedem, el is fogadom alapul t. Szüllő képviselőtársam megfigyzését, hogy később ment le, de hogy aznap érdeklődött iránta és hogy a részvétét kifejezte, ezt már nem méltóztatnak letagadni. Nem is csodálom, mert az a királyi vér . . .

Báró Madarassy-Beck Gyula: A messinai földrengés mégis más volt!

Justh Gyula: Persze, hogy más! Olaszország is más, mint Magyarország és az olasz képviselők is mások!

Hock János: Kérem, t. képviselő ur, ez egy szerencsétlenül járt népnek a nyomorúsága, amelyen segíteni akarunk. (Ugy van! balfelől.) Erre a szerencsétlenségre akarom felhívni a t. Ház figyelmét s ezt a súlyos csapást ajánlom a t. képviselő urnak is figyelmébe.

Mondom, ezen nem csodálkozom, mert az az olasz uralkodóház az olasz nemzetnek véréből való s ezért nagy nemzeti szerencsétlenségek idején is népével asszimilálódik. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) De ugyan kit tudunk mi, kit tudunk évszázadok óta asszimilálni onnét felülről, az egyetlen István nádor és József főherceg családján kívül? (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Hiszen, sajnos, még diplomáciánkat, még haderónkat sem tudjuk asszimilálni, sőt ami legsajnálatosabb, még t. kormányunkat sem tudjuk a nemzeti érdekek szolgálatában asszimilálni. (Igaz! Ugy van! Taps a bal- és szélsőbaloldalon.)

A belügyminiszter ur körülbelül úgy okoskodott, hogy Keckskemét elpusztulhat, az az alföldi talaj inoghat, ahogyan neki tetszik, csak a miniszterelnöki szék, az ne inogjon meg Bécsben. (Igaz! Ugy van! Élénk helyeslés és taps a szélsőbaloldalon. Nagy zaj a jobboldalon.)

Elnök (zajos felkiáltások a szélsőbaloldalon: Éljen Hock! Hosszantartó taps. Felkiáltások jobbfelől: Halljuk az elnököt! Megújuló élénk felkiáltások a bal- és szélsőbaloldalon: Éljen Hock!) A képviselő ur ezen nyilatkozatában a miniszterelnök urral szemben olyan insinüáció foglaltatott, a miért kénytelen vagyok a szónokot rendreutasítani. (Nagy zaj. Éljen Hock!)

Justh Gyula: Már kritizálni sem szabad? Igaza van Hocknak! (Megújuló élizzés a baloldalon. Zaj jobbfelől.)

Hock János Tisztelettel veszem . . . (Zaj a jobboldalon.)

Lovász Márton: Csak a véderő érdekli őket!

Justh János: Már most türelmetlenség! (Zaj.)

Hock János: Tisztelettel veszem tudomásul az elnök ur rendreutasítását, bár joggal kérdehetem . . . (Nagy zaj a jobboldalon.) Engem, uraim, nem lehet kiabálásokkal terrorizálni . . . (Zaj a jobboldalon.)

Justh Gyula: Nem is hagyjuk magunkat terrorizálni!

Hock János: . . . én meggyőződésemet ki fogom mondani akkor is, ha tetszik, akkor is, ha nem tetszik önöknek (Zaj a jobboldalon.) Élénk helyeslés, élizzés és taps a bal- és szélsőbaloldalon.) De kérdem, vajjon mit szólnának a külföldi államok, ha megtudnák azt, hogy Magyarország belügyminisztere ilyen országos katasztrófa után csak harmadnap érdeklődik és küld ki vizsgáló bizottságot?

Justh János: Egy perczig sem maradhatna másutt kormányon.

Hock János: Hiszen Keckskemét ide gyorsvonaton másfél órányira fekszik, a belügyminiszter ur ezt az utat egy délelőtti megjárhatta volna és csak a jogos kritika szavaival élek, eme hanyagság konstataálásában.

Justh Gyula: Példátlan hanyagság! (Zaj.)

Hock János: De méltóztassék meghinni, t. Ház, hogy ha ez az eset egy külföldi államban történik, akkor a többség maga azt a miniszterelnöki széket felborította volna. (Igaz! Ugy van! Taps a szélsőbaloldalon.) De elfojtom magamban még a jogos ellenzéki bírálatot is, mert hiszen . . .

Sümei Vilmos: Másutt a király is odamegy, meg az egész kormány.

Szüllő Géza: Mindig a királyt kritizálják!

Justh János: Nincs itt Zichy! Ez nem közoktatás. (Zaj.)

Hock János: Ismétlem, elfojtom magamban még a jogos ellenzéki bírálat szavát is, mert hiszen tulajdonképen most egy szerencsétlen város részére akarunk kérni, nem pártpolitikuskóttól, hanem Magyarország közvéleményétől akarunk kérni. (Élénk helyeslés és taps a szélsőbaloldalon. Mozgás a jobboldalon.) és az ország polgáraitól sem az ő magánvagyonukból, hanem a nemzet közvagyonából, amelyet minden polgár ilyen célokra közadók alakjában a kormánynak ad. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Keckskemét város jómódu küzönsége sokkal önzetesebb, semhogy segélyért kiabálna az országhoz és a külföldet is felverné jajgatásával. Minket, akik ezt a várost képviseljük, a városi tanács legáltalább határozottan utasított, hogy ne kérjünk alumniznát a város részére (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) És amíg iskoláit, templomait, kórházait és egyéb kulturintézményeit Keckskemét város rendbe tudja hozni, legalább ne zavarjád újabb állami feladatok és terhek áthárításával. Mert mégis csak különös, hogy pl. az államvasutak Keckskemét városára 300.000 korona terhet akar kiróni, hogy annyival járuljon hozzá a vasuti üzlet, felvirágoztatáshoz.

Ezért kérem itt a sajtó útján is a magyar társadalmat, hogy mozduljon meg végre a nyomorok esedező tekintetétől. Hitem erősségével nézek fel az égre, hogy ez a város, amely a roskadozó hamvakból mindig új életre tudott ébredni, most is gyorsabban fogja összeszedni magát, gyorsabban fog talpra állni . . . (Nevetés jobbfelől. Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Hallatlan ezinizmus!)

Ráth Endre: Hetvenöt ezer ember nyomorog és ott kacagnak. (Zaj a szélsőbaloldalon.)

Hock János: . . . Ebben a szebb reményességben

bizakodva, jelenthetem be a t. Háznak Kecskemét város nevében az átélt szomorú napokban gyötrelmeit, a mai napoknak csüggedő bizalmatlanságát és kérem egyúttal a magyar kormánynak támogatását és képviselőtársaim rokonszenvét lesújtott, nehéz viszonyok között élő városunkra, melyet az Isten oltalmazzon meg a további veszedelmektől. (Hosszas éljenzés és taps a bal- és szélsőbaloldalon.)

Horváth Mihály nemcsak mint Kecskemét város egyik képviselője, de mint a Kossuth-párt megbízottja is kéri az állam segítségét Kecskemét részére. A városnak legelőször kellőszámu mérnökre és építésze van szüksége, hogy meg lehessen állapítani a földrengés által okozott bajokat, azután pedig a megnyugtatóra lesz szükség. (Helyeslés a jobboldalon.) Mindaz a segítség, amit az állam juttat Kecskemétnek, nemcsak segítség, de ceyszersmind hasznos beruházás is. (Helyeslés.) Városa nevében hálás köszönetet mond azért a támogatásért, melyet a miniszterelnök beszédében már említett. (Taps a jobboldalon.)

Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Hiába udvarolnak a Kossuth-pártnak. (Folytonos zaj.)

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök: Horváth Mihály igen szimpatikus felszólalására, melyet az a szeretet tolmácsolt, melyet városa és polgártársai iránt érez, (Éljenzés a jobboldalon.) csak azt válaszolhatom, hogy igyekezni fogunk megfelelni a tetterős polgárság akaratának, hogy újra fölvirágoztassuk Kecskemét városát. A mi Hock János beszédét illeti, abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy arra nem annyira szavakkal, mint inkább tettekkel fogok válaszolni. (Taps a jobboldalon.)

Az elnök: Ezek után áttér a Ház a napi-rendre.

Az újjáépítés.

A szerencsétlenségtől sujtott város a maga erejéből meg a király és az ország segítségével munkához látott, hogy a katasztrófa nyomait eltakarítsa, a megrongált házakat kijavítsa vagy újraépítse és visszatérjen a rendes életmódhoz. A király adománya és az államtól engedélyezendő kamatmentes kölcsön a legerősebb segítőeszköze a város újjászülését, de úgy látszik, igen jelentékeny lesz az a segítség is, amit a városoktól, intézetektől és magánosoktól fog kapni Kecskemét városának közönsége.

Az építészektől és mérnökökből alakult bizottság folytatja a házak vizsgálatát és sok épületet kénytelen volt lezárni, mert veszedelmes megrongálódott és alkalmatlanná vált a lakásra. Azok a műszaki tisztviselők, akiknek sürgős kiküldését kérte a város a kormánytól, még nem érkeztek meg s mivel igen nagy szükség van rájuk, a tanács megsürgette kiküldésüket.

A tanács plakátokon közli ma a közönséggel, hogy a *közüvesmunkásokkal semmi baj sincs, a munkások pedig visszautasítják azt a vádat, hogy ők a helyzettel visszaélve, nagy munkabért akarnának kizsárolni.* Garbai Sándor és Bokányi Dezső, akik tegnap itt voltak a szociáldemokrata párt vezetőségének nevében, a polgármesterrel tárgyaltak, kijelentették, hogy a város normális munkabérért annyi munkást kaphat, amennyire szüksége van; ha akadna olyan munkás, aki *zsárolni akarna, azt nyomban kizárják a szakszervezetből.*

A városi tanács ma reggel nyolcz órakor ülést tartott, amelyen szóba került a polgárságnak az a kívánsága, hogy a templomokat nyissák meg. A tanács úgy határozott, hogy addig, amíg Budapestről meg nem érkeznek a kormány műszaki kiküldöttjei, nem nyit meg egy templomot sem, mert csak alapos vizsgálattal megállapított teljes biztonság esetén bocsáthatja be a híveket a megrongált templomokba, mielőtt javításukhoz hozzáfognának.

Lechner Ödönnek a városháza állapotáról szóló jelentése, amelyet előszóval közölt már a város tanácsával, tegnap írásban is megérkezett. A városháza vakolatának leverését meg is kezdték már, hogy a falak állapotát tüzetesen megvizsgálhassák. Mivel a városi adminisztráció zavartalansága most különösen fontos érdeke a közönségnek, első sorban a városházát hozzák rendbe, hogy a tisztviselők elfoglalhassák hivatalukat és munkához láthassanak.

A Magyar Építőiparosok Országos Szövetségének képviselője a katasztrófa után nyomban leutazott Kecskemétre, hogy megbeszélést folytasson az ottani szövetség vezetőjével és a városi hatósággal az iránt, mily módon lehetne a szükséges munk-

káserőt Kecskemét részére sürgősen biztosítani. Egyidejűleg a kecskeméti szövetség lépéseket tett az iránt, hogy az építési anyagtermelő és szállító vállalkozókat meggyerje arra, hogy a nagy károkat szenvedett szegénysorú lakosság számára engedjen át díjtalanul építési anyagokat. Értesülésünk szerint a szövetség közbenjárására az akció már eddig is eredményt mutat fel.

A külföld részvéte.

A török kormány nevében Musztar bey török főkonzul Kada Elek kecskeméti polgármesterhez a következő levelet intézte:

„Az a szerencsétlenség, amely a szinra magyar Kecskemét szab. kir. városát érte, mélyen megrendített minden érző szívet; annál inkább tölt el bennünket ez a rendkívüli csapás a legnagyobb szomorúsággal, mert hiszen az általunk szeretettel környezett testvéremzetnek fia szenvednek alatta. Meg vagyok győződve, hogy testvéreink férfiasága, magyar szívóssága és ellenállóképesége ezt a bajt is ki fogja heverni és sikeresen fog tovább haladni, ami Kecskemét polgárságát eddig is jellemzte. Ehhez a sikerhez szívemből kívánom a Mindenható áldását, hogy Kecskemét városa ismét felviruljon és még nagyobb és erősebb támaszává váljék a dicső magyar nemzetnek. Fogadjon polgármester ur, ugy a saját, mint kormányom nevében mélyen érzett részvétünket és fejezzék ki polgártársai iránt is kiváló nagyrabecsülésünket és állandó rokonszívünket. Maradok szívvelyes és testvéri üdvözléssel Musztar bey, török főkonzul.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök hoz a következő levelet intézte Musztar bey:

„Elsőrendű kötelességemnek tartom, hogy szívem mély érzésén kívül, Kecskemét szabad kir. városát ért nagy csapás alkalmából nagyméltóságodnak, mint Magyarország miniszterelnökének ugy a saját, mint kormányom nevében a dicső magyar testvéremzet iránt a legmélyebb részvétet fejezzem ki. Midőn annak a hő óhajomnak és reményemnek adnék kifejezést, hogy Kecskemét szabad királyi város polgársága ismert magyar szívósságával ne csak visszanyerje, de megővelje újabb felvirulását. Fogadjon nagyméltóságodl kiváló nagyrabecsülésem kifejezését. Musztar bey, török főkonzul.”

Segítség a kecskemétielnek.

Kedden délelőtti tanácsülésén megalakították a segélybizottságot, melynek a polgármester és helyettesén kívül a városi tanács, Gy. Papp József, Mayerffy Zoltán, Halassy Gyula, Sikaru Kovács Gábor, Fuchs Samu lettek tagjai. A bizottság hetenkint tart majd ülést.

Beleszámítva a városházát, a muzeumot, a kazsárnyákat és a város egyéb épületeit, a város közönségének mintegy két millió koronára rugó kára lehet, de magának a város összpolgárságának kára csak épületekben legalább 5—6 millió koronát tesz ki. Ide nem számítjuk az üzemi károkat és azokat a butorokban és felszerelésekben tett pusztításokat, amelyek ma még megbecsülhetetlenek. Maguknak az egyházaknak a kára is legalább egy millió korona külön. Ugy, hogy az összkárt ma 9—10 millió koronára feltétlenül becsülhetjük az épületekben. Egyéb károk összege ma még megbecsülhetetlen.

A segítség kiosztására kinevezett bizottság plakátokon felhívja a város közönségét, hogy jelentse be a kárát. A bizottság három kategóriát állapított meg a segítség kiosztására nézve. Az első osztályba azokat sorolják, akiknek lakóháza elpusztult s nem tudnak segítség nélkül újra megépíteni. A második osztályba azok tartoznak, akik nem a maguk házában laknak s akiknek a lakásberendezésük pusztult el. A harmadik osztály azoké, akiknek segítségre nincsen szükségük, csupán kölcsönre. Ezek az államtól felajánlott kamatmentes kölcsönből kapnak szükség szerint való összeget. A város azzal is könnyít a lakosság helyzetén, hogy az összes régrehajtási eljárásokat felfüggesztette.

Ma távirati utalványon ezer korona érkezett Kolozsvár város tanácsától, amely egyúttal azt is bejelenti, hogy a város közönsége is gyűjt a kecskeméti károsultaknak. Nyíregyháza városa bejelentette, hogy adományát a legközelebbi napokban fogja elküldeni. Budapestről a Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság ezer koronát küldött. Székely Ferenc vezérigazgató pedig ötszáz koronát. Gróf Andrassy Dénes értesítette a város tanácsát, hogy az építéshez tíz kettős vagon tölgyfa-

gerendát ad, amit föl is adatott már a rozsnói állomáson.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület igazgatósága mai ülésében Kecskemét város földrengés sujtotta lakossága segélyezésére 10.000 koronát szavazott meg.

A kecskeméti földrengés által sujtott kisiparosok és kiskereskedők azonnali segítségére a Törley-pezsöggyár, leküldött megbízottja által egyezer koronát adott Kada Elek polgármesternek, ki meghatóttan köszönte meg a nemes adományt.

A Jusht-párt mai értekezletén Justh Gyula elnök megnyitva az értekezletet, megemlékezik arról a súlyos csapásról, amely a földrengés alkalmából a magyar Alföldnek egyik legvirágzóbb, derek magyar nép által lakott városát, Kecskemétet érte és indítványozza, hogy a párt mély részvéte nek jegyzőkönyvileg adjon kifejezést és bizza meg a párt elnökét azzal, hogy a függetlenségi és 48-as párt részvétét Kecskemét város polgármesterének, Kada Eleknek tolmácsolja. Az elnöki előterjesztést a párt egyhangulag elfogadja.

Komáromváros törvényhatósági bizottsága ma Kürthy István főispán elnökletével rendkívüli közgyűlést tartott, melynek napirendje előtt Kürthy főispán részvételtjes szavakkal emlékezett meg a kecskeméti földrengésről és indítványára a törvényhatóság egyhangulag mélyeséges részvéte nek adott jegyzőkönyvileg kifejezést és a határozatáról táviratilag értesítette a testvér törvényhatóságot.

Arad város közönsége ma tartott közgyűlésén 1000 koronát szavazott meg a kecskeméti sujtottaknak.

Somogyvármegyében: Makfalvay Géza főispán elnökletével ma tartott megyei közgazgatási bizottság gróf Széchényi Aladár indítványára elhatározta, hogy ugy a bizottság, mint Somogyvármegye nevében Kada Elek, Kecskemét városa polgármesteréhez részvétvitatot intéz.

A megalakult segély-bizottsághoz a mai nap folyamán újabb nagyobb összegű segély-adományok érkeztek, többek közt a Pesti Hazai Takarékpénztár 10.000 koronás és Szeged város 1000 koronás adománya. Hazai Samu honvédelmi miniszter a bizottsághoz 480 ember részére elegendő sátor-karót és ponyvát küldött a kilakoltatott lakosság számára. A vidékről több mérnök érkezett a városba, kiknek nagy része díjmentesen ajánlotta fel szolgálatait.

A már jelentett adományokon kívül ma megérkezett a Budapesti Belvárosi Takarékpénztár 1000 korona, annak vezérigazgatósága 500 korona, a Kőbányai Takarékpénztár 2000 korona és Augner Ede Budapestről 10 koronás adománya.

A megvádolt munkások védekezése.

Kecskeméten a szociáldemokrata munkások csoportja ma este a piac-téren nagygyűlést tartott amelyen tiltakoztak azon vád ellen, mintha a helyzetet ki akarnák használni és ily irányu beadványt intéztek a tanácshoz, melyben garantálják az összes építési munkálatokat 54—70 filléres óradíjért a hatósági vegyes bizottság ellenőrzése mellett elvégezni, biztosítván végül a tanácsot, hogy kellő munkaerőről gondoskodnak. A tanács csütörtökre ígért választ a beadványra, mert előbb az építőmesterekkel tárgyalja meg az ügyet.

EGYHÁZAK.

— (Az ünnepek számának csökkentése.) A pápát — mint Rómából jelentik — az indította új motu propriojának kibocsátásra, hogy a katolikus államok, ha lépést akarnak tartani a nagy gazdasági versenyben a nem katolikus országokkal, csak úgy tudják megállni helyüket, ha a tul-sok ünnepek csökkennek.

— (Főpapi botrány Romániában.) Bukaresti jelentés szerint Mironesco Athanasius, Románia primás-metropolitája lemondott méltóságáról. Ez a hír befejezését jelenti a metropolita és Geraszim romániai püspök közt támadt botrányos afférnek. Geraszim püspök súlyos vádakkal illette a primás-metropolitát, az így támadt affér egyre jobban elmérgesedett és utóbb a püspöki szinódus elé került, amely a mult pénteken itélkezett. A kormányval folytatott tárgyalások után a szinódus a metropolitát a vádak alól felmentette, ellenben Geraszimot elmozdította hivatalától. Az itélet-hozatal előtt a primás kötelező ígéretet tett, hogy benyújtja lemondását, de aztán hallani sem akart ígéretének beváltásáról. Erre Geraszim püspök sem ismerte el a szinódus itéletét magára nézve kötelezőnek és elfoglalta stallumát. A romániai prefektus azonban a kormányval történt megbeszélés után az agg püspököt erőszakkal eltávolította rezidenciájából. A kormány — úgy látszik

— teljes erő ellen hozott metropolita állásáról.

— A s

Abba

Általános va lett és a vé dult meg, r eziáldemokr keztek az á neveztek el mozgalmán meg kell á nagyméretű mint a ma hoz, jelzik gét és ha n ellentábor t ják, minde jesztése ér

A mai ami a szoc és öntudato tüntető me gyűlések ve véderőtörvé jog mellett

A szoc fásunk a k

A szoc nyolcz órára rendjén az á törvény szer helyen tarto gyűlt össze. déglőben Gá Klauzál-tér téren dr. L Farkas Istvá tizálták. A g s aztán az eg meg az And tüntető sétá

Az első kor feltunte rendben, mé végig az ut csiut egy ré kiáltás, mely vagy tiltako csoport félk Klub helyisé lágitva s ba gött ezzel a

— Élje

jeg! — Itt k perenzenki portok csatl ban az And a Reform-K tüntetők, ug Ekkor lépett gyűlési képv szédet mond ezéde után l csak akko Pál, a I a szónoki kok beszéde koztak a tün zak lakói. A tak s százak a fejleménye lett a hangu lan nyugalo rendőrség m Jeszenszky C csak azzal v számára uta aer Manó,

— teljes eréllyel érvényt akart szerezni a primás ellen hozott ítéletnek is. Ezt előzte meg Mironesco metropolita azzal, hogy végre önként lemondott állásáról.

Politizál az utca.

— A szocialisták tüntető sétája. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 12.

Abba a politikai küzdelemben, amely az általános választói jog törvénybe iktatása mellett és a véderőreform keresztülvitele ellen indult meg, ma beleszólt az utca. Maguk a szociáldemokraták, akik a Justh-párttal szövetségben az általános választói jog érdekében, nevezték el a maguk mai mozgalmát az utca mozgalmának, melyről teljes tárgyilagossággal meg kell állapítani, hogy imponáns és eléggé nagyméretű volt. Az olyan tüntető menetek, mint a mai, ha nem is vezetnek mindig célhoz, jelzik a harczoló tömegek erejét, képességét és ha nem érik is el mindig azt, hogy az ellentábor megfélemlítve más véleményre bírják, mindenesetre az eszme fentartása és terjesztése érdekében tesznek jó szolgálatot.

A mai tüntetés teljes rendben folyt le, ami a szociáldemokraták fegyvermezetségének és öntudatosságának egyik bizonyítéka. A tüntető menetet megelőzően négy helyen népgyűlések voltak, amelyekben a párt vezetői a véderőtörvény ellen és az általános választói jog mellett tartottak beszédeket.

A szocialisták mai napjáról szóló tudósításunk a következő:

A szociáldemokrata párt vezetősége ma este nyolcz órára népgyűlést hirdetett, melynek napirendjén az általános, titkos választói jog s a véderőtörvény szerepeltek. A népgyűlésre, melyet négy helyen tartottak meg, mintegy hétezer munkás gyűlt össze. A Dalkok-utcában a Gráf-féle vendéglőben Garbai Sándor mondott rövid beszédet, a Klauzál-tér 5. szám alatt Bokányi Dezső, a Garaitéren dr. Landler Jenő, a Népszínház-utcában Farkas István. Mindannyian a véderőjavaslatot kritizálták. A gyűlések rövid néhány perczig tartottak s aztán az egybegyűlt munkások sorakozva indultak meg az Andrássy-ut felé, hogy az előre bejelentett tüntető sétán résztvegyenek.

Az első csoportok már egynegyed kilencz óra körül feltűntek az Oktogon-téren. Tömött sorokban, rendben, méltóságteljes nyugalommal vonultak végig az utcán, elfoglalva a gyalogjárót s a kocsit egy részét. Csak néha-néha hangzik el egy kiáltás, mely az általános választói jogot tiltette, vagy tiltakozott a véderőjavaslat ellen. Az első csoport félkilencz tájban érkezett meg a Reform-Klub helyiségei elé, melynek ablakai ki voltak világítva s balkonján egy megvilágított tábla függött ezzel a fölirással:

— Éljen az általános, egyenlő, titkos választói jog! — Itt hangzott el az első kitérő „éljen“, mely perezenkint erősödött, amint újabb és újabb csoportok csatlakoztak a tömeghez. Fél kilencz tájban az Andrássy-ut 27. számú ház környékét, hol a Reform-Klub van, már teljesen elfoglalták a tüntetők, úgy hogy a kocsiforgalom is megakadt. Ekkor lépett a klub erkélyére Beck Lajos országgyűlési képviselő s rövid, de nagy hatást keltő beszédet mondott az utcán egybegyűltekhez. Beszéde után hangos éljenzés és taps tört ki, mely csak akkor szűnt meg, mikor Szenda Pál, a Reform-Klub titkára foglalta el a szóneki emelvényt. A tömeg a szónekok beszéde alatt egyre nőtt. A járóelők csatlakoztak a tüntetőkhöz, ugyszintén a szomszédos házak lakói. Az Andrássy-ut rideg ablakai megnyitottak s szívesen kíváncsiakodó várta mögöttük a fejleményeket. Lent az utcán is egyre izgatottabb lett a hangulat, bár a tüntetők vezetői minduntalan nyugalomra intették az egybegyűlteket. A rendőrség mely igen nagy készültséggel vonult ki Jeszenszky Gellért tanácsos vezetésével, egy ideig csak azzal volt elfoglalva, hogy a kocsiközlekedés számára utat tartson fenn. Mikor azonban Buchner Manó, a szocialista párt titkára lépett az

emelvényre, tekintettel arra, hogy a Club elfelejtette bejelenteni a szónoklatokat, megkezdte a tüntetők szétesztelését.

Jeszenszky tanácsos utasítást adott a lovasrendőröknek, hogy szorítsák a tüntetőket a járdákra. A rendőrség közbelépése egy pillanatra izgalomba hozta a tüntetőket, de a vezetők eréllyel megakadályozott minden bekövetkezendő incidenset. A hat-hét ezer főnyi tömeg a járdákra vonult s ott folytatta tovább a megkezdett tüntető sétát, mely a Váci-körut és az Oktogon-tér között feltizenegy óráig tartott, a nélkül, hogy rendőri beavatkozást provokált volna. Feltizenegykor a tüntetők csendben széteszteltek s az Andrássy-ut ismét megszokott hangulatot öltött.

Lopjanak

uraim,

lopjanak!

Néhány év előtt egy vakmerő ember rendőri asszisztenciával ellopta a Rottenbiller utcát, tegnapelőtt pedig valaki szakértelemmel leborotválta a keleti pályaudvar tetejét. Ha ezek az ügyes és bátor emberek okos dolgokra pazarolnák erejüket, föltétlenül örvendezni kellene, hogy ilyen élelmes és tette kész polgártársaink vannak és jó egészségben működnek körülöttünk. De mert remélem, hogy a homályban rejtőzik még egy pár zseniális ember, proponálok nekik néhány igen hasznos „munkát“. Lelkesítse őket az a tudat, hogy ha a Rottenbiller-utcát és a keleti pályaudvar tetejét el lehetett lopni, akkor el lehet emelni mindent, legyen az ingó vagy szilárd.

Lopják el első sorban Budapest összes szobrait. Az orgazdák jól teszik, ha nyomban szétderabolják a remekeket, mert amilyen pechünk van, ezeket a rendőrség visszaszerzi.

Lopják el az Andrássy-ut végéről az angyalt és vigyék ki Buenos-Ayresbe kaszírónak. Az a fő, hogy sohase térhessen vissza.

Dicséretes munkát végez, aki a budapesti tekereskedőket ellopja. Azonban vigyázat, mert pusztá érintésre fertőznek!

Álomnak is gyönyörű volna, ha egy konzorcium háziurakat lopna és addig nem bocsátaná szabadon a drágákat, amíg a lakók ki nem váltják őket.

Gyönyörű volna, ha egy szép barna ember megjelenék a telefonközpontban és egy nagy spulnira fölsavarná a drótokat, a kisasszonyokat, a mindenkor ézafolatokat és meglépne zsákmányával. Az so volna baj, ha ez a tolvaj a rossz köszt miatt egy oceánjáróról a tengerbe ugrónék és magánál felejténé a spulnit.

Lopják el az oh Graus Mayer-féle telkeket. A tolvaj uraknak azonban vigyázniok kell, hogy a telkek alatt lévő telkeket is ellopja, mert máskülönben az örökösök és a közbenjárók járnak jól, eladván a leszállított telkeket újra és fölemelt áron.

Lopják el sürgősen Lukács Lászlót, mielőtt adót vet a levegőre, a szőke hajra, az elsőszülöttségre és a csókra.

Lopják el Aehrenthalt, mielőtt tapintatával összevesztené az embereket és hadba vonnana az egész világ ellen a nagyhatalmi pozíció megszilárdítására.

Lopják el Ehrlich G. Gusztávot mindörökké, Amen.

Valami erőseleki ember ellophatná konflisainkat, omnibuszainkat és ne lássuk őket viszont, csak egy nagy kolbászban, amelyet az új állatkeret megnyitásán szervirozzanak érdemes, elagott fenévadjainak.

Lopjanak, lopjanak uraim! Jó munkát kíván Ray.

A pékek harcza.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 12.

A sütőmunkások ügye a mai napon egy lépéssel sem haladt előre, bár most már érezhetőek a harc sulyos következményei. Ma már a pékmeszterek nem tudtak kellő mennyiségű kenyeret a közönség rendelkezésére bocsátani, ami világosan bizonyítja, hogy helyzetük legkevésbé sem olyan, mint amilyennek feltüntetni szeretnék.

Ma már letettek arról a tervről is, hogy külföldről vagy vidékről hozassanak munkásokat. Ezt a határozatukat azzal indokolják, hogy a kedélyeket nem akarják izgatni, a tény ellenben az, hogy nem vállalkoznak sem külföldi, sem vidéki munkások arra, hogy a mestereket támogassák a harcban.

Ma már a közönség is kezdi elveszteni türelmét annál is inkább, mert a mesterek ma már arra akarták felhasználni a kenyérhiányt, hogy az árakat emeljék. A munkások hangulata kedvező, mert most már, hogy a helyzet tisztázódni kezd, remélhetik, hogy a küzdelem az ő javukra fog eldőlni.

Eddig sztrájtörő nem akadt a munkások között, míg a mesterek közül már igen sokan kijelentették, hogy hajlandók volt munkásaikkal kiegyezkedni. Hogy ezt egyelőre nem teszik meg, annak az az oka, hogy a mesterek szövetsége pressziót gyakorol rájuk.

A mestereknek az a híresztelése, hogy a munkások munkába jelentkeztek valótlan. Igaz ugyan, hogy sikerült Ausztriából néhány munkást hoztatni, de ezek, mihelyt értesültek arról, hogy itt harc van, rögtön visszautaztak. A munkásság tábora most is úgy bizik fényes győzelmében, mint a harc első napján. Még e hét folyamán valószínűleg sikerül felállítani a második munkássütődét is, amelyhez a pincezőrek adják a pénzt s ök garantálták azt is, hogy a harc befejezése után a süttőgyártmányait átveszik.

A sztrájkoló munkások vezetősége ma kijelentette, hogy most már csak néhány nap kérdése a béke. A süteménykihordók szövetsége szívesen carabnál több aprósüteményt készít és ezek kivül a kismesterek is előállítják holnaptól kezdve a rendszeres süteménymennyiséget. Mától kezdve pedig csaknem minden kávéházba fognak szállítani aprósüteményeket. Ezzel erős konkurrencziát fognak csinálni a pékeknek, akik végre is kénytelenek lesznek feladni a harczot. Egyszermind oráysesu megezáfolja a vezetőség azokat a híreszteléseket is, amelyek a sztrájkolóknak közt fenálló egyetértés megbonthatásáról szólnak.

A sütőiparosok szövetségében ma már kissé alábbhagyott a reménykedés. Még megpróbálják ugyan forszírozni a harczot, de valószínűnek maguk sem tartják a győzelmet. Legérzékenyebben a süteménykihordók konkurrencziája bántja őket s ezért igyekeznek is kézzel-lábbal befolyásolni a vevőközönséget, hogy ne vegye a süteménykihordók árúját. Előreláthatólag a holnapi nap folyamán a mesterek között már megbomlik az egyetértés s hajlandóak lesznek tárgyalásokra.

Ma este a főkapitányságon megjelent Mayer Leó pékmester s feljelentést tett Mészáros Lajos és Tóth József volt munkásai ellen azért, mert azok állítólag behatoltak Gát-utca 25. sz. alatti üzletébe s Kepl Mátyás nevű segédjét fenyegetésekkel arra akarták venni, hogy hagyja abba a munkát. A rendőrségen mindkét segédet kihallgatták, de kihallgatásuk után, mivel nem látták beigazolva a vádbeli cselekményt, szabadon bocsátották őket.

AZ „EGYETÉRTÉS“

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. alatt van.

A szerkesztőség telefonja 788.

A kiadóhivatal telefonja: 706.

Előfizetési felhívás.

Kérjük azokat a tisztelt vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése lejárt, hogy előfizetésüket az illető postahivatálnál minél előbb ujtsák meg, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne legyen.

Az „Egyetértés“ előfizetési ára

Egy hónapra	2 kor. 40 fill.
Negyedévre	7 „ — „
Félévre	14 „ — „
Egész évre	28 „ — „

Lakóhelyváltozás esetén arra kérjük tisztelt előfizetőinket, hogy új címüket idejekorán közöljék velünk. Ebből a célból lapunkhoz praktikus levelezőlapokat mellékelünk, amelyek arra szolgálnak, hogy előfizetőink címváltozásait közöljék velünk. A nyáron, a fürdővad alatt előfizetőink kívánságára a lapot bárhová utána küldjük, még akkor is, ha többször változtatják tartózkodási helyüket. Ugyisint a főváros környékén nyaralóknak pontosan vitetjük a lapot.

UJDONSÁGOK.

Kada Elek.

Annak idejében, amikor Kada Elekét, mint egyszerű újságíró, Kecskemét városa polgármesterévé választotta, valamennyien, akik ismertük és szerettük, szívből örvendeztünk a kollega szerencséjének. Emlékszem rá, hogyan vettük körül és hogyan üdvözlöttük. Az egyikünk így fejezte ki szerencsekívánatát:

— Gratulálok — Kecskemétnek!

A nyájas köszöntésnek valóban alapja volt. Nem tudtuk egész pozitívítással, melyik fél nyert többet? Az újságíró-e, akit a gyönyörű város polgármesterévé tett? Vagy a pompás alföldi város, mely ilyen méltó férfit nyert meg polgármesternek? Idők során, mialatt Kada Elek soha nem csapnó, meg nem lankadó tevékenységet fejtett ki, Kecskemét városa is meggyőződött róla, hogy a város a nagyobb nyertes. Ami jó, üdvös, előnyös, a közérdeket előmozdító dolog azóta Kecskeméten támadt és nagyra nőtt, az mind Kada Elek nevéhez fűződik és az ő érdemét és dicsőségét hirdeti.

Legszébb fényben ragyogott intelligenciája és férfiasága most, a megpróbáltatás napjaiban, amikor Kecskemétet a végzet haragja sújtotta és elemi csapások érték utól. Az egyetlen ember volt, aki a fejét el nem vesztette; aki tiszta látását megőrizte és aki rögtön észrevette, hogy mit kell tenni, mit kell megvédeni, hol kell cselekvőleg közbe lépni, hogy a veszedelmet csökkentse. Aki látta ezekben a napokban, (és sokan látták közülünk is) az tisztában volt azzal is, hogy Kecskemét városának ez idő szerint ő a földi gondviselése.

Most ezt megerősítik oly helyen is, ahol legkevésbé szíkták az igazi érdemeket elismerni, ha csak azok nem kortesérdemek. Magyarország miniszterelnöke az ország színe előtt a Ház ülésén emlékezett meg Kada Elek polgármester érdemeiről, mondván, hogy bizik a tetterős polgármester energiájában, mely újra föl fogja építeni a várost, amelyet eddig is virágzóvá tett. Ő volt az, aki nyugodt és biztos magatartásával sok további szerencsétlenségnek elejét vette.

Valaki a házban, aki e magasztaló szavakat hallotta, közbeszólt:

— Nem csoda, hisz újságíró volt!

Hát igen: kivesszük a magunk részét abból a dicsőségből, amelyet Kada Elek polgármester az egész magyar újságírói karnak szerzett. Egyike azoknak, akik bebizonyították, hogy az újságíró, akármilyen pozícióba kerül, akármilyen munkakörbe jut, megállja a helyét és kiválk a többiek közül. Igaz, hogy aki egy irányban kiváló és derék, az minden irányban az. Hanem, aki a zsurnalisztikában kiváló, az kétszeresen megállja a helyét mindenhol.

Nekünk is kétszeresen van okunk örvendeni Kada Elek sikerein. A mi lapunknak volt ő rendes, belső munkatársa s itt rótt a betűket a mi szűkebb körünkben, amikor Kecskemét városának meghívását megkapta. És senkisé fogja kétségbevonni, hogy az ő dicsősége részben a mi dicsőségünk is.

(t.)

NAPIREND. Napár: csütörtök, július 13. — Róm. kath.: Anaklet p. vt. — Prot.: Jenő. — Görög-ortosz: június 30. 12 apostol. — Zsidó: Thamús 17. — A nap két reggel 4 óra 15 perczkor, nyugszik este 7 óra 55 perczkor. — A hold két este 9 óra 38 perczkor, nyugszik reggel 5 óra 33 perczkor.

A miniszterelnök mint belügyminiszter fogad a belügyminisztériumban délután 5 órakor.

Az igazságügyminiszter fogad délelben 12 órakor.

A honvédelmi miniszter fogad délelött 10 órakor.

A kereskedelemügyi államtitkár fogad délelben 12—2-ig.

A képviselőház ülése délelött 10 órakor.

Az osztályorszájáték húzása saját palotájában reggel fél 9 órakor.

A képviselőház munkasügyi bizottságának ülése.

Petőfi-ház (Bajza-utca 21.) Nyitva 10—2-ig. Belépődíj, kedd kivételével, 1 korona. — Háziipari Szövetség kiállítása (Kigyó-tér 1.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincsen.

Nyitvalevő múzeumok: Nemzeti Múzeum állattára 9—2-ig. — Aquincumi Múzeum 9—4-ig. — Erzsébet Múzeum 9—4-ig. — Földtani Múzeum 10—1-ig. — Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig. — Néprajzi kiállítás az Iparcsarnokban 3—7-ig. — Ráth Múzeum 10—4-ig. — Széchenyi Múzeum 10—12-ig. — Tanszermúzeum 9—7-g. — Technológiai Iparmúzeum 9—1-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: Akadémiai Könyvtár 3—7 óráig. — Egyetemi Könyvtár 9—1-ig. — Fővárosi Könyvtár 9—2-ig. — Iparművészeti Múzeum Könyvtára 9—12-ig és 6—8-ig. — Kereskedelmi Múzeum Könyvtára 9—2-ig. — Nemzeti Múzeum Könyvtára 9—4-ig. — Pedagógiai Könyvtár 9—7-ig. — Statisztikai Könyvtár 9—2-ig.

Nyitvalevő képtárak: A bécsi „Secession“ 10 tagjának kiállítása a Művészothonban. (IV., Váci-utca 9.) Nyitva délelött 10 óráig este 8-ig. Belépődíj 1 korona. — A Szépművészeti Múzeum régi képtára. Nyitva 10—2-ig.

— **Zita hercegnő Bécsben.** Bécsből táviratozzák: Zita pármái hercegnő ma délután anyjával, a pármái hercegeasszonyjal az Augarten-palotába érkezett leendő anyósát meglátogatni. A jegyespár *Mária Josefa* főhercegeasszonyjal Ischlebe utazik, hogy a menyasszony bemutatkozzék a királynak.

— **Vilmos császár utazik.** Berlini jelentés szerint *Vilmos* császár tegnap este *Balsöben* partra szállt és meglátogatta *Zele* mesebeli királynak sírját. Tegnap meghívta *Dahl* Hans festőt és feleségét reggelire.

— **Péter király születésnapja.** Belgrádból jelentik: *Péter* szerb király születésnapja alkalmából a székesegyházban *Dimitrie* metropolita nagymisét celebrált, amelyen a király, a hercegek, a kormány tagjai, a diplomáciai kar, valamint nagyszámú közönség vett részt. Az istentisztelet után a kivonult csapatok elvonultak a király előtt. Délután a királyi palotában nagy gratulációs fogadás volt.

— **A félnapos főhercegnő síremléke.** Ischli jelentések szerint *Loiseck* szobrász, aki a jubileumi császárszobrot faragta, megbízást kapott *Mária Valéria* főhercegeasszonytól, hogy tervezzen síremléket a június 26-án született és ugyanaznap elhunyt *Ágnes* főhercegnőnek.

— **Osztrák erdészek Magyarországon.** Az osztrák birodalmi erdészeti egyesületnek számos tagja Budapestre érkeztek a folyó év őszén, amikor is az Országos Magyar Erdészeti Egyesület tagjai magyaros vendégszeretettel fogadják az osztrák kollégáikat. A tanulmányut a vendégek kívánsága szerint főként a hazai különleges alföldi gazdaságokra terjed ki és a szárvanenti kinstári tölgyesekben Horvát-Szlavonországot is érinti. A vendégek szeptember 11-én déli fél-tizenkét órakor érkeznek meg Budapestre, ahonnan szeptember 12-én a vidék meglátogatására utaznak. A program szerint a magyar erdészek hazánk leggyönyörűbb vidékeit mutatják be osztrák kollégáiknak.

— **A hercegeprimás gyásza.** Vaszary Kolos hercegeprimásnak gyásza van. A Balatonba fuladt egy fiatal gimnazista unokaöccse. Balaton-Világosról a következőket jelentik erről a megrendítő esetről: A szerencsétlenség tegnap délután a Balaton-Világos nyaralótelep mellett történt. Ebédlő után két óra táján *Vaszary* Ernőnek, a hercegeprimás testvéroccsának tizenöt éves *Ernő* nevű gimnazista fia egy fiatal kadét és egy kilencz éves fiú társaságában csónakkirándulásra indult. Gyönyörű idő volt, több mint egy óra hosszat tvezték a fiúk, amikor *Vaszary* Ernő levetkezett és fürdeni készült. Társai lebeszélétek. A kis *Vaszary*, aki kitünő uszó hírében állott, nem hallgatott rájuk és fejest ugrott a csónakból a Balatonba. Egy pillanatra feltűnt szép, szőke feje, aztán elmerült. A kadét utánaugrott, de nem tudta elérni. A szerencsétlen fiú valószínűleg görcsüket kapott a hideg víztől és már ugrás közben eszméletét veszítette. Néhány percz múlva hullámozni kezdett a Balaton, ijeszítő vihar korbácsolta a hullámokat, úgy, hogy mentésre gondolni sem lehetett. A hercegeprimás öccsének megindító tragédiáját a parttól látta *Fráter* Loránt képviselő is, aki rögtön a parti halászosokkal csónakba szállt, de a vihar egyre erősebbödött, úgy, hogy a szerencsétlenség színhelyét megközelíteni sem tudták. *Vaszary* Kolos kedélyesen szerette öccsét. A fiatal *Vaszary* halálát egyelőre eltitkolják a betetes hercegeprimás előtt.

— **Egy orosz nagyhercegnő temetése.** Pétervárról jelentik: Miklós czár ma délután a Standard jachton az oldenburgi nagyherceg fogadására érkezett. Azután a márványpalotába ment, hol résztvett a *Josipovna Alexandra* nagyhercegnő lelkiüdvéért mondott gyászmisén. Majd a gyászmenetben a nagyherceggel és a jelenlevő idegen fejedelmi személyekkel a Péter-Pál székesegyházba ment, hol a koporsót felravatalozták és ahol gyászmisét mondotta. A koporsót a czár és a nagyhercegek vitték a gyászkocsishoz. A gyászmenetben résztvett a görög királyné is Miklós és Kristóf hercegekkel, valamint az oldenburgi nagyherceg. Az istentisztelet után a czár visszatért a Standard-jachtra.

— **Az angol hadihajók Flumében.** Fluméből jelentik: A Triumph angol csatahajón ma délután öt órától 7 óráig reunion volt. A fedélzetet zászlókkal díszítették és közpütt a társaság számára pazar büffét állítottak fel. A fogadás estén ott voltak gróf Wickenburg István fiumi kormányzó nejevel, számos előkelőség, a helyőrség tisztikara, valamint az atutzóban Flumében időző honvédtisztek. Az angol katonatisztek házigazdái minőségükben mindenkit leköteleztek előzékenységgükkel és szeretetreméltóságukkal. A fedélzeten az angol zenekar játékkora a párok táncba fogtak. *Hardegg* János, az abozsai Casino des Estranges elnöke, az angol tiszteket, valamint a kormányzót meghívta péntek estére az Abbáziában rendezendő veienzei estélyre és a kaszinó báljára. Holnap, csütörtökön, a kormányzónál lesz estély.

— **Alapítvány a Hirlapirók Nyugdíjintézetének.** Sacellary György orsz. képviselő ma 4000 koronával a Magyarországi Hirlapirók Nyugdíjintézete alapítóinak sorába lépett abból az alkalomból, hogy a hirlapirók nyugdíjintézete most ünnepi fenállásának harmincz éves évfordulóját. Az igazgatóság hálás köszönetét fejezte ki a képviselőnek alapítványáért.

— **A nagyszláv újságíró-kongresszus.** Belgrádból táviratozzák: A délelött tartott üléseu megválasztották a nagyszláv távirati ügyüökség alapításának előkészítésével foglalkozó bizottságot. Ezután számos üdvözlő táviratot olvastak fel többek közt *Gucskov* dumaképviselőtől, *Kramars*, *Hribar*, *Hinkovics* és *Surmin* képviselőktől *Vilder* (horvát) javasolta, hogy a legközelebbi kongresszust Zágrábban tartsák meg, ha e tekintetben a magyar kormány nem csinál nehézségeket. A javaslatot viharos tetszés mellett elfogadták *Gabrics* (szlovén) azon pótjavaslatával, hogy a végleges döntést a legközelebbi kongresszus színhelyéről, tekintettel a *Vilder* által kényszerüleg kimondott fentartására, a sajtószövetség elnöksége hozza meg. Erre a kongresszust berekeztették. Délután a kongresszus tagjait Péter király testületileg fogadta. Este a szláv vendégek tiszteletére Belgrád város bankettet ad.

— **Felrobbant dinamitgyár.** Würgerdorffban ma felrobbant a dinamitgyár. Az explozió tíz munkást megölt és huszat megbesélt. A katasztrófának állítólag az volt az oka, hogy a robbantószerkeket hibásan keverték. A dinamitgyárból csak két kémény maradt meg.

— A hajmáskéri tüzértel nagy napja. Holnap, esütörtökön nyitják meg a veszprémezei Hajmáskéren az új tüzértel lövésiskolát, amelyen *Lipót Szalvator* főhercegen, a tüzértel főfelügyelőjén, *Frigyes és József* főhercegeken kívül részt vesznek a monarchia csaknem összes katonai tekintélyei, köztük *Hazai Samu* honvédelmi miniszter is. Az új lövésiskolának megnyitásával együtt befejezést nyertek azok a nagyszabású építkezések is, amelyek a kis Hajmáskér községet a monarchia legnagyobb katonai telepévé avatják. Hajmáskér nagy átalakulása akkor indult meg, amikor a katonai kincstár 1901-ben megvette Hajmáskér határában a 9000 katasztrális holdat kitevő tüzértel lövésiskolát, amely a talaj termékenységénél fogva nem egészen kétféle millióba került. Az építkezések 1908-ban megindultak és 1910. évi végén már átadhatók voltak rendeltetésüknek. Körülbelül 260 tiszt, 2000 főnyi legénység, 1000 ló és 100 ágyú elhelyezésére 60 nagy épületet emeltek, melyek ötven holdnál nagyobb területet foglalnak el és hat-fél millió koronába kerültek. A természet, meszes talajban nagy gondot okoz a vízellátás problémája is, úgy segítettek a bajon, hogy két artézi kutat fúrtak, amelyek vizét elektromos szivattyúk segítségével egy ötven méter magas, 250 köbméter ürtartalmú rezervoárral ellátott vizatornyba gyűjtik, onnan a víz kellő nyomással mindenüvé eljut. A vizatorny egyúttal építészeti főkéssége az egész telepnek, mert a parancsnoksági épületnek egy óriási vár benyomását adja. Este villamosfény sugárzik kupolájából. Ez a vár körülbelül 200 modernül berendezett szobájával, számos társalgó és olvasótermével inkább egy nemzeti közeli szállodára, mint „kincstári” épületre emlékeztet. A hajmáskéri kietlen határában egy modern várost alkotott a katonai kincstár. Városias lakóházak mellett vannak ott istállók és gazdasági épületek, remizék, majorságok, hivatalos épületek, kórház, fűrdőintézetek, raktárak, vásárosarnokok, vágóhidak, csatornázás a szennyviz levezetésére villamos világítás, jéggyár, postahivatal, sőtval minden, amit emberi elme kitalál, hogy az életet a távoli helyen minél kényelmesebbé tegye lakóinak. Gondoskodás történt sétányokról, egy tíz hold területű parkról, fasorokról is és néhány év múlva a gyönyörű zöld erdő közepén lesz a monarchia első katonavárosa. Veszprémi jelentés szerint a hajmáskéri tüzértel gyakorlótér néhány nap óta valóságos háborús képet mutat. A monarchia eddigi legnagyobb tüzértel gyakorlata, egy vár megostromlása folyik Hajmáskér környékén. Órák hosszat döngögnék az ágyúk, amelyek hihetetlenül nagy ezután koncentráltak ide, és ugyszólván lehetetlen a forgalom a sok katona miatt. A lövés, amelyből a hadgyakorlat kiindul, az, hogy Hajmáskér egy elleneséges vár, amelyet a tüzértelnek meg kell ostromolni. E célból óriási ágyúkkal megszállották a Várpalotától Hajmáskér felé vezető utat, amelynek tüzértelzola főleg négy darab 24 centiméteres ostromló moztárágyúval támaszkodik. Mindegyik ilyen ágyú 7 tonna súlyú és egyegy 120 lövés automobillal húzza őket. A munitiót külön 12 automobillal továbbítja. Nagy szerep jut a 15 centiméteres tarackoknak, nemkülönben a kisebb kaliberű ágyúknak is, amelyeknek összesen egy kilométer hosszú ostromvonalat védenek. Műveztük és körülöttük természetesen nagy számú beosztott gyalogság is részt vesz a gyakorlaton. Tegnap kezdődött meg az ostrom, amelyet ma félbeszakítottak, mert éles töltésekkel folyik a gyakorlat. Az ostromot holnap folytatják és ekkor valószínűleg új mozzanatot is vegyül a gyakorlatba: megjelenik az ágyúk fölött az első repülőgép. Belsőleg ugyanis az ostromlott sereg segítségére sietett báró *Economó*, az osztrák aeroklub elnöke, aki megígérte a felszállást, hogy az osztrák seregnek segítséget hozzon. Már tegnap fel akart szállni, de a nagy vihar megghusította a kísérletüket. A repülőgépen kívül több léghajó is részt vesz a gyakorlaton.

— Szerencsétlenüljárt operatőresek. Bécsből táviratozzák: Magánértésülések szerint Múki bécsi udvari operatőresek és Höller Miksa, a német népszínház tagja, a Ziller-völgyi Olterer-hegy-ségről lezuhantak és súlyosan megsérültek. Közlelbi adatok hiányzanak.

— A tüdővészellenes konferencia jelentése. Londonból jelentik: A királyi tüdővészellenes konferencia kiadta zárójelentését, mely tíz évi tudományos kutatások eredményeit foglalja össze. Azt találta, hogy az ember és a szarvasmarha tüdővész bacillusai praktice nem különböztethetők meg. Emlős állatok és emberek kölcsönösen megfertőzhetik egymást. A szarvasmarha bacillusai állandóan átvitetik az emberre, különösen a tej közvetítésével, mely főleg a gyermekek tuberkulózisáért felelős. Tüdővész ellenes marha és sertés is fertőzés forrása lehet. A bizottság ezért nyomtatékosan hangoztatja az élelmiszer-ellenőrzés szigorítását.

— A newyorki hőség. Newyorkból táviratozzák: A hőség, ugyszólván órákat emelkedik. Délután 2 órakor árnyékban már 36 Celsius fokot mutatott a hőmérő. Reggeltől délig 13 halálos napszúrás fordult elő. A jéggyárak nem képesek elegendő jeget előállítani. A vendéglőkben az a legnagyobb csábító erő, hogy egy nagy jégdarabot helyeznek az asztalra és a vendégek ezt tapogatják és arcukat, homlokukat hűsítik. Az utcákon lépten-nyomon hullanak el a lovak, amelyeknek fején nincsen jeges zacskó. Bostonban és Chicagóban is gyilkos a hőség. Chicagóban ma 15 felnőt és 15 gyermek halt meg napszúrásból.

Newyorki jelentések szerint a hőség, mely szombaton kissé alább hagyott, vasárnap óta ismét óriási méreket ölt. Tegnap a hőmérő 95 Fahrenheit-fokig emelkedett és egész délután ilyen nagy maradt a forróság egészen naplementig. Közben kétszer rövid ideig záporos esett, de ez se hűtötte le a levegőt. Jéghiány és az embereknek még a múlt heti forró napokból megmaradt kimerültsége növelik a helyzet kellemetlenségét. Tegnap huszonkét ember meghalt, mintegy háromszáz pedig beteg lett a hőségöl. Szinte elviselhetetlen kalamitást jelent a városra a lovak rendkívül nagy halandósága a forróság következtében. Tegnap 25 ló hullott el Newyorkban. A lóhullákat nem lehet azonnal eltakarítani és dögleletes büszük megfertőzi a levegőt. A rendőrség most külön ügyel arra, hogy a kocsik túlterhelését megakadályozza. A forróság immár Amerika egész keleti részében elterjedt. A keleti városokból számos halálesetet és napszúrás jelentenek. Michigan állam északi részén erdőgések támadtak. Három falu máris leégett és számos helység forog veszélyben.

— Az újságírók betegpénztárából. A Budapesti Újságírók Egyesülete betegpénztárának igazgatósága e hó 14-én, pénteken délután fél négy órakor a Budapesti Újságírók Egyesületében (VII. Eiszékel-körut 27. sz.) ülést tart, amelyen előterjesztik a félévi jelentéseket, azután tagfelvételek lesznek.

— Egy állítólagos rituális gyilkosság. Pétervárról jelentik: Csak most tudódott ki, hogy miért tartóztatták le az állítólagos rituális gyilkosságnak áldozatul esett *Juscinski* nevű keleti diák mostohaanyját. Az özvegyasszony másodszor is férjhez ment és felvette azt az örökséget, amelyet *Juscinski*nek öccsétje egy kis pénzintézetnél helyezett el. Most az a gyanu merült fel, hogy a mostoha tetette el láb alól a szerencsétlen diákot, mert mezt akarta kaparintani örökségét.

— Abdul Hamid ékszerai. Konstantinápolyi jelentés szerint a porta megállapodott a párisi Linzler-féle ékszerkereskedő céggel, hogy az rendezze Abdul Hamid ékszerének árverését. Párisban lesz az árverés a török kormány két megbízottjának ellenőrzése mellett.

— Automobil-ut Lembergől a Tátrába. Kassáról jelentik: A lengyel automobil-klub elnöksége ma táviratilag jelentette, hogy a Magyarországra tervezett automobil-kirándulást tekintettel a galicziai árvíz által megromált utvonalakra, lemondotta. A lemondás daczára gróf *Starzinsky* Henrik, a lengyel automobil-klub elnökének vezetésével négy automobil mégis utnak indult és ma Kassára érkezett. A kirándulók, daczára a galicziai utak járhatatlanságának, hétfőn reggel indult el szakadó esőben Lembergől Stanislaun, Jaromezen, Körösmezőn, Mármaroszigeten és Munkácsra keresztül. A társaság ma délután folytatta útját a Tátrába. Gróf *Starzinsky*, a klub elnöke nagy elismeréssel szolt a magyarországi utak kitünő állapotáról és a lakosság előzékeny magatartásáról.

— Negyvenéves szolgálati jubileum. Pázmándi Géza segédhivatali főigazgató és Hegedűs Gyula segédhivatali igazgató, mindkettő a m. kir. földmívelésügyi minisztériumban, most töltötte be állami szolgálatának 40-ik évét. Ez alkalomból Bloch Ignác királyi tanácsos, főigazgató a tisztviselői kar nevében meleg szavakban méltatta a jubileumok kiváló érdemeit, kiket a minisztérium segédhivatali személyzete szép emléktárggyal lepelt meg. Az ünnepelték meghatottan köszönték meg karitásáknak a jóleső megemlékezést.

— Véres holttest a senyi-erdőben. Keszthelyről jelentik: A senyi erdőben Gézi György 73 éves gazdálkodót vérbefagyottan találták meg. Azt hiszik, hogy raiósi szándékból ölték meg a jómódu embert.

— A lezuhant expresszvonat. Röviden jelentettük a bosztoni expresszvonat katasztrófáját. Most még New-Yorkból a következő újabb rémes részleteket jelentik: A szerencsétlenül járt expresszvonat egyike az amerikai leggyorsabb vonatoknak, Boston és Washington között közlekedik, Bridgeportban a város szívében fut keresztül egy magas, körülbelül 30 lábnyi viadukon. Itt történt a katasztrófa. Hajnali 3 óra 19 perczkor kellett volna az expresszvonatnak Bridgeportba érkeznie, de majdnem teljes óra késése volt, ami ritkaság a federal-expresszen. Szakértők állítják, hogy a vasut legalább száz kilométeres gyorsasággal száguldott. A lokomotivvezető nyilván be akarta hozni a késést és a viadukt előtt sem mérsékelte a sebességet. Ez lehetett az oka, hogy a lokomotiv a váltón átugrott és a sín párról lezökönt. Kilenec hatalmas Pullmann-kocsiból volt összekapcsolva a federal-expressz csak kettő maradt a sineken, hat áttörte a viadukt vasorkorlátját és lezuhant Bridgeport vásárlótere, amely fölött a vasut vezet. Az egyik Pullmann-kocsi függve maradt a levegőben, amint a két elsőhöz volt kapcsolva. A lokomotiv még vagy 150—200 láb távolságra rohant, ott fölborult és kerekével égnak meredve, befuródott a földbe. A lezuhant hat kocsiiban egyetlen utas sem maradt épen, de a levegőben függő Pullmannban senkinek sem esett baja. Ezeket az utasokat tűzoltók hozták le létrákon. Reggelig husz holttestet szedtek ki a pozdorjává törtött vasuti kocsik romjai alól, amelyek a lezuhanás után kigyuladtak. A legtöbb holttest szénné égett és agnoszkálhatatlan. Ruházatokból, a zsebekben levő értéktárgyakból sem lehet megállapítani a személyazonosságot, mert az utasokat álmukban érte a halál, a rekkenő hőségben pedig majdnem mindnyájan levetkőzve aludtak. A holttesteket egymás mellé fektették a viadukhoz közel levő parkban és mindenki mellé odarokogatták a közlelben talált ruhát, értéktárgyakat. Revolveres városi rendőrök őrzik a holttesteket, míg hozzátartozók megérkeznek. A lokomotiv alatt leforrázva és alakatlan, véres hústömeggé préselve megtalálták a mozdonyvezetőt és a fűtőt. A szomszédos házakból a lakosság önként hozott ki ruganyos vasmatracokat, ágyneműket, vizet és kötőszereket. Egymással versenyeztek a segélynyújtásban. Az orvosok ezekre a matracokra fektették a sebesülteket, amelyeknek könnyebb volt az állapota, azokat csak lemosatták a laikus önkéntes mentőkkel és máris siettek velük a polgárok a kórházba. Asszonyok is segítettek kocsikra emelni a sebesülteket. A tehetősek automobiljaikat, hintaikat engedték át sebesültzállításra. A nagyon súlyos betegeket a szomszédos házakban helyezték el és ott kötözgették be. Csodálatosan nyilvánult meg a nagy katasztrófa-ban az emberi közösség érzése. A sebesültek száma herek száz, köztük sokan a halállal vívdának. A federal-expressz a washingtoni diplomáciai testület kedvelt vonata, mert reggel ér Washingtonba és a legkényelmesebb. Ehhez szokták csatolni Tatt Pullmann-kocsiját, valahányszor az elnök utazik. A tegnapi expresszen egy diplomata sem utazott, ami ritkaság.

— Yes porcellánpuder az arcot hófehérre, bársonyossá teszi. Ára 3 és 5 korona.

— A dokkmunkások sztrájkja. Londonból jelentik: Glasgowban kedvezőtlen fordulat állott be. Nagyszámu dokkmunkás ismét sztrájkban áll. Az ottani hajótulajdonosok gyűlést tartottak, melyben a legelősebben elítélték a munkások magatartását. A hajósok a városban röpvickek terjesztettek, melyben kijelentik, hogy a hajótulajdonosok a kereskedelmi hivatal bekezdésvetését visszautasították és vonakodnak az életviszonyoknak megfelelő béremelést adni. A hajótulajdonosok ellenben kijelentik, hogy a béremelést megadták és már csak az Unio elismerése az egyetlen vitás kérdés.

— Állandó esőzés Erdélyben. Marosvásárhelyről jelentik: A már majdnem két hét óta tartó esőzés, mely a Maros völgyének lakosságát állandó rettegésben tartotta, végre ellállt és a vízár a már elborított árterületet nem lépte túl. A kirándult utászkatonák a megromált vasuti hidakat és töltéseket helyreállították és így a vasuti közlekedés, bár nagy késéssel, majdnem minden vonalon megindult. Magyarrégentől Borszékig az időjárás egészen télies és egyes helyeken hó esik.

— A hajós- és a munkás-sztrájkok. Cardiffi jelentés szerint az ottani hajótulajdonosok gyűlésének határozati javaslatot terjesztettek elő, hogy a munkabérek havi 4 font 10 shillingről 5 fontra emeltesse fel. A rezolúciót azonban a gyűlés elvetette. Azután elhatározták, hogy a hajósok unióját nem ismerik el. — Brüsszélből jelentik, hogy Antwerpenben kitört a gyémántszőlők sztrájkja, amiben 2500 munkás vesz részt. A sztrájkolók nem követelnek béremelést, sem a munkaidő leszállítását. Az ok, amiért sztrájkba álltak, az, hogy a munkaadók szervezetlenül gyémántkőszőrűsöket is alkalmaztak, akikkel a szervezetben állók nem akarnak együtt dolgozni.

— Pusztító erdőégés. Az amerikai Michigan államban Oscoda és Ausable városokat az erdőégés elpusztította. Kétezer ember maradt hajlék nélkül és az inségesek messze vidékekre költöztek. A hajók is szállást adtak sok hajléktalannak. Az erdőégés három falut teljesen elszakított a külvilágtól. Az eddigi kárt 5 millió dollárra becsülik.

— A kolera. Bécsi jelentés szerint a belügyminisztérium egészségügyi ügyosztályának közlése szerint Triestben július 12-én a bakteriológiai vizsgálat megállapította, hogy a július 9-én gyanús körülmény között elhunyt Enrico de Chiccio olaszországi kolera-ban szenvedett. Azt, hogy betegségét hol szerezte, eddig nem tudták megállapítani. — Cattaróból jelentik, hogy Cagliari-ban néhány nap előtt két kolera-gyanús esetet konstáltak. A betegeket szigorúan elkülönítették és a cattarói kórházba vitték. A bakteriológiai vizsgálat még nincs befejezve. — Triestből jelentik: Az Ozeánia gőzös két visszatartott gyanús beteget közül a teugerszeti Lazarettól tegnap négyet elbocsátottak és pedig egy matrózt és három utast, mert a vizsgálat megállapította, hogy a kolera-gyanu alaptalan. További orvosi megfigyelés alatt áll két matróz és egy harmadik osztályú utas.

— Eltoloncolt cigánykaraván. Néhány héttel ezelőtt Angyalföldön a Szent László-ut végén elterülő hatalmas telektömbön egy nagy cigánykaraván telepedett meg. Egy darabig senki sem törődött a szurtoseképű kóborlólékkal, kik serényen munkálkodtak rongyos sátraik között. A cigányvár azonban nem tagadta meg ezuttal sem magát. A környékbeli szegény munkásnépek kezdett veszni egyre-másra a holmija, ami őrizetlenül maradt néha-napján az udvarokon, vagy a lakások nyitott ablakaiba. A gyanu nyomban a cigányokra irányult s hamarosan meg is győződtek arról, hogy a cigánytábor népének nem egy apró lopás terheli a lelkét. Az egyre gyakrabban ismétlődő panaszokra végre Jeszenszky Gellért rendőrtanácsos, a hatodik kerület vezetője elrendelte, hogy a cigánytábor szét kell osztani és a cigányokat el kell toloncolni a főváros területéről. Ma délután 12 órakor fogatosították ezt a rendeletet. Laky Imre rendőrfelügyelő és Schiffler Ferencz rendőrfogalmazó egy sereg lovas és gyalogos rendőrrel kivonultak a Szent László-uti cigánytáborba és ott a cigányok vajdájával közölték a hatósági rendeletet, amelynek értelmében el lesznek toloncolva. A cigányok között nagy kavargás keletkezett erre. A férfiak lármázva, az asszonyok siránkozva szaladgáltak fel-alá és sehogyan sem tudták megérteni, hogy miért kell nekik itt hagyni ezt a helyet, ahol olyan jól érezték magukat. Nagynehezen befogták a kocsikba az ösztövért apró lovakat is s körülvéve vajdától, emberestől, asszonyostól és gyerekestől együtt megindult a toloncolás felé, ahol az eltoloncolásig elhelyezték őket.

— Halott gyermek a bóröndben. A triestzi rendőrség borzalmas dolgot derített ki egy Hambrus Ottilia nevű családleányról. A leány Karinthyből telepedett Triestbe, hónapokkal ezelőtt gyermeket szült, amelyet előbb egy paraszteszaláchoz adott dajkaságba, nemrég azonban elhozatta magához s kegyetlenül végzett vele. Valami mérges folyadékot öntött a szájába, aztán a kis holttestet egy bóröndbe rejtette és minden-hová magával hurcolta, ahová csak elszegődött. Mikor végül a kis holttest feloszlásnak indult s már nem lehetett tovább rejtőgetni, a kis holttestet egy kályhában elégette. Ott találák meg maradványait s így felfedezték a bűntettet. A szörnyű anyát letartóztatták.

— Furfangos tolvaj. Egy furfangos tolvaj világ csufjára emelte a keleti pályaudvar tetejét. A mulatságos tolvajbravur így történt: Mult szombaton délután egy bádogos munkavezető jelentkezett a keleti pályaudvar műhelyfőnökénél. Nyolcz napszámot hozott magával s azt mondta, hogy ők a Grünhut bádogos-czég emberei s azért jöttek, hogy megkezdjék a tető javítását. A Máv. csakugyan megbizta a nevezett céget azzal, hogy végezze el a keleti pályaudvar tetején a szükséges javításokat. Ez az egész munka jelentéktelen dolog, mivelhogy csak kevés javítani való volt a tetőn, nagyobbára jók voltak még rajta a bádoglemezek. Akivel azonban a jelentkező munkavezető közölte a megbízatást, úgy látszik, nem ismerte a javító munkálatok arányait s nem szólt bele, amikor a nyolcz napszámot leszedte a tetőről az összes lemezeket. Azt pedig, hogy a lebontott bádoggal valami rossz szándéka volna a Grünhut-czég kiküldöttének, az eljáró tisztviselő nem is sejtette, mivelhogy a munkavezető a nagy tömeg lemezt halomra rakatta a pályaudvaron s dolga végeztével ismét jelentkezett a tisztviselőnél azzal, hogy hétfőn reggel folytatják a munkát: fölrakják az új tetőt. Am vasárnap hajnali négy órakor, amikor a pályaudvar műhelyeiben és szertárában csak alant közégek teljesítenek inspekeziós szolgálatot, megjelent a Grünhut-czég munkavezetője tizenkét társakkal. Annak a vasuti alúszónak, aki éppen a bádoghalom közelében volt, csak annyit mondott, hogy tegnap leszedték az ócska bádogot a tetőről s most elviszik, mert hétfőn már hozzák az újat. A napszámok egy rövid óra alatt fölrakták a szekerekre az óriási bádogtömeget. A kocsik elhajtottak és senki sem törődött többé a dologgal. A keleti pályaudvaron akkor kezdtek törödni a dologgal, amikor a napok teltek és Grünhuték nem jelentkeztek, hogy a munkát folytassák. Elhivaták Grünhutot, amire kiderült a félreértés s rövid idő múlva megkerült a tetős is Grünhut művezetője: Feldmann Ignác személyében. Feldmann, aki a tolvajlás elkövetésekor bajszot és szakállt viselt, leborotváltatta a képét, hogy a tisztviselők rá ne ismerjenek. Azonban csakhamar rábizonyult, hogy ő jelentkezett nyolcz emberrel a keleti pályaudvaron. A nyolcz munkás a Grünhut-czég alkalmazottja volt, ezeket azonban Feldmann még szombat reggel elbocsátotta. A rendőrség nyomban letartóztatta Feldmann. Egy óra leforgásával előkerítette a detektív az orgazdát is: Kohut Lajos ismert öszereszt, akinél a sok ezer kilogramm bádogot mind megtalálta. A nagy tömeg lemezt ismét visszashallították a pályaudvarra. Az az összeg is megkerült, amit Feldmann kapott Kohutól a bádogért: Feldmannnak a Viola-utcában lakó nővérénél találta meg a detektív a pénzt, ezer koronát. Kohut azt vallotta a rendőrségen, hogy ő teljes jóhiszeműséggel vette meg a bádogot Feldmanntól. A főkapitányságon azonban nem adtak hitelt Kohut szavának s ő ellene is megindították az eljárást.

— Halál a zongoragyár bukása miatt. Berlinben a Hintze H. Károly udvari zongoragyár fizetésképtelensége miatt egy fiatal berlini asszony, aki vagyonát a gyárba fektette, öngyilkosságot követett el és meghalt.

— Urlovas és sportiró. Tegnap este a sífoki meeting befejezése után báró Neimans Rudolf, az ismert német urlovas és Figdor Gusztáv, a „Sport“ című löverseny-újság munkatársa a sífoki nagyvendéglőben összeszólalkoztak. Az afférből súlyos feltételi párbaj lett. A felek előbb ma délelőtt a rákosi erdőben pisztolypárbajt vívtak kétszeri golyóváltással. Minthogy a pisztolypárbajban sebesülés nem történt, utána a Rákossy-féle vívóteremben kardpárbajt vívtak végkimerülésig. A felek tizenkilenceszer csaptak össze. A viaskodásban báró Neimans több jelentéktelen karcslást kapott, de súlyosabb vágás nem esett. A tizenkilencedik összecsapás után a segédek a párbajt beszüntették.

— Nyakig a földbe temetve. Megrendítő szerencsétlenség történt a kolozsvári Móra községben egy kőszénbánya feltárása közben. A község határában évek óta kutatnak kőszén után. Ez év tavaszán fel is fedeztek egy ujnyi vastag kőszénréteget s azóta megfeszített erővel folyt a kutatás Eremiás Péter vállalkozó vezetése alatt. Primitív módon folyt a munka, a vállalkozó a tárnának deszkákkal való kitámasztását is elmulasztotta s így a munkások az omló földrétegben, akár a halál torkában voltak kénytelenek dolgozni. Hétfőn délben egy kétméteres tárna mélyén dolgozott Lőrincz Ferencz 54 éves mérési napszámos, mikor beomlott — Emberek, segítség! — csak ennyit mondhatott hörögve a szerencsétlen munkás. Társai odarohantak s az első pillanatban nem is találták túlságosan veszedelmesnek Lőrincz helyzetét, mert a szegény embert nem verte le lábáról a földréteg. Állva maradt, azonban testét egészen eltemette a föld s csak a nyaka látszott ki belőle. A munkások teljes erőből huzni kezdték kifelé az elevenen eltemetett embert, majd látva, hogy így nem megy a dolog, félőrai munkával sikerült kiásni Lőrinczet a földből, de már csak holtan. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a halál bordatörés okozta tüdővérzés következtében állott be. A falubelieket annyira felizgatta az eset, hogy a munkavezetőt és a szerencsétlenül járt, alig négy héttel ezelőtt megnősült Lőrincz munkástársait megakarták lincselni, ezek azonban elmenekültek a faluból.

— Megmérgezte a gyermekeit. Lipcséből jelentik: Egy mérgezési eset, amely még nincs teljesen felderítve, nagy szenzációt kelt. Rövid idő előtt meghalt egy jómódu özvegyasszony 13 éves fia és néhány nap előtt hirtelen halt meg 10 éves leánya is. Ismerősök és rokonok névtelen följelentést küldtek a rendőrségnek, hogy az özvegyasszony nyilván önmaga mérgezte meg gyermekeit, akik nagyatyjuktól és atyjuktól jelentékeny vagyont örökölték. A rendőrség vizsgálatot indított és ma letartóztatta az özvegyet. Bekísérték az ügyességi fogházba, ahol megmérgezte magát.

— Napfényre került régi sírok. A kolozsvári Farkas-utcai református templomot, amely Erdély egyik legjelentősebb műemléke, most állítják helyre a Műemlékek Országos Bizottságának a vezetése alatt. A restaurálás alapján legelsőben is lebontották a karzatot, amely a tizennyolcadik században a régi szentély elé épült és a templom belsejének nagyszerű térhatását erősen befolyásolja. A kutatási munkák közben a szentély alatt több boltozott kriptát és ezekben koporsókat találtak. Ezekbe a kriptákba temetkeztek el századokkal ezelőtt az erdélyi főrangú családok egyes tagjai és a kutatások alkalmával Bethlen Klára, gróf Bánffy György, Apaffy György, Apaffy Gergely, továbbá Boesky István hamvai kerültek napfényre. A hamvakkal együtt igen sok érdekes és értékes sírleletre is bukkantak.

— Egy newyorki százeletemes ház. Newyorkban legközelebb megkezdik egy új felhőkaró építését, amely valamennyi előbbi felül fogja mulni nagyságban és magasságban. Az új felhőkaró százeletemes és ezerkétszáz láb magas lesz. Az eddigi legnagyobb felhőkaró csak hótízszázötven láb magas és ötvenemeletes volt.

— A gyulavári legények. Gyuláról végzetes lefolyású legényverekedés hírért jelentik. A gyulavári parasztleányok évtizedek óta két pártra szakadva halálos gyűlötségben élnek, anélkül, hogy okát tudnák. Vasárnap tizenkét legény duhajkodott a korezmában és hamarosan verekedni kezdtek. Előbb sörösüvegekkel dobálóztak, aztán előszedték az ólomvégű botot, majd a bicskát is. Verekedés közben egy Szabó József nevű legény szivenszurta Horváth Sándort, aztán egy Borsi Lajos nevű legény hasbaszurta. Mind a ketten meghaltak. A kétszeres gyilkost elfogták és vasraverre a gyulai ügyésséghez kísérték. Megvallotta, hogy boszuból ölte meg a két legényt, mert egyszer megverték.

— A torreador halála. Toulonból jelentik: A touloni polgármester hoessas tárgyalások után megengedte, hogy a városban spanyol társulat bikaviadaloikat rendezzen. A tegnapi előadáson végzetes szerencsétlenség történt. Canarino neves torreador, aki nem tudott elég gyorsan kitérni a bika támadásai elől, a felbőszült állat szarvaira kapta és halálra öklelte. Canarino felesége, aki a nézőközönség sorában volt, a rettenetes látvány hatása alatt megőrült.

SALVATOR

a kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás, vese- és hólyagbajknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kítő hatásu.

Főraktár Budapesten: EDESKUTY L.-nél.

— A Tátra halottja. Tátrafüredi jelentés szerint tegnap délután egy turista lezuhant a loicnici csúcsról és az őt fő mellett lévő *Téry-menedékház* közelében kirándulók akadtak rá. Eszméletlenül fektült, a feje be volt zúzva. Személyazonosságát eddig nem sikerült megállapítani. Valószínű, hogy magyar turista volt, aki nyilvánvalóan vezető nélkül vállalkozott a veszélyes utra. Ma hajnalban dr. Dalmady Zoltán fűrdőorvos Tátrafüredre több turistavezetővel elindult az őt főhoz, hogy a szerencsétlenül járt turistát beszállítsa Tátrafüredre. Ótátrafüredről jelentik: A szerencsétlenül járt turista személyazonosságát megállapították. Márki Dénes késmárki kereskedelmi iskolai tanár személyében. A Téry-csúcsot mászta meg egyedül, vezető nélkül. Eltérve a járt uttól, egy új áron akart a csúcsra jutni és elesett és 30 méternyi mélységbe zuhant. Márki sérülései súlyosak ugyan, de nem életveszélyesek. Hordágyon Tátrafüredre szállították. Felépülése hosszabb időt fog igénybevenni.

— Egy tízéves gyilkos fiu. Kolozsváron egy tízéves hostáti fiu, Szász József, apjának hatalmas revolverével lelőtte játszótársát, a kilenczéves *Gombos Mihályt*. Az eset úgy történt, hogy Szász néhány pajtását behívta a házukba, ahol kivül seki sem volt otthon. A fiu megmutatta, hogy apjának revolvere fent függ a fogason s felállva egy székre, levette a fegyvert. Alig szállt le a földre, a vele szemben álló Misinek tartotta a fegyvert s tréfásan odaszólt neki:

— No most meglőlek, de csak tréfából...

A Gombos-gyerek még nevetve odatartotta a kezét a csőnek, mire a revolver óriási durranással elsült s a fiúcska bordái közé hatolt. A tettes többi társával együtt rémülten elszaladt, a sebesült megpróbált utánuk vándorolni, de az udvaron eszméletlenül állapotban összeesett. Beszállították a sebészeti klinikára, ahol most *haladoklik*. A szerencsétlenség okozója korához mérten meglepő hidegvérrel viselkedik. Mikor a rendőrség emberei benyitottak az udvarra, a fiu éppen vasvillázta a trágját az istálló mellett, mintha mi sem történt volna. Előzőleg azonban fölmosta az udvaron keresztül vezető hosszú vérsávot. A revolvert a szobában eldugva találták meg. A fiut letartóztatták.

— Kirándulás az Aldunára és Herkulesfürdőre. A természeti szépségekben gazdag Alduna megtekintésének és a kicsi fekvésű Herkulesfürdőben való időzésének megkönnyítésére 30 napig érvényes mérsékelt árú menetirányú jegyek adatnak ki Budapest keleti- és Budapesti nyugati pályaudvaron. E jegyekkel három irányban lehet az Aldunára eljutni és pedig: Budapest keleti pályaudvarról Bázsián át, Budapest nyugati pályaudvarról Bázsián át és Orsován át. A jegyek a következő változatokban használhatók: 1. Budapest keleti pályaudvarról (indulás hétfő, csütörtök és szombat d. u. 3.20-kor) vasuton Zimonyig, innen hajón Orsovára, Orsovától vasuton Budapest nyugati pályaudvarra; vagy Budapesti nyugati pályaudvarról (indulás vasárnap, szerda és pénteken d. e. 8.15 vagy d. u. 2.40-kor) vasuton Orsováig, Orsovától hajón Zimonyig és innen vasuton Budapest keleti pályaudvarig. 2. Budapest nyugati pályaudvarról (indulás hétfő, csütörtökön és szombaton este 10.15-kor) vasuton Bázsiáig, innen hajón Orsováig és Orsovától vasuton Budapest nyugati pályaudvarig, vagy Budapest nyugati pályaudvarról (indulás vasárnap, szerda és pénteken d. e. 8.15 vagy d. u. 2.40-kor) vasuton Orsováig, innen hajón Bázsiáig és Bázsiától vasuton Budapest nyugati pályaudvarig. Az utazás a Zimony, Bázsiás és Orsova átszálló állomásokon való tartózkodáson kívül a vasuti vonalon háromszor, a hajton pedig egyszer megszakítható. Az I. és II. osztályra szóló jegyek a vasuton a gyorsvonat használatára, hajón pedig az I. osztályra jogosítanak, a III. osztályú jegyek pedig vasuton csak személyvonatra, hajón pedig a II. osztályra. A menetirányú jegyek ára: Zimony—Orsován át: I. osztály 54.80 korona, II. osztály 39.00 korona, III. osztály 21.30 korona. Bázsiás—Orsován át: I. osztály 53.50 korona, II. osztály 37.50 korona, III. osztály 19.70 korona.

— Halálozás. Melegha Rezső bányafelügyelője, szül. Fejes Erzsébet, Aknasugatagon 59 éves korában meghalt. A megboldogultban Melegha Sándor székesfővárosi fertőtlenítő-intézeti tisztviselő édesanyját gyászolja. A temetés nagy részvét mellett ment végbe.

x Fodor-féle vívóterem a Koronaherczég-uteza 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítanak a gyermektorna- és vívásra.

x Használt írógépeket, elsőrendűeket 30—75 százalék engedménnyel, jótállással, részletfizetésre is szállít az Üllaki-írógépteleg, Budapest, VII., Erzsébet-körút 28. Telefon: 122—60.

x Bob hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.
x Bucsú-esütörtök. E hó 13-án, csütörtökön bucsuzik el a közönségtől a *Beketow-czirkuš* jelenlegi műsorának több kiváló, közkedvelt szereplője, így a kedvencezett lett *Klein-család*, a legnagyobb sikert aratott artistaszám, a *Lecusson* család ötszörös zsokéjele-

netével, *Grehnieff*, a kiváló táncospart, stb. Mindezek bucsuznak a csütörtök délutáni családi féláru előadásán is. Rajtuk kívül közreműködnek: a bájos *Beketow* igazgató, óriási sikertől ördögkísértésével, a nagysikerű kínai szemfényvesztők, a perzsa csodaartisták, *Öt* műjovár és neje (lő és ballerina), *Pinta*, *Anduino*, *Price*, *Gui-Gui* stb. bohócok és humoristák, a légtornászok, a kis *Beketow* Paula és még sokan.

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

© Sikeres repülés a Rákoson. A budapesti repülőversenyterem ma egy magyar aviatikus sikeresen repült. *Prodán Guidó* gyógyszerész ma hajnali négy órakor tíz méter magasságban ötször körülrepülte a rákosi versenyteret. Ezzel a epülésével aviatikusaink más rekordot állított fel. *Prodán* Guidó nevével már találkoztunk. Umlauff kapitány ittlétekor repülőgépe elé került egy kis munkásfiú, akit a gép csavarja agyonzúzott. A szerencsétlenség óta szorgalmasan kísérletezett *Prodán*, míg végre ma, győzelmesen, diadalmasan a levegőbe emelkedett. A rákosi aviatikusok melegen ünnepelték a boldog *Prodánt*.

© Repülés 6700 méter magasra. Berlini jelentés szerint az *Oberstolz* léghajó szombaton este szállott föl Kölnben a léghajóstársaság négy tagjával, köztük egy tiszttel és vasárnap reggel érs földet a Hale folyó mellett *Waldesheim* szőlőben. A léghajósok tagjai egészen meg voltak dermedve. *Hatezerhatszáz méter magasságban röptt 12* *Oberstolz* és a hőmérő a fagyponot alatt 22 Celsius fokot mutatott.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) Fedák Sári Nagyváradon. Fedák Sári, a a Király-színház művésznője szerdán Nagyváradra érkezik és csütörtökön este lép föl először a „Czigányzenelem”-ben.

(*) A Vigszínház új tagja. Margitay Annie asszony, aki a Városligeti Színházban már nagy sikerrel vendégszerepelt, a Vigszínház igazgatósága szeptembertől kezdődőleg tagjai sorába szerződtette.

(*) Hummel-kéziratok Pozsony tulajdonában. Pozsonyból jelentik: A müncheni opera elhunyt karnagya, *Mottl Félix*, a kéziratoknak és zenei ritkaságoknak gazdag gyűjteményét hagyta hátra, amelyben több *Haydn*, *Beethoven* és *Hummel*-féle eredeti partitúra is van. A végrendelet értelmében *Haydn* és *Beethoven* kézíratait a bécsi kéziratgyűjtemények kapják, míg a *Hummel*-partitúrákat Hummel szülővárosának, Pozsonynak juttatta *Mottl*.

(*) Vendégszereplés. Ferenczy Károlyt, a Vigszínház művészt hosszabb vendégjátékra szerződtette a *Jardin de Paris*. A népszerű kómikus első fel lépte csütörtökön lesz.

Wasiliew tanár, a varsói Szt-Rókus kórház főorvosa jelenti: Oly esetekben, amikor a felgyülemlesek eltávolítása az emésztő csatornából sürgősen szükségesnek látszik, a természetes *Ferencz József-késérűv* az összes általam ismert források között a leghatásosabbnak bizonyult. A *Ferencz József-késérűv* hosszabb használat mellett sem válik terheessé, hanem a gyomor- és bélműködést kitünően szabályozza.

TANÜGY.

= Uj egyetemi magántanár. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. *Biró Balázs* kolozsvári ügyvédnek a kolozsvári tudományegyetem jog- és államtudományi karán a magyar polgári perrendtartásból egyetemi magántanárként történt kinevezését jóváhagyólag tudomásul vette és nevezett ezen minőségében megerősítette.

= A zágrábi magyar gimnáziumról. Zágrábi jelentés szerint az *Obzor* néhány nap előtt azt a hírt hozta, hogy tervben van véve egy zágrábi magyar gimnázium építése, az itteni vasuti tisztviselők s alkalmazottak gyermekei számára. Ezt a hírt az összes ellenzéki lapok átvették és a radikális

sajtó erős visszautasításban részesítette. A magyar kir. államvasutak itteni üzletvezetőségének vezetője most a lapokat értesítette, hogy ez a hír hamis információkon alapszik és teljesen koholt.

FŐVÁROS.

)(A főváros és a közúti vasut. Már lapunk vasárnapi számában megírtuk, hogy az a harmincz napos határidő, melyet a tanács a közúti vasutársaságnak a közlekedési zavarok megszüntetése céljából írt elő, július 10-én lejárt, és mielőtt a tanács a további teendőket dolgában állást foglal, a közlekedési ügyosztály műszaki bizottság kiküldését tervezi, mely bizottság helyszíni szemlék, megfigyelések alapján véleményes jelentést fog tenni a tanácsnak. E szűkebb műszaki bizottság a kereskedelmi minisztérium, a vasuti és hajózási főfelügyelőség, a közmunkatanács, a főkapitányság, a tanácsai ügyosztály és a mérnöki hivatal egy-egy kiküldöttjéből alakul a kereskedelemügyi minisztérium delegáltjának elnöklésével. Az ügyosztályi javaslattal a főváros tanácsa legközelebbi ülésén foglalkozik.

)(A temetők világitása. A rákoskereszturi temetőben különösen téli időben sokszor egész sötétben kell megtartani a temetéseket. Ez az állapot már több balesetnek volt okozója. A temetők igazgatója elhatározta, hogy előterjesztést tesz a tanácsnak az új temető megvilágitása végett. A közegészségügyi ügyosztály a mérnöki hivatalt hívta föl javaslattételre, amely a magáról részéről szintén javasolja a temető megvilágitását, még pedig oly módon, hogy a temető cöljaira vagy külön villamos-telepet állítsanak föl, vagy pedig a létesítendő harmadik elektromos teleppel világitás meg a temetőt. Legközelebb a tanács fog ezzel az ügygel foglalkozni.

)(A Lánchíd megnyitása. A budapesti állami hidak igazgatósága minden lehetőt elkövetett, hogy a Lánchídon a burkolat javítását minél hamarabb befejezzék és a forgalomnak ismét átadják. A Budapestben levő összes faburkolómunkásokat a Lánchidra rendelték. Ily módon sikerült elérni, hogy a munkálatokat sokkal hamarabb befejezzék, mint hitték s a hidat a forgalomnak előbb átadhatják. Ha ma és a következő napokon a fővárosban nagyobb esőzés nem lesz, akkor a Lánchidat még ezen a héten szombaton reggel ismét megnyitják a kocsiforgalomnak.

)(Bánffy-utca. A fővárosi közmunkák tanácsa átiratilag értesítette a főváros tanácsát, hogy az I. Városmajor-utczából nyúló egyik névtelen utcát Bánffy-utczának nevezte el. A tanács az átiratot tudomásul vette.

)(A Lovaregylet és a főváros. A földmívelésügyi miniszter értesítette a főváros tanácsát, hogy a Magyar Lovaregylet által ez év tavaszán rendezett meeting totalizátor-forgalma és a bookmakerek helypénze után a fővárosi szegényalap részére 91,109 korona 5 fillér részesedés jár. Ezt az összeget a Lovaregylet már be is fizette a főváros pénztárába. Már most ennek az alapján hozzáférhetőleg meg lehet állapítani, mennyit fog a Lovaregylet az új löversenyter használatáért bérösszeg fejében fizetni. Tudvalevő ugyanis, hogy az új szerződés értelmében a szegényalapnak járó összeg egyharmadát fizetik külön a terület használatáért. Egy esztendőben háromszor tart a Lovaregylet löversenyeket, tehát a szegényalap részére fenti összeg háromszorosát fizeti a Lovaregylet egy esztendőben. Az egész összegnek egy harmada körülbelül 90 ezer koronát fog kitenni, vagyis ez lesz az az összeg, melyet a főváros bérhasználati díj címén fog kapni a Lovaregylettől.

)(Menedékházak a temetőben. Régi panasz a közönség körében, hogy a temetőben rossz idő esetén nem tudnak hova menekülni. A balparti temetők igazgatója, *Nyiry Zsigmond* most azt az előterjesztést tette a főváros tanácsának, hogy a rákoskereszturi új temetőben, ahol mostanában legtöbb a temetés, menedékházat állítsanak fel. A mérnöki hivatal kidolgozta a terveket és a költségvetést, amely szerint az új temetőben három menedékháznak a felállítása 12,500 korona költséget igényel.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Használati valódi áldás gyomor- és székelszűrésben szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Az elrotlott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.
Kis üveg 40 fillér
Nagy üveg 60 fillér

KÖZIGAZGATÁS.

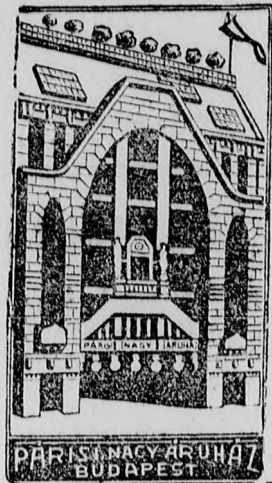
A kormány és a Hortobágy öntözése. Megir-
tuk, hogy a Hortobágyra bevonul a kultúra azzal
az öntöző-csatornával, amelynek építéséhez még ez
éven hozzákezdnek. Mint Debreczenből jelentik,
a munkálatok előkészítése javában folyik s Debre-
czen városa az öntöző-csatorna megépítése ügyében
szerződést köt a kincstárral. A szerződés szerint
a város ötven évre korlátlan használatra átenged
a kincstárnak a Hortobágy Tisza folyó felől eső
részén 2000 katasztrális holdnyi területet, amelyen
a földművelési minisztérium nagyobb szabású gaz-
daságot rendez be. A csatornával megtermékenyít-
ett területen legelőn kívül mindeféle termények
meghonosítását kísérik meg, s ha beválnak az ál-
lami gazdaság, úgy Debreczen újabb 3000 holdat
enged át ilyen célra az államnak. A rendelkezésre
bocsátott területen kívül a város 500.000 korona
hozzájárulásával mozdítja elő a kormány vállal-
kozását, ha azonban ez az összeg nem elegendő, a
többletet a kincstárnak kell pótolni. A tervezett
öntöző-csatorna a Tisza vizét fogja a pusztára vez-
etni. A terv szerint oly hatalmas lesz ez a vízmű,
hogy másodpercenként 1200 liter vizet bocsát a
puszta jelenleg terméketlen, szikes földjére. A
kormányval kötött szerződés szerint a berende-
zendő gazdaság tiszta jövedelme Debreczen városáé
lesz, amelynek jogában áll majd az is, hogy még
az 50 év eltelté előtt házikézelésbe vegye a gazda-
ságot, anélkül, hogy az állami befektetéseket meg-
térítene. A város a terményekadásánál és a legel-
tetésre zánt terület kihasználása körül a debre-
czeni gazdáknak elsőbbségi jogot köt ki a szerző-
désben.

Ingenylenakás a diurnistáknak. Makóról Csa-
nádmegeve törvényhatóságának követésre méltó har-
tározatot jelentik. A mai közgyűlésében foglalko-
zott kishivatalnokai és napidíjasai helyzetével. A
felszólalók hangoztatták, hogy az általános élelmis-
szer, de különösen a lakásdrágaság lehetetlenné
teszi a szegény hivatalnokok megélhetését. Egy-
hangulag elfogadták az alispánnak azt az indít-
ványát, hogy a kishivatalnokok és napidíjasok rész-
ére házakat építsenek, amelyekben ingyen lakást
fognak kapni.

Arad város közgyűlése. Arad város mai köz-
gyűlésén elhatározták, hogy felírnak a honvé-
delmi miniszterhez, melyben egy honvédezőnek
Aradra való áthelyezését kérik. — A vértanúk
emlékének megörökítésére a város nem ír ki
pályázatot, hanem felkéri az országgyűlést, hogy
küldjön ki országos bizottságot és az emlék léte-
sítése állami költségen történjék.

EGYESÜLETEK.

(—) A Lipótvárosi Kaszinó nyári helyisége.
A Budapesti Lipótvárosi Kaszinó ma délben dr.
Ballai Lajos elnöknek elnöklété alatt rendkívüli
közgyűlést tartott, amelynek napirendjén egyetlen
tárgy szerepelt, a kaszinó nyári helyiségének ügye.
Az elnök előterjesztette az igazgatóság határozati
javaslatát, hogy a közgyűlés hatalmazza föl az
igazgatóságot, hogy a városligeti fasorban 36.
és 38. sz. alatt fekvő villákat, melyeknek telke
1227 négyszögöl, a kaszinó részére tulajdonjoggal
megvehesse. A közgyűlés tekintetbe véve azt, hogy
a szobanforgó hely a fővárosban nyaraló tagok és
családtagjaik részére megfelelő kényelmet nyúj-
that, az igazgatóság javaslatát egyhangu lelkesé-
déllel elfogadta.

Ingyen
közlekedés
villamos vasuton
és az
omnibuszon.

A Párisi Nagy Áruház min-
den egyes pénztára fel van
nyitva bármily csekély ösz-
szeg bevásárlásánál is az el-
használt jegyért a pénzt visszaj-
szabítják és egy új visszaj-
egyet kiszolgáltatni.

TÖRVÉNYSZÉK!

§ Országos jogászygyűlés. A Magyar Jogász-
egylet által összehívott országos jogászygyűlés ez év
október hó 15—19. napjain fog üléseni Budapes-
ten a budapesti ügyvédi kamara színházában. Az
összeülő jogászygyűlésnek tagja lehet minden mag-
yar állampolgár, akinek ügyvédi vagy bírói mi-
nősítése van, közigazgatási hatóság tisztviselő
tagja, jogtanár, jog- vagy államtudor, vagy a mag-
yar Jogászegylet tagja. Valamennyi tag megjelen-
het, felszólalhat és szavazhat. A tagságról szóló
igazolványt 15 korona részvevői díj lefizetése után
a gyűlés előkészítő bizottsága, megnevelés után
pedig a gyűlés titkári hivatala szorgosítja ki. A
tagsági díjakat dr. Vámosy Károly udvari taná-
cos, pénztárhoz (József-tér 5.) kell küldeni, a
szellemi részre vonatkozó tudnivalókról pedig az
előkészítő-bizottság titkársága (Szemere-utca 10.)
tájékoztatót.

§ Alkotmányos költségeikért pörölt képviselő.
Kassáról jelentik: *Bárczy* Ferencz munkapárti
képviselet a gönczi kerület *Nemes Bertalannal*
szemben megválasztotta. *Bárczy* Ferencz főkorte-
sének és több kormárosnak megbízást adott, hogy
a választók alkotmányos költségeit az ő számlájára
fizessék ki. A főkortes és a kormárosok hiteleztek
is a jelöltnek, a képviselő azonban hallani sem akart
most a kiadásokról. Most aztán, hogy egy év után
sem juthattak pénzükhöz, a kassai bíróság előtt
pörrel léptek föl a megválasztott képviselő ellen.

§ A temesvári rablógyilkosság. A temesvári
rablógyilkosság ügyében az ügyészség elkészítette
a vizsgálatra vonatkozó indítványát és az irato-
kat áttette a vizsgálóbíróhoz. Az ügyészség rablő-
gyilkosság miatt rendelte el a vizsgálatot Balázs
István ellen, akit az előzetes letartóztatásból a
vizsgálati fogságba helyeztek. Balásznak most
elmeállapotát figyelik meg a törvényszéki orvosok
és ennek befejeztével az ügyészség megteszi
vádírátát.

§ Az orosz száműzött ügye. Öt évig róta Szi-
beriaiban az olombányákat *Holeszku Péter*, a czár
egyik muszka alattvalója. Valami összeesküvés
miatt száműzték Szibériába, ahol tavaly, amikor
a czárnak fia született, amnesztiát kapott. *Holeszku*
Carbinon és *Varsón* át Budapestre jött s itt
egy gépgyárban talált alkalmazást. A télen a bécsi
orosz nagykövetség kérdést intézett a budapesti
rendőrséghez és tudakolta, hogy itt lakik-e *Holeszku*.
A rendőrség a szegény orosz letartóztatta
és átkísérte az ügyészség fogságába. Itt jó ideig

nem tudtak mit csinálni *Holeszku*val, mert az
orosz nagykövetség nemcsak, hogy azt nem kö-
zölte, miért keresi *Holeszku*t, de még azt sem írta
meg, kívánja-e *Holeszku* kiadatását? A budapesti
büntetőtörvényszék ma délben foglalkozott a sze-
rencsétlen ügyével és úgy határozott, hogy az irato-
kat átküldi az igazságügyminiszterhez, döntse
ő el a komplikált kérdést.

§ Szélhámos könyöradománygyűjtők. *Reisz*
Hermann és *Rubenfeld Baruch* Galicziából bevan-
doroltak két évvel ezelőtt belügyminiszteri enge-
délyt kaptak arra, hogy a budapesti Jézusd Emesz
Talmud Tóra Egyesület részére a vidéken, különö-
sen túl a Dunán egy évi időtartamon belül könyör-
adományokat gyűjthessenek. A két könyöradomány-
gyűjtő fényes sikerrel dolgozott a vidéken s éppen
kapóra jött nekik a karánsebesi árvizkatasztrófa s
ezt az alkalmat is felhasználták arra, hogy az árviz-
katasztrófát a maguk javára aknázzák ki. A két kö-
nyöradománygyűjtő végre is gyanut keltett s a
hatóságok rájöttek, hogy *Reisz Hermann* és *Ruben-
feld Baruch* a jótékonyágnak nem apostolai, ha-
nem hiénái. A szombathelyi kir. törvényszék a meg-
indított vizsgálat után *Reisz Hermann* és *Ruben-
feld Baruchot* elítélte, még pedig *Reisz Hermann*
négy és fél évi, *Rubenfeld Baruchot három évi börtö-
nre*. A vádlottak felebbezése folytán a győri kir.
ítéletábla a két vádlott büntetését leszállította és
pedig *Reisz* két évi, *Rubenfeld* pedig tíz hónapi
lörtönre. Ma tárgyalta ezt az ügyet harmadfokban
a kir. Kuria és a semmisségi panaszokat elutasította
s így az ítélet jogerőssé vált.

§ *Báró Schossberger* panasza. *Báró Tornyai*
Schossberger Lajos büntető feljelentést tett *Löwinger*
Benő építési vállalkozó és *Fónagy Béla* építész-
mérnök ellen idegen ingatlan elfoglalása és rongá-
lása miatt. A báró kértrendbeli panaszát ma tár-
gyalta a büntető járásbírósnál dr. *Wiener* járás-
bíró. A tárgyaláson, amelyen a báró képviselőjében
dr. *Oláh Dezső* ügyvéd jelent meg, *Löwinger Benő*
azzal védekezett, hogy ő az üres telekre jóhiszemű-
leg állította fel az istállót, hogy lovai ne legyenek
a szabad ég alatt, *Fónagy Béla* építész mérnök pedig
azt hozta fel védelmére, hogy ő *Barinkay Lipót*
magánzó házában építést vállalta el s megbízója
kijelentette előtte, hogy a szomszédos telken elhe-
lyezheti az építéshez szükséges anyagokat. Több
tanu kihallgatása után a bíróság a mai tárgyalást
elnapolta.

§ Elítélt sikkasztó. Nagy feltűnést keltett,
hogy tavaly január tizenegyedikén a rendőrség sikk-
asztás miatt letartóztatta *Kleebert Vilmos* lova-
got, a magyar királyi állampénztár tisztjét, akiről
kiderült, hogy négy hónap alatt negyven ezer koronát
sikkasztott. A budapesti büntető törvényszék
előtt a vádlott töredelmesen bevallotta, hogy feles-
ége, gyermeke és édesatyjának betegsége adóssá-
gokba sodorta, de kis fizetéséből fizetni nem tudott.
A törvényszék egyrendbeli folytatónak elkövetett
sikkasztás büntetése miatt három évi fegyházra
ítélte a vádlottat, akinek büntetését a királyi tábla
két esztendőre szállította le. A Kuria azonban a
két elsőfokú bíróság ítéletét azzal a megokolással
semmissítette meg, hogy *Kleebert* lovag állampénz-
tári tiszt volt s így nem volt alárendelve a pénztár-
rosnak. Új tárgyalás megtartására utasította en-
nélfogva a törvényszéket, hogy állapítsa meg, vaj-
jon a vádlott hivatali vagy pedig egyszerű sikkas-
tást követett el s ehhez képest hozzon új ítéletet.
A második tárgyaláson a törvényszék megállapít-
ta a hivatali sikkasztás büntetését s a vádlot-
tat három évi fegyházra ítélte. A királyi tábla szü-
neti tanácsa jóváhagyta az első bíróság ítéletét s a
vádlott büntetésébe az eddigi vizsgálati fogsággal
egy esztendőt és négy hónapot beszámított. A védő
semmisségi panasz jelentett be.

AMERICAN SHOE COMPANY LTD.

Amerikai cipő részvénytársaság

Budapest, V., Dorottya utca 6. Wurm-udvar és VII., Erzsébet-körut 42.

Kizárólagos elárusítása a következő elsőrangú amerikai gyártmányoknak:

Uraik részére:
Edwin Clapp & Son
Barry
Walk-Over
Commonwealth

Syermekeknek:
Piehler
Kérje képes árjegyzékünket.

Hölgyek részére:
Sorosis
Cousins
Patrician

KÖZGAZDASÁG.

A vámpolitikai központ megalakulása.

Budapest, július 12.

Neveztes napja volt ma a magyar kereskedelmi és iparkamarának, de egyúttal a magyar közgazdasági életnek is. Megalakult „a magyar korona országai kereskedelmi és iparkamaráinak vámpolitikai központja” s ezzel a magyar közgazdasági élet is megkapta azt a szövetet, amelynek hiányát oly nagyon éreztük az összes eddigi külkereskedelmi és vámszerződési tárgyalásoknál, amelyeknél a magyar kormány eddig minden egységes irányítás nélkül vezette a diplomáciai tárgyalásokat. Igaz, hogy a hazai kamarák, különösen a budapesti eddig is igyekeztek mindenkor informálni a kormányt az ország ipari és kereskedelmi érdekeiről; de ezek az információk mindig ad hoc, nem pedig rendszeres munkálatok jellegével bírtak és sohasem rendelkeztek a rendszeres adatgyűjtés alapján álló biztossággal, ám érdekeink védelmét igazán hathatossá tehetné. Ezt a rendszerességet hozza meg az új vámpolitikai központ, mely mindig kész védőfegyver lesz akkor, ha kiviteli érdekeink védelméről lesz szó. Ezért bir nagy fontossággal a mai alakulás, mely Láncozy Leó alkotásainak egyik legjelentősebbje. Az új közgazdasági intézmény ma elfogadott szervezeti szabályzata a következő:

1. §. *Tagok, székhely.* A kamarák vámpolitikai központját a magyar korona országainak összes kereskedelmi és iparkamarái alkotják. Székhelye: Budapest.

2. §. *Hatáskör.* A kamarai vámpolitikai központ hatáskörébe tartozik: az adatgyűjtés, nyilvántartás, kezdeményezés, szaktanácskozás, együttes állásfoglalás és közös véleménykiadvás, közérdekű publikációk kiadása külkereskedelmi és vámpolitikai ügyekben.

3. §. *A központ szervei.* a) Az elnöki tanács; b) a titkárok értekezlete; c) a központi közgyűlés; d) a központi iroda.

4. §. *Elnöki tanács.* Az elnöki tanács az összes kamarák elnökeiből áll. Az elnöki tanács tagjainak jogukban áll magukat akadályoztatásuk esetén saját kamarájuk alelnökei, titkára, vagy ez utóbbinak másnemű elfoglaltsága esetén helyettesei egyikével helyettesíteni. Tanácskozási joggal bevándoroltok továbbá az elnöki tanácsülésre a kamarák titkárai, akadályoztatásuk esetén ez utóbbiak helyettesei is. Az elnöki tanács határozatképes, ha azon legalább három kamara képviselve van. A határozatok szótöbbséggel hozhatók. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt. Az elnöki tanácsüléseken annak a kamarának az elnöke vagy helyettese elnököl, amelynek kamarai székhelyén a tanácsülés tartatik.

5. §. *Az elnöki tanács hatásköre.* a) A vámpolitikai központ összes ügyeinek előkészítése; b) a központnak képviselése hatóságokkal és harmadik személyekkel szemben; c) a közgyűlések összehívása s azok napirendjeinek megállapítása. Sürgős esetekben az elnöki tanács a kamarák vámpolitikai központja közgyűlésének utólagos jóváhagyása fenntartásával a központ nevében járhat el. Az elnöki tanács rendszerint a központ székhelyén ülészik.

6. §. *Titkárok értekezlete.* A kamarák vámpolitikai központjának közgyűlésein és elnöki tanácsülésein hozott határozatok megfelelő végrehajtására, a tárgyalási anyag előkészítésére, felterjesztések, jelentések, indítványok, határozati javaslatok megszövegezésére, közös munkák együttes végzése iránt való javaslattételre a kamarai titkárok értekezlete van hivatva. Ennek tagjai a kamarák titkárai, akadályoztatásuk esetén az általuk felkért helyettesek s a központi irodából szükség szerint behívott tisztviselők.

7. §. *Közgyűlés.* Minden kamarának jogában áll elnökét, titkárát s még egy kiküldöttjét a központ közgyűlésére képviselőiként kiküldeni. A szavazásánál azonban minden kamara csak egy szavazattal bir a közgyűlés lehetőleg 6 nappal előbb összehívandó; napirendje pedig legalább 4 nappal előbb szétküldendő.

8. §. *A közgyűlés feladata.* a) a hatáskörébe utalt ügyekben való tanácskozás és határozás; b) az évi költségvetés megállapítása; c) az évi zárószámadás jóváhagyása. A költségvetés keretén nőtán túlnemő kiadásokat csak közgyűlési határozattal lehet engedélyezni.

9. §. *Tanácskozási tárgyak.* a) a kormánynak a központhoz intézett leiratai s más hatóságok ilyen átiratai; b) a kamarák által a köz-

ponthoz utalt tárgyak és kezdeményező indítványok; c) az elnöki tanács és a titkárok értekezlete által napirendre tűzött ügyek.

10. §. *Határozathozatal.* A központ közgyűlése határozatképes, ha összehívása szabályszerűen megtörtént és a kamaráknak legalább egy harmada képviselve van. A határozatok szótöbbséggel hozhatók; szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

11. §. *A központ irodája.* A központ irodai ügyeinek ellátásáról a budapesti kereskedelmi és iparkamara épületében működő központi iroda gondoskodik. Az iroda felelős vezetése a kamara titkárának a feladata. A központi iroda működését külön ügyrend fogja szabályozni.

12. §. *A költségek fedezete.* A központi iroda költségvetésileg megállapított kiadásait (fizetések, dologi kiadások, beszerzések stb.) s a felmerülő egyéb kiadásokat a budapesti kereskedelmi és iparkamara előlegképpen viseli és felmerült kiadásait félvényként az egyes kereskedelmi és iparkamarákra azok zárszámadásilag kimutatott illetékbevételeinek arányában felosztja és beszedi.

Mint ebből a szabályzatból látható, a vámpolitikai központ egyelőre a magyar kamarák szerve lesz, azonban a mai tanácskozásonál is kidomborodott az, hogy a szabad érdekképviseleteknek is módot adnak a kamarák a központban való működésre. Az alakuló ülésről egyébként következő tudósításunk számol be:

A kereskedelmi és iparkamarák képviselőinek ma délután 3 órakor a budapesti kamara helyiségeiben Láncozy Leó elnöklésével tartott értekezleten jelentőségteljes alakulás történt. Az értekezleten az előadói tisztet dr. Krejcsi Rezső, a budapesti kamara titkára töltötte be.

Láncozy Leó elnök bevezető szavaiban utalt a budapesti kamara kezdesére már régebben megindult tanácskozásonak azon eredményére, hogy a társ kamarák egyetlen kivétellel megannyian elismerték oly központi intézmény létesítésének szükségét, amely vámpolitikai kérdésekben az agrárius tábor egységesen szervezett állásfoglalására való tekintettel és, ha kell, ezen állásfoglalással szemben épp oly egységesen juttassa kifejezésre, a közgazdasági faktorok megegyezését kereső konziliáris modorban, de teljes határozottsággal a kereskedői és iparosvilágnak vámpolitikai álláspontját is. Ez az osztrák érdekeltségi köröknek teljesen egyöntetű szervezetsége mellett a magyar kormánynak is megkönnyítendő a magyar közgazdasági érdekeknek az autonóm vámtarifára és a külkereskedelmi szerződésekre vonatkozó tárgyalások alkalmával a lehető legteljesebb tájékozottság alapján a kérdések minden részletében való erőlyes képviselését. Megnyugvással jelentette az elnök, hogy a kormány szimpatiaival fogadta a szervezkedés gondolatát és így meg van a kilátás a kormány részéről való erkölcsi és esetleg anyagi támogatása is és hogy kilátásba helyezték az eszmének minél tökéletesebb megvalósítása érdekében való közreműködésüket a kereskedelmi és ipari érdekeket ápoló szabad egyesületek is, így különösen a Magyar Gyárparosok Országos Szövetsége, ami már maga is a vámpolitikai központi alapszervezet működésének garanciáját nyújtja.

Dr. Krejcsi Rezső kamarai titkár, mint előadó, ismertetvén az előző tárgyalások részleteit, az értekezlet valamennyi tagjának részvételével behatározta a szervezeti szabályzat részleteit és a szabályzatot megállapítván, egyhangulag kimondotta a Magyar Korona Országai Kereskedelmi Iparkamaráinak Vámpolitikai Központja megalakítását. A megalakulásról a mai értekezleten meg nem jelent kamarákat is értesíteni fogják és a szabad egyesületekkel folytatni fogják a közreműködésük módozatainak megállapítását célzó tárgyalásokat.

Végül dr. Sugár Ignácznak, a miskolci kamara titkárának indítványára az értekezlet köszönetet mondott Láncozy Leónak, a budapesti kamara elnökének, akinek szakavatottsága és tapintatos fáradozásai arra az üdvös eredményre, hogy végre az ország kereskedelmi és iparkamarái egy fontos közérdeket szolgáló központi intézmény révén szerves összefüggésbe kerülnek és biztosította őt a kamarák lelkes támogatásáról.

Közeledik a gyufamonopólium. A sokféle monopólium-tervezet közül, mely újabb került felszínre, a legérzékenyebben érinti a középosztályt a gyufamonopólium. Már az osztrák és magyar kormányok között a tárgyalások meg is inultak az egységes törvényjavaslat érdekében s — mint értesülünk — a gyufamonopóliumról már az ősz elején beértesítik a kormányok a törvényjavaslatot. A pénzügyminiszter számítása szerint a gyufamonopólium 10 millió koronát fog jövedelmezni az államnak. Az önműködő gyújtókészülékeket is adó alá öhajítja vonni a miniszter, épügy mint Franciaországban. A monopólium kezeletése 1915.

elején lesz. Lényegesen megdrágítja az árakat is a monopólium. Egy doboz gyufa, melyben 25 száll lesz, 2 fillérbe kerül, míg a mai dobozokban 45—50 darab és 10 doboz 12 fillér.

A Hazai Bank Részvénytársaság Rákóczi-uti fiókja. A Hazai Bank Részvénytársaság ügyfeleinek kényelmére Rákóczi-ut 26. szám alatt fiókot nyitott, melynek vezetésével Szandner Béla főtisztviselőt bízta meg. Az új fiók üzletköre a takarékbetéti, a tőzsde, valamint egyáltalában az összes bankszerű üzletekre terjed ki.

Szécsi Lajos jubileuma. A napokban ünneplte az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár vezérigazgatója, Szécsi Lajos az intézetnél eltöltött harminczéves jubileumát. Ez a jubileum messze kimagaslott a sablonos jubileumok és ünneplések keretéből. Szécsi Lajos a puritánság és az egyszerűség mintaképe. Ő soha sem akart jubilálni, ő mindig dolgozni akart és mindig dolgozott is intézetének érdekében és annak felvirágoztatásán. Munkásságát mi sem jellemzi jobban, mint az, hogy intézete az ő vezetése alatt hova fejlődött a harmincz év alatt. Szécsi Lajos közgazdasági tudása és éleslátása messze határon túl ismeretes, még pedig a legelőnyösebben ismeretes. De nemcsak szolid, óvatos és körültekintő financier Szécsi Lajos, hanem mint közgazdasági íróknak is jelentősen keny multja van. Az Egyetértésnek hosszú időt át közgazdasági munkatársa volt és cikkei nem egy ízben országos érdekre tettek szert. Ilyen körülmények között érthető az a nagy rokonszenv, amit Szécsi Lajos jubileuma egy pénzügyi, mint társadalmi körökben kiváltott.

Új szárnyvonal a Bur-vasuton. A Budapest—Újpest—Rákospalotai villamos vasúttársaság kétvágányú szárnyvonal építését tervezi, mely a Máv. főműhelytelepi szárnyvonalából kiágazólag az újpesti Rózsa-utca folytatásában épülő uton az újpesti határig vezetne. Ebből a szárnyból kiágazólag épül a Budapest—Angyalföld pályaudvarhoz vezető összekötő vágány is. A tervezett pályák közigazgatási bejárása még e hónap 18-án lesz.

Felbomlott az osztrák gépkartel. Az osztrák gépkartelben fölmerült ellentétek a tegnapi ülésen annyira kiélesedtek, hogy annak felbomlása rövidesen bekövetkezik. A tegnapi közgyűlésen már nem is jelentek meg az Első Brünni Gépgyár és a Pauker és fia gépgyári társaság. Ellenben levéleg jelentették be a gyűlésnek, hogy a kartel pontozatait nem tartják magukra továbbra is kötelezőnek s a kartelből kilépnek. Ennek következtében a kartel a gyűlés továbbra nem véli fönntartotatónak és átengedi a teret a szabad versenynek.

Az osztálysorsjáték mai húzása a következő nagyobb nyereiményeket sorsozták ki:

Harmáncz ezer koronát nyert: 59138.
Tizenöt ezer koronát nyert: 41585.
Tíz ezer koronát nyert: 13271.
Ötezer koronát nyertek: 9554 42520.
Kétezer koronát nyertek: 9020 67773 93278.
Ezer koronát nyertek: 20970 39037.

Ötszáz koronát nyertek: 146 1438 1485 1653 6110 7421 11081 18283 18340 18484 19940 21114 21716 29460 30894 31026 35139 36496 40246 40414 42305 46820 47642 51102 51363 52909 54638 56212 57857 63368 72501 72922 75458 81610 83620 84115 84709 88792 93723 97067 97442 98808 103428 106535 107812 107814 108185. A többi kihuzott sorsjegyek százharmáncz ezer koronát nyertek.

A magyar kir. szab. osztálysorsjáték mai húzása a 15.000 koronás főnyereményt a 41585 számú sorsjeggyel és a 10.000 koronát a 13271 számú sorsjeggyel Kiss Károly és Társa bankrésztvénytársaság Budapest, Kossuth Lajos-utca 13. szerencsés vevői nyerték, mert Kiss szerencsésje Nagy!

Török szerencsésje örök! Az osztálysorsjáték mai húzása a 30.000 koronás főnyereményt az 59.138 számú sorsjeggyel ismét Török A. és Társa Bankház R. T. (Budapest, Szervita-tér 3.) szerencsés vevői nyerték.

Új czukorgyár. A Magyar Általános Hitelbank helyiségeiben Lukács József udvari tanácsos igazgató elnöke alatt ma tartotta meg a Baranyavár Czukorgyár-üzlet R.-T. alakuló közgyűlést. Alapítók Frigyes főherceg jószágkormányzó-sága és a Mezőgazdasági Ipar Részvénytársaság. Az új részvénytársaság alaptőkéje 1.500.000 korona és bérlet üzemben tartja Frigyes főherceg Baranyaváron épült nyersczukorgyárát. A czukorgyár első üzemét már a f. é. őszén kezdi meg. Az igazgatóság tagjai lettek: Maier Emil elnök, Selevér József, Hőcker Ágoston, Mayer Ernő és Kladnig Alajos. A felügyelő-bizottság tagjai lettek: Arthur Ambros v. Rechtenberg, Sárkány Béla és dr. Bein Kornél.

Kereskedelmi szerződések Portugáliával és Japánnal. A legutolsó kereskedelmi egyezményt 1873. évben kötöttük Portugáliával és 1892-ig volt érvényben. A portugál vámtarifa alig néhány tételtől állott és nem felelt meg a mai, minden árut magában foglaló vámtarifa követelményeinek. Ezért minden behozott árut meglehetősen egyformán kezelték. Legutóbb egy sursaxe törvényt hoztak a portugálok, amely minden olyan állam termékeit, amely a portugál árukat más árukhoz képest kedvezőtlenebb kezelésnek vet alá, vámpótlékkal sújta az alapvám kétszázszázalékos erejéig. Ez tette időszerűvé a tárgyalások megindítását és ennek révén kötötték meg éppen a napokban azt az ideiglenes egyezséget, mely a végleges szerződés beígátásáig szabályozza Portugália és a közös vámterület közötti kereskedelmi viszonyt. Ugyanez a helyzet Japánnal szemben is, amely ez idén felmondotta velünk szemben a legtöbb kedvezményes klauzuláját, mert új vámtarifájában fokozottabb mértékben védi a japán ipari termelés érdekeit. Angliával és Amerikával azóta ma kötött Japán egészen új alapon végleges szerződéseket. A közös vámterületet illetően is megindultak a tárgyalások, ezek befejezése azonban augusztus 4-ig, amikor az említett záradék lejár, nem várható. Ezért kellett ideiglenes egyezséget kötni. Ez év őszén veszik fel újból a tárgyalásokat a monarchia és Japán közt kötendő új kereskedelmi szerződés ügyében.

A Beocsini-részvények emelkedése. Az egyébként lanyha és üzletellen értéktőzsdén élénken felülnek az a nagy kereslet amely a Beocsini-részvények iránt megnyilvánul. Befentesek vásárolják a részvényeket s így a spekuláció kutat aziránt, hogy mi lesz a Beocsinál. Semmi sem lesz. A tény az, hogy a nagy és tartós építési konjunktúra nagyon kedvező hatással lesz a Beocsini mérlegére és a társaság — nagyobb osztalékot fog fizetni.

Médió-ellátás a tőzsdén. Ma volt a tőzsdén a médió-ellátás, ami semmi különösebb emóciót nem keltett. Simán bonyolították le a halasztást, mert a pénzpiacz helyzete eléggé kedvező és pénz bőven áll a piacz rendelkezésére. Különbösen is szokatlanul kevés volt az angazsmán s így a report ez alkalommal csak elenyésző tökéket kötött le.

Magyar tengerészképzés. Ismételt volt alkalomunk hirt adni, hogy legifjabb, de hatalmasan fellendülő tenger hajós-vállalatunk az „Atlantica” tengerhajózási részvénytársaságnak működése következtében rövid négy esztendőn belül mennyire előtérbe nyomultak a fumei tengerészeti akadémia által kiképzett derék magyar tengerésztisztek. E megnyugtató tapasztalatok alapján az „Atlantica” az irányban is tett már kezdeményező lépéseket, hogy a hajószolgálat minden ágában magyar fiukból neveljen megfelelő legénységet: tengerészeket, hajófiútket, hajószakácsokat és hajópincézereket. E cél elérhetőse érdekében az „Atlantica” tengeri szolgálatra alkalmas 14 évesnél nem fiatalabb és 16 évesnél nem idősebb fiukat vesz fel hajóira és azoknak kineveléséről gondoskodik, őket teljes ellátásban és hasznavehetőségükkel arányban álló fizetésben részesítvén. A közelebbi feltételek megtudakolhatók az „Atlantica” Tengerhajózási Részvénytársaság igazgatóságánál Budapest, V., Széchenyi-utca 4.

Gyapjuárverés. A Magyar Általános Hitelbank gyapjuárveréseinek első sorozata ma indult meg a szokott vevőközönség élénk részvétele mellett. Az árakululás nem volt egységes. Az elsőrendű uradalmi tételek legnagyobbik része elérte a tavalyi áralapot, sőt a legfinomabb merino minőségek ismét magasabb színvonalra jutottak. Ellenben a szövetyártás anyaga kevésbé volt keresett és némely tétel 3-5%-ot veszített értékéből. Ugyanennyivel csökkentek a másodrendű minőségek és a gyengébb mosású tételek. A kiállított 4511 zsákból elkelte 3300.

Telkek a fővárosban
 a VII. ker. Erzsébet királyné-ut és villamos mellett
 185-200 □ öles igen szép fekvésű telkek.
 : Eladás 6 évi részletfizetésre. :
 Utcarendezés megkezdve, csatornázás, gáz- és vízvezeték rövidesen elkészül. Spekulációra is rendkívül alkalmas.
 Felvilágosítást és térképet ad a tulajdonos
Békesi József
 Iradójában, Budapest, VII., Almásy-ut. I. Telefon 57-42
 vagy a helyszínén az intéző
 Erzsébet királyné-ut 114. (villamos vágállomás)

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, július 12.

A kőszárupiaczon szintén kifejezetten lanyha volt ma az irányzat. Csekély kínálattal szemben a malmok tartózkodók voltak, nehézkiesen vásároltak és rossz árakat ígértek. Emiatt korlátozott maradt a forgalom, mindössze csak mintegy 2000 mm. óbuza és 6000 mm. újbuza kelt el 10 fillérrel a tegnapiaknál olcsóbb árakon. A legdrágább eladást ár 12.50 korona volt 75 kilós tiszavidéki búzáért, a legolcsóbb pedig 11.75 korona 76 kilós tiszavidéki újbuzáért, augusztusi szállításra. Egyéb gabonaneműek közül az új rozs 5 fillérrel olcsóbb, a többi változatlan. Fergalomba került 1800 mm. új rozs 9.12 és fél-9.22 és félkoronás árakon és 400 mm. ózab 9.50-9.60 koronás árakon. A határidőüzlet barátságos hangulattal és a tegnapi zárlatnál esekélyességgel magasabb jegyzésekkel indult meg, a forgalom folyamán azonban nagyarányu realizálásokra és sürgős véleményes eladásokra erősen lanyhult az irányzat és lényegesen hanyatlottak az árfolyamok. Az októberi buza 2 fillérrel a tegnapi zárlaton fölüll, 11.57 koronán indult, előbb 11.59-ig még javult is, de aztán 11.39-ig ment vissza, majd ismét 11.47-ig javult és zárlatkor 11.43 koronán maradt. Az új tengeri 6 fillérrel a tegnapi zárlaton fölüll 7.06 koronán indult, nyomban 7.11-ig még tovább emelkedett, aztán 7.06-ig gyöngült, de ismét 7.15-ig emelkedett és zárlatkor 7.13 koronán maradt. A tegnapi zárlathoz viszonyítva, végeredményképpen ma az októberi buza tizenkét fillérrel, az áprilisi buza tizenkét fillérrel, az októberi rozs tizenkét fillérrel csökkent, ellenben az októberi zab hét fillérrel, az új tengeri 13 fillérrel emelkedtek, az augusztusi tengeri pedig változatlan maradt.

A kőszáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

	Kilós	ára 100 kg.	Kilós	ára 100 kg.
Buza				
Tiszavidéki	75	—	79	24.65-24.95
„	76	24.05-24.35	80	24.85-25.20
„	77	24.15-24.65	81	—
„	78	24.45-24.75	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	—
„	76	23.85-24.5	80	—
„	77	24.05-24.45	81	—
„	78	24.25-24.55	82	—
Pestvidéki	75	—	79	24.55-24.85
„	76	23.95-24.25	80	24.65-24.95
„	77	24.05-24.45	81	—
„	78	24.35-24.65	82	—
Bánsági	75	23.45-23.75	79	—
„	76	23.75-24.15	80	—
„	77	24.05-24.45	81	—
„	78	24.3-24.65	82	—
Bácskai	75	23.65-23.95	79	—
„	76	24.05-24.35	80	—
„	77	24.15-24.55	81	—
„	78	24.45-24.75	82	—
Rozs I-rendű új	—	—	—	18.65-18.70
„ középminőségű új	—	—	—	—
Árpa takarmány I-rendű	—	—	—	17.60-18.50
„ II-rendű	—	—	—	17.20-17.6
Zab I-rendű	—	—	—	19.2-19.40
„ II-rendű	—	—	—	18.80-19.10
Tengeri belföldi új	—	—	—	14.90-15.10

Kötetett:
 Buza. Tiszavidéki: 800 q 77 k 24.90 K, 100 q 78 k 25.— K.
 Fejérmegyei: 200 q 75.5 k 23.— K keverékes.
 Új buza. Tiszavidéki: 2000 q 76 k 24.30 K jul. száll., 500 q 76 k 23.50 K augusztusi száll.
 Pestvidéki: 200 q 79.5 k 24.45 K, 1000 q 76 k 23.70 K aug.-szept. száll., 400 q 76 k 23.50 K aug. 20. száll.
 Bánsági: 2000 q 76 k 24.30 K jul. száll.
 Bácskai: 200 q 80 k 24.80 K.
 Új rozs: 500 q 18.45 K, 300 q 18.30 K, 250 q 18.70 K, 200 q 18.25 K, 500 q 18.25 K jul. kp. pp., 500 q 18.35 K kp.
 Zab: 200 q 19.20 K, 109 q 19.20 K, 100 q 19.— K.
 Az árak 100 kilogrammonként, koronaértékben értendők.

A határidőpiaczon kötötett:
 Délletölt:
 Előfordult kötések (50 kg. kint) 1911-re
 Buza 1912 áprilisra 11.8-84-70-74-72-
 Buza októberre 11.47-69-39-47-43-

Rozs októberre 9.50-35-41-37-
 Zab októberre 8.05-06-12-10-
 Tengeri 1912 májusra 7.6-05-15-13-
 Tengeri júliusra 7.68-70-

1 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza áprilisra	11.72-11.73
Buza októberre	11.43-11.44
Rozs októberre	9.37-9.38
Zab októberre	8.10-8.11
Tengeri júliusra	7.64-7.65
Tengeri 1912 májusra	7.13-7.14

Budapesti gabonaforgalom.

1911. július 10-től 1911. július 11-ig.

Érkezett Elszállított
 méter mázsa

Buza	2 57	—
Rozs	328	200
Árpa	187	—
Zab	2024	4364
Tengeri	17416	5416
Liszt	512	19471
Korpa	—	1 14

Értéktőzsde.

A mai előtőzsdén kezdetben a médióhalasztással foglalkoztak. A halasztás simán és gyorsan ment, mert a pénz olcsó és bőven állott a reportüzlet céljainak rendelkezésre. Az angazsmán újra kibebbedett. Az üzlet forgalma pangott. Kötés kevés volt. A kőszárupiaczon a magyar cukoriparrészvény 40-50 koronával drágábban volt keresett. A zárlat igen esőndes. A déli tőzsde iránya egyenlőlen volt. A nemzetközi piacz értékeinek az ára lemorzsolódott. A helyi piaczon tartott áron folyt a vásár. A kőszárupiaczon a cukoriparrészvények emelkedtek. A sorsjegypiacz tartott. A zárlat nyugodt volt.

Az előtőzsdén kötötett: Magyar hitel 827.50-828, Közüti villamos 778-776.75, Magyar bank 740.25-741, Ganzgyár 4180, Beocsini 868-872, Magyar vilamosági 482-484, Konvertált sorsjegy 150, Agrár 512.50, Korb. 4050-4060, Borsod-Miskolcz 579, Izzólámpa 374-376, Magyar cukor 2682-2692, Horvát cukor 783.

A déli tőzsdén kötötett: Koronajáradék 91.25, Osztrák hitel 655.50-656.50, Magyar hitel 828-828.50, Államvasut 74.50, Jelzálogbank 484.50-485, Hazai bank 307.50, Közüti villamos 777-778.50, Rimamurányi 681.50, Salgótarjáni 674-672.50, Ganzgyár 4170, Beocsini 871, Magyar vilamosági 480-482, Agrár 513-514, Kereskedelmi bank 4070-4078, Általános kőszén 782, Cukor 2685.

Az utótőzsdé irányja barátságosabb volt, a forgalom azonban csak az Osztrák hitelrészvényre szorítkozott, melynek ára bécsi vásárlásokra 2 koronával javult. A többi értéket elhanyagolták. Kötötett: Osztrák hitelrészvény 656-657.50, Közüti vasuti részvény 777.50.

Bécsi gabonatőzsde.

Bécs, július 12. (Saját tudósítónktól.) Az emelkedett amerikai árfolyamok ellenére itt lanyha az irányzat, de mivel a kínálat is gyenge, az árak alig hanyatlottak. Kötésekből mindössze egy vált ismeretessé, nevezetesen új elsőrendű marchfeldi rozs elkelt 9.75 K holnapi szállításra. Tengeri irányzata szilárd és 5 fillérrel javult, zab ellenben változatlan.

Jegyzetett buza: Tiszavidéki 13.15-13.85, bánáti 12.60-13.10, székesfehérvári 13.60-13.10, mosoni és győri 12.60-13.05, felsőmagyarországi és déli vasuti 12.60-13.05, alsóausztriai 12.35-12.75.

Rozs: Felsőmagyarországi 9.20-9.55, csepeli 9.65-9.95, pestmegyei 9.75-9.95, déli vasuti 9.65-9.85, különféle magyarországi 9.55-9.85, ausztriai 9.60-9.90 K.

Árpa: Maláta 9.30-9.70, takarmány 8.70-9. Magyar tengeri 8.10-8.30, Czinquantin 8.90-9.35. Magyar zab 10.45-10.85, elsőrendű 10-10.45, közepes 9.30-10.10, romániai 9.75-10.25.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, július 12. Kezdeményezés híján az előtőzsde nagyon esendesen nyílt meg, az árfolyamok azonban tartottak. Magyar cukorértékek jelentősen emelkedtek. A déli tőzsde irányzata kedvetlen és a piacz üzletellen. Ált. építk. társ. részvényei emelkedtek, ellenben galicziai Kárpát-patr. értékek, amelyek ex-coupon 25 koronával kerültek forgalomba, gyöngültek. Berlin tartott.

10 óra 45 perczkor: Osztrák hitel 656.25, Magyar hitel 828.50, Osztrák államvasut 745.50, Déli vasut 121, Alpési 814, Rimamurányi 680.25, Skoda 651, Magyar cukor 2667, Török sorsjegy 251, 3 százalékos déli vasuti elsőbbségi 729.75.

1 óra 30 perczkor: Osztrák hitel 656, Magyar hitel 828, Anglobank 324.50, Bankverein 547, Laenderbank 531, Osztrák földhitelintézet 1295, Unionbank 623, Al-

Iamvasut 7
 Alpési 814
 Orosz járadék
 általános épít
 5 százalékos
 szébánya 25
 Bécs, jul
 ko arany-
 sorsjegy
 Magyar les
 murányi 67
 zási részv
 91.10, 4 s
 Magy. nyel
 Vasutrésv
 kereskedel

Bécs, ju
 lékos papí
 járadék 11
 sorsjegy
 Bécsi Bank
 Déli vasut
 részv. 331
 117.42. Os
 —. Osz
 Osztrák hi
 Osztrák l
 745.—, El
 20 frankos
 —. Tör

terf
 tulnyomó
 utóbbi al
 tartózkod
 legtöbb é
 a szilárd
 vas-szind
 ssira nag
 sen bány
 Kanada
 Utóbbiak
 voltak. M
 bécsi vsa
 tékek át
 mig oszt
 forgalom
 mutatkoz

M. kir. Al
 Magyar A
 Alanköb
 1870. évi
 Horvát-sz
 Magyar f
 Horvát-sz
 Tiszal és
 Egyesítet
 Osztrák
 Osztrák
 Osztrák
 Osztrák
 Bpest sz
 Bpest sz
 Orosz al
 Femes-B

Zálo
 Belváro
 Belváro
 Egyesül
 Egyesül
 Ganz és
 Hazai b
 Késhirt
 Kisb. o
 M. agrá
 M. agrá
 M. agrá
 Magyar
 Magyar
 Magyar
 Magyar
 Magyar
 M. tásk
 Orosz k
 Osztrák
 Pesti h
 Pesti h
 Pesti h
 Pesti h
 Pesti h
 Pesti h
 M. les
 M. les
 Adria
 Budap
 Budap
 Kassá
 M. Tol

lamvasut 745.25, Délivasut 121, Dunagőzhajózási 1158, Alpesi 812.50, Prágai vasmű 2720, Rimamurányi 680, Orosz járadék 104, Török sorsjegy 251, Skoda 651, Altalános építkezési társaság 398, Gañeziai Kárpát 795, 5 százalékos délviasuti elsőbbség 276.75, Trifaljai kőszébánya 254.

Bécs, július 12. (Magyar értékek zárulata). 4 százaléko arany-járadék 111.45, Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy —, Magyar hitelbank részvény 827 —, Magyar leszámítoló és váltó részvény —, Rimamurányi 679.50, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság —, Magyar koronajáradék 91.10, 4 százalékos magyar földteherm. kötvény —, Magy. nyereim-kölcs. sorsjegy —, Kassa-Oderbergi Vasutárs. —, Magyar jelzálogbank 484 —, Magy. kereskedelmi bank 4660 —.

Bécs, július 12. (Osztrák értékek zárulata). 4.2 százalékos papír-járadék 92.15, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.50, 1860-as sorsjegy —, Osztrák hitel sorsjegy —, Angol-osztrák bankrészvény 324.40, Bécsi Bankverein 517.40 Osztrák-magyar bank 1950 —, Déli vasut 121.50, Dunagőzhajózási r.t. 1158, Dohány részv. 331 —, Cs. k. arany (vort) 11.86, Német banky. 117.42, Osztr. Lloyd 79 —, 4.2 száz. ezüst jár. 92.10 —, Osztr. koronajáradék 98.10, 1864-es sorsj. —, Osztrák hitelintézeti részvény 655.50, Union-Band 622.50 Osztrák Ländlerbank 531.90, Osztrák magyar államvasut 745 —, Elbavölgyi vasut —, Alpesi részvény 814.25 20 frankos 19.02, Londoni váltóár 240.32, Lipótkohó —, Török sorsjegy 250 —.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, július 12. (Értéktőzsde.) A tőzsde ma tulnyomólag esőndes lefolyású volt, mert a legutóbbi albán jelentések a spekulációt nagyobb tartózkodásra ösztönözték. Megnyitáskor azonban a legtöbb értékemben javulás volt, mert a bairierek a szilárd newyorki jegyzésekre és a német nyersvas-szindikátus létrejvetelének kedvező kilátásaira nagyobb fedezéseket eszközöltek. Ez különösen bányaértékeknek és amerikai vasutak közül Kanada és Baltimora vasutakra volt jó hatással. Utóbbiakra osztalékbecslések is kedvező hatással voltak. Nagyobb figyelemben részesültek vasbécsei vsaut és Hanza-részvények. Később bányaértékek átmenetileg realizációk alatt szenvedtek, míg osztrák értékek szilárdabbak voltak. A záróforgalomban a kedvetlenség hatása alatt gyöngeség mutatkozott, főleg miután a magánkamatláb

emelkedése lehangoltságot okozott. Csak a német birodalmi papírok voltak szilárdak a tartós pénz-bőségére. A készárupiacz ipari értékei szilárdak voltak. Különösen vegyi értékek. Napi pénz 2 százalék és alább, magánkamatláb 2 és háromnyolcad százalék.

Berlin, július 12. Zárulat. (Saját tudósítónktól Zárulatok jegyzeteltik: 4.2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 99.40 osztrák hitelrészvény 206.20 Déli vasut 23.60 orosz bankjegyek 16.50, 4 százalékos új orosz kölcsön 93.70, Discontó Commandit 217.40, Dinamitruszt 187.40, Harpeni 188.70 Unifikált török járadék 92.70, 4.2 százalékos ezüst jár —, 4 százalékos magyar aranyjáradék —, Magya koronajáradék 91.90, Osztrák-magyar államvasut —, Bécsi váltóár 851 —, Olasz járadék —, Alt. villamosági Edison 246.20, Gelsenkirchoni 199.90, Laurakohó 175.50

Frankfurt, július 12. Zárulat. 4.2 száz-os papírjáradék —, 4 száz-os osztr. ar-jár. 99.40 Magy. ar-jár. 93.70 Osztr. hitelint. részv. 205.75 Osztrák-magyar államvasut 159.50, Északnyugati vasut —, Bustleli radi vasut —, Londoni váltóár 204.37, Bécsi Bank verein 198 —, Villamos részvény —, 3 százaléko-magyar aranykölcsön 77.30, 4.2 százalékos ezüstjáradék 96.20, Osztrák koronajáradék 92 —, Magyar korona-járadék 91.45 Osztrák-magyar bank 140 —, Déli vasut részvény 23.50, Elbavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 851 —, Párisi váltóár 803.83, Union bankrészv. —.

Hamburg, július 12. (Zárulat.) 4.2 százalékos ezüst járadék 95.70, 1860. sorsjegy —, Déli vasut 23.50 4 százalékos aranyjáradék 98.90, Osztrák hitelrészvény 206.2, Osztrák-magyar államvasut —, Olasz járadék 103 —, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 93.90.

London, július 12. Angol consol 78.71

Páris, július 12. (Zárulat.) 3 százalékos francia járadék 94.67, Osztr. aranyjáradék 99.15 Magyar arany járadék 94.75, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről 291 —, 3/4 százalékos Olasz járadék —, Déli vasuti elsőbbségi kötv. 91 —, 5 százalékos marokkói járadék 517 —, 4 százalékos 1890. román köles 97.90, 4 százalékos amot. románjár. 1905. 95 —, 5 százalékos orosz járadék 103.45 4 és fél százalékos 1909. orosz járadék 103.45 4 százalékos spanyol jár. 94.42 4 százalékos unifikált török jár. 92.45 Török sorsjegy 14.75 Török dohányrészvény 357 —, Osztrák földhitelintézet 13.75 Osztrák Ländlerbank 567 —, Magyarjelzálogbank 51 —, Banque de Paris 17.47 Banque Ottomane 685 —, Osztrák-magyar államvasut —, Déli vasut 127 —, Meridionalvasut 624 —, Hartman gépgyár 669 —, Río Tinto 17.49, Sucrierie d'Egypte 74 —, Tula 464 —, Urikányi köszén —, Chartered 40.43, De Beers 465.50 East Rand 115 —, Jagersfontein 2.050, Trans. Land Comp. 49 —, Váltó Amsterdamra (rövid) 209.50, Váltó német piacokra (rövid) 123.56, Váltó Bécsre (rövid)

105.95, Váltó Belgiumra (rövid) 17/82, Olasz arany-váltó rövid 9/16, Váltó Svájcra (rövid) 1/2, Csekk Londonra 253 —, Magánkamatláb 2 1/2.

Üzleti tudósítások.

Budapesti szeszjegyzés.

Table with columns: Milyen időre?, Nyers, Finomított. Rows include Azonnali szállításra, Szeptember-májusra, Szeptember-augusztusra, Szeptember-decemberre, Irányzat: Szilárd, Bécsi nyersszeszjegyzés, Prágai, Lembergi, Trieszti exportszesz (finon).

Kőbányai sertés piac.

Árjegyzés. Július 12. Hízott sertésárak. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronkint 320 kgron felül) 150—154 fillérig. Magyar szedett: Közép (páronkint 240—280 kgr.) 164—168 fillérig. — Sertéslétszám: 1911. évi július 10-én volt készlet 28321 drb, 11-én felhajtattott 410 drb, 11-én elszállított 171 drb, 12-ére marad készlet 28260 drb. A hízott sertésüzlet irányzata: kellemes.

Sertéskonzumvásári jelentés.

7A székesfővárosi állatvásár és környéki igazgatóságától. Július 12-én. Előző napi eladatlan maradvány 65 darab sertés. Pótfelhajtás 40 darab sertés. Mai felhajtás 781 darab sertés, összesen 886 darab sertés. Eladatott 742 drb sertés. Mai maradvány 144 drb sertés.

Árjegyzés. Zsirsertés. Öreg I. rendű 350 klg. felül életsúlyonással 140—156 fillér. Öreg II. rendű 280—350 klg. életsúlyonással 144—152 fillér. Fialat nehéz 300 klg. felül életsúlyonással 156—160 fillér. Fialat közép 220—300 klg.-ig életsúlyonással 160—170 fillér. Fialat könnyű 120 klg.-ig életsúlyonással 162—170 fillér. Hussertés könnyű 140—300 klg.-ig életsúlyonással 170 fillér. A vásár irányzata vonatott. Az árak változatlanok.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

Main financial table titled 'Budapesti értéktőzsde' with columns for various securities, banks, and exchange rates. It includes sub-sections for 'Államadósság', 'Bankok', 'Takarékpénztárak', 'Biztosító társaságok', 'Gőzmalomok', 'Iparvállalatok', and 'Sorsjegyek'.

ÉKSZEREK

EZÜSTNEMŰEK, ÓRAK

Egyházi szerek, angol, francia, chinneszűst dísz tárgyak, gyári áron beszeresítők. Legújabb angol rendszerű díszes órák módosítottak mellett.

SÁRGA JÁNOS es. és kir. árkazgyáros KOLOSZVÁR.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kivonat a hivatalos lapból

— Julius 12. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Vaskó Lajos győri ref. elemi iskolai tanítót, 1911. évi szeptember 1-én kezdődő hatálylyal, a dévai állami tanítóképző-intézetbe a X. fizetési osztály 3. fokozatába gyakorló iskolai tanítót; Málnási Dezso tanítóképző-intézetbe okleveles tanárt a bajai állami tanítóképző-intézetbe a X. fizetési osztály 3. fokozatába segédtanárnak:

a földmívelésügyi miniszter Szinyei Merse Zsigmond okleveles vegyész-mérnököt a földtani intézetbe segédvegyésznek;

az igazságügyminiszter Mayer Alajos bajai járásbírói díjnokot a pécsváradai járásbíróshoz ir- nekkt;

a Kassai ítélőtábla elnöke Laczkó Gyula ügyvéd-jelölt, Kassai lakost a Kassai ítélőtábla kerületébe díjas joggyakorlókká nevezte ki.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter Beliczay Ándor vaskóhi járási szolgabíró a nagyváradai ügyész- ség kerületébe ügyész-ségi megbízottá rendelte ki.

Névmagyarosítás. A belügyminiszter Stelzel Miksa budapesti illetőségű ugyanottani lakos családi nevének Abelre kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. A temesvári pénzügyigazgatóság- nál pénzügyi fogalmazói állásra 14 nap alatt; a bá- bolnai ménesintézeti orvosi állásra július 20-ig; a zalaegerszegi pénzügyigazgatóságnál szemé- zési állásra 2 hét alatt; a szolnoki pénzügyigazgatóságnál hivatal- szolgái állásra augusztus 25-ig; a Kassai pénzügyigaz- gatóságnál fogalmazói állásra 2 hét alatt; a budapesti ítélőtáblánál ítélőtáblai bírói állásra 14 nap alatt; a nagyváradon tiszéknél irnoki állásra; a szászvári járásbíróshoz albirói állásra; a kaposvári ügyész- ség alügyészi állásra; az Olubói járásbíróshoz albirói állásra; a privigyei járásbíróshoz átírói díjnoki állásra; a nagyváradon törvényésznél albirói állásra 2 hét alatt lehet beadni a pályázatokat.

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése

Hazánkban az idő tulnyomóan derült és száraz. A hőmérséklet, bár emelkedett, 3-5 C. fokkal még alacsonyabb volt a normálnál és maximuma 29 C. fok Zombolyán, minimuma 5 C. fok Árvaváralján. — A budapesti, ungvári és temesvári műszerek ma reggel 6 óra körül föld- rengést jeleztek. (Maximális kilengés 6 mm.)

Prognózis a következő 24 órára:

Lényegtelen hőváltozással tulnyomóan száraz idő várható. (Sürgönyprognózis: Meleg, száraz.)

Állomás	Légnyomás mm. 760 +	A hőmérséklet Celsius szerinti	Szélirány és erője	Felhőzet	Hőmér- séklet	
					Csúcsérték mm.	max. min.
A.-Szilágy	68.3	11.8	N	2	4	16 10
Ungvár	67.5	12.4	N	1	0	17 10
Kősmárk	67.8	11.2	N	1	0	19 06
Loosoncz	67.7	13.6	NW	1	1	21 08
Ogyalla	67.6	15.7	N	1	0	20 14
Budapest	67.5	17.6	W	1	0	20 11
Héreny	68.7	16.9	N	2	2	23 14
Kassathely	68.0	18.2	N	2	2	22 14
Pécs	67.8	17.6	N	1	4	22 17
Zágráb	68.4	17.3	NW	1	4	21 15
Flume	66.4	19.1	N	1	4	24 15
Szeged	65.2	14.4	N	1	4	22 8
Temesvár	65.2	18.2	NE	2	4	23 19
Nagyvárad	66.8	18.2	NE	1	1	24 15
Kolozsvár	67.6	14.3	N	1	0	29 12
Nagyvárad	66.0	15.1	NW	1	8	21 10
Bátmonostor	—	18.2	NW	0	0	22 10
Eger	—	18.8	N	1	1	22 8
Arvaváralja	—	17.8	N	1	0	15 8
Selmeczbánya	—	12.2	NE	8	0	20 12
Komárom	—	17.0	N	0	0	20 12
Magyars-Ovár	—	16.3	NW	1	0	20 12
Sopron	—	17.2	W	3	1	22 14
Eszék	—	20.8	NW	2	4	28 26
Cikvenica	—	15.7	NE	1	2	24 10
Debrecen	—	15.3	NE	4	4	24 9
Kecskemét	—	19.7	NE	2	1	22 14
Oroszlána	—	16.4	NE	2	0	23 13
Arad	—	15.7	N	1	0	25 12
Zombolya	—	18.7	NE	1	0	26 12
Vereckő	—	—	—	—	—	—
Orsova	—	16.7	S	8	0	25 10

"EGYETÉRTÉS"

politikai naplap.

Kiadóhivatal igazgató: PAJON MÁTYÁS

VIZÁLLÁS.

Július 11. július 12.

Hely	Méter	Július 11.		Július 12.		
		méter	méter	méter	méter	
Inn Duna	Schärding	1.98	1.86	1.78	0.82	
	Passau	2.81	2.64	0.78	0.64	
	Linz	0.23	0.10	0.69	1.23	
	Bécs	0.17	0.13	1.41	1.49	
	Pozsony	1.86	1.82	Tiszafüred	0.52	
	Komárom	2.91	2.88	Szolnok	0. — 0.58	
	Budapest	2.42	2.35	Csongrád	0.38	
	Paks	2.04	1.91	Szeged	0.62	
	Mohács	8.28	8.12	T.-Becse	1.37	
	Gombos	4.14	4.02	Titel	3.13	
	Ujvilág	3.45	3.38	Ondova	1.15	
	Pancsova	2.39	2.17	Tapoly	0.34	
	Orsova	2.82	2.72	Sodrog	0.26	
	Morva-falu	0.84	0.80	Ladomcsa	0.31	
	Zselna	0.44	0.37	Sajó	1.31	
	Trencsén	0.84	0.25	Hernád	0.12	
	Szered	0.68	0.63	Berettyó-Márgit	0.21	
	Szt.-Gottbárd	0.42	0.40	B.-Ujfalú	0.26	
	Sárvár	0.10	0.12	Körbe	0.86	
	Győr	2.47	2.54	N.-Váradi	0.18	
	Vasvár	1.80	1.85	Belényes	0.20	
	Zákány	0.02	0. —	Tenke	0.14	
	Barcs	0.78	0.80	Gurabonca	0.42	
	Eszék	2.04	2.14	Borosjenő	0.48	
	Mura	M.-Szerdah	0.78	0.76	Békés	0.10
	Száva	Zágráb	0.52	0. —	Gyoma	0.04
		Sziszek	0. — 0.01	0. —	Sáros	Gy. Fehérvár
		Mitrovicza	1.74	1.63		Branyicska
		Dea	0.45	0.25		Arad
		Szatmár	0.93	0.96		Makó
		Kraszna N.-Majtény	0. — 0.40	0. —		Lugos
		Latorcza-Munkács	0.10	0.12		K.-Kostély
		Laboroz Homonna	0.14	0.10		Kiszető
		Ug	0.01	0.01		Temesvár
						Beckerek

Magyar Királyi Államvasutak,
187886/1911. sz. FIVa

HIRDETMÉNY.

Földrengés folytán előállott rendkívüli for- galmi viszonyokra való tekintettel az üzletszabály- zat 75. §. (3.) 5. és a vasúti árufuvarozásra vonat- kozó nemzetközi egyezmény 14. cikkéhez tartozó végrehajtási határozatmány 6. §. (3.) 2. pontjában foglalt jog alapján, a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 0. Nagyméltóságának folyó évi július hó 10-én 50332/III. sz. a. kelt leiratában megadott jóváhagyással, a Kecskemét állomáson leadásra kerülő, — továbbá mindazon teherárukra, melyek Kecskemét állomást az onnan kiágazó helyi ér- deki vasutakról, illetve helyi érdekű vasutakra való átmenetben érintik — élő állatok, friss hus, friss gyümölcs, friss fűszerek és tojás kivételé- vel — úgy a magyar, osztrák és bosznia-her- czegovinai, mint a nemzetközi forgalomban folyó évi július hó 12-től kezdve visszavonásig, a már érvényben levő díjszabás szerű fuvarozási és állandó jellegű póthatáridők mellett érvényesítendő 3 (három) napi póthatáridőt állapítottunk meg. Budapest, 1911. július hó 11-én.

Az igazgatóság.

PÉRJ és FELESEG

REGÉNY.

Írta: J. LIES.

— Lenne szives talán elmondani elejétől végig, hogy miképen történt az eset?

— Hát kérem, az úgy volt, — mondotta a rendőr élénk bőbeszédűséggel hirlapírókat sejtve a két urban, — mondom, úgy volt, hogy én a poszton állottam, mikor is egy- szerre lélekszakadva fut felém egy férfi s erősen kiabál, hogy rendőr, rendőr. Azt gondoltam valami verekedésről van szó, vagy hogy üldözik az illetőt, s azért elébe siettem. Tetszik tudni, az ilyesmi sokszor előfordul ebben a negyedben, hát az ember hozzá is van szokva.

— No, mi történt, — kérdeztem a kiabálót, mikor közelébe érkeztem.

— Azt mondta, hogy amott a bokrok mellett a park belsejében valaki a földön fekszik. Minden bizonynyal rosszul lett vagy meghalt. Mind a ketten odamentünk a hely- színére. Megpróbáltam felemelni az elesettet, de éreztem, hogy nincs már élet benne. Azon- nal jegyzőkönyvet vettem fel s elmentem tele- fonálni ide a szomszédos utcába egy kávé- házba. Azt az urat, aki értesített az esetről, magammal vittem s jegyzőkönyvet vettem fel vallomásáról ott a kávéházban, aztán el- bocsájtottam.

— Hogy nézett ki az az ember? — kér- dezte Kintowin érdeklődéssel.

— Középtermetű idősebb uriembernek nézett ki, azt mondotta magáról, hogy vala- zni üzlete van a Luther-utczában.

— Nem volt talán idegen?

— Nem. Egészen bizonyos, hogy ide- való volt.

— Igen, de mondja csak, más senkisé- m volt a közelben, mikor maga idejött.

— Nem, nem volt senki, pedig jól körül-

néztem, mert a test még meleg volt s úgy gondoltam, hogy a gyilkos még nem lehet nagyon messzire.

— Ez fontos. Tehát nem volt senki. Per- sze, aztán a kávéházból réhányan magával jöttek.

— Igen, meg közben az utcán is hoz- zánk csoportosult egy-két ember.

— A bizottság még nem volt itt?

— Még nem, de nem is hiszem, hogy hamar itt legyenek, mivel a központon azt mondották, hogy az ügyeletes orvos künn van valami öngyilkossági esetről.

— Köszönjük szépen, — mondotta Her- mann s lehajolt, hogy megvizsgálja a hullát.

— Azon már nem lehet segíteni, — dör- mögte a rendőr. — Az imént voltak itt a men- tők, s azt mondták, hogy rögtön meghalt a szurástól, még kiáltani sem igen volt ideje.

Hermann elővette villanylámpáját s megvizsgálta a sebesülést.

— Ezt érdemes megnézne, — szólott a mellette álló Kintowinhoz.

— Igen, nagyon érdekes, — szólott Kin- towin.

Hermann rövid szemlélődés után felállott s felkérte a körülötte csoportosulókat, hogy vonuljanak el az utcából, mert lábnyomokat akar keresni. Azok készségesen csináltak helyet.

— Kár, hogy ennyire összetapodták a helyet, így egy kicsit bajos lesz kiigazod- nunk.

Mindamellett lámpáját közel tartotta a talajhoz, s fejét szinte belefurva a földbe, körüleszúrta a holtestet, majd mindig széle- sebb és szélesebb köröket írt le.

— Föltétlenül bizonyosnak tartom, — mondotta aztán, hogy a gyilkos ugyanabban az irányban menekült, amerről jött. Kérdezd csak meg a rendőrt, Kintowin, hogy mely irányból jöttek ők.

Kintowin néhány kérdés után megállá- pitotta, hogy milyen irányból jöttek az ismer- tek, s mely irányban távoztak s aztán refe-

rált róla a még mindig egy helyen guggoló Hermannak.

— Akkor hát minden bizonynyal jó nyo- mon vagyok. A gyilkos ebben az irányban távozott, sőt az is megállapítható a nyomok- ból, hogy valakit sejtett a közelben, mert futva menekült. A sarkak mindenhol csak gyöngén vannak bevesődve a talajba. A bok- rok mellett végighalad guggolva egészen a park széléig, hol már az utca kövezete kez- dődött. A járdán elvesztette a nyomot, de örömmel kiáltott fel, mikor a kocsitra érve ismét megtalálta a folytatásokat.

— Látod, — mondotta a mellette haladó Kintowinnak, — itt belelépett a kanálisba s lábnyomait a kőcsozkákon is ott hagyta, illetve csak az egyiket. Tehát a belváros felé menekült. Ez ugyan nem jelent semmit, de feltétlenül megezőfolja azt a vallomást, melyet az a tanu mondott, aki a gyilkosságra figyelmeztette a rendőrt. Az ugyanabból az irányból jött, tehát kétségtelenül találkoznia kellett a gyilkossal.

— Tehát azt gondolod?

— Nem, nem gondolok semmit, illetve erről egyelőre ne beszéljünk, nehogy tuda- mást szerezzenek róla ezek. Én minden esetre rajzot készítek a lábnyomról s lemérem nagy- ságát. Mondhatom, igazán kíváncsi vagyok annak a kereskedőnek a vallomására, jobban mondvá, szeretnék egy kicsit szembe nézni vele.

Mikor visszatértek a hullához, a nyo- mozó hatóság már ott foglalatokodott. A két nyomozó idegenre senkisémet gondolt, azt hi- bítették, hogy azok már régen eltávoztak. A rendőrség emberei felületesen, álmos szemek- kel vizsgálták meg a hullát s aztán ismét ko- csiba ülve elhajtottak.

— Valószínűleg beszubul ölték meg. Holnapra majd kiderül, hogy ki volt, — dör- mögte az egyik rendőrtiszt kényelmesen el- helyezkedve a kocsii ülésén.

[Folyt. köv.]

S

FŐVÁROSI (BUDA)

Kre

Operett 3 fo
Schnitzer Ign
Fordította: Ha
jét szerzett

Sz
Remy de Val
Angelo
Savár
André Royan
Yacinta
Casterres
Mar el Arran
Céline
Santia
Ambo

Kezdete

H

Julius

14	Fé
15	Sz
16	Vas

Z

levé
ket
M
Bu
.....

Tulajdonos
BEINHARDT
TESTVÉREK

Az egy-
Amerikai
Park-Va-
zene. —
— PARK
Belépföldj

BEK

VAROSI

2

Dél

Mindkét

Szenzáció

CHU

Óriási si
ROSON

Vasárnap d

A világ

SZÍNHÁZAK.

Csütörtök, 1911. július 13-án.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ. (BUDAI SZÍNHÁZ)

Kreolvér.

Operette 3 felvonásban. Írták: Schnitzer Ignác és Gatti Imre. Fordította: Harsányi Zolt. Zenéjét szerzte: Berté Henrik.

Személyek:

Remy de Valmero Rátkay
Angelo Haller L.
Saver Gvőző
André Royan Tábori
Yacantha Albert E.
Casterres Hajnal
Marcell Arranto Fálint
Céline Harsányi M.
Santia Nagy G.
Ambo Keleti

Kezdeté 1/2 8 órakor.

50városi Városligeti Színház

Az ártatlan Zsuzsi.

Operette 3 felvonásban. Írták: Antoni Mars és D'Esvalières. Zenéjét szerzte: Gilbert, Fordította: Merei Adolf.

Személyek:

Das Aubrais Konrád Sajó
Dalphine, felesége Veszpréminé
Jaqueline, gyermeke Radó N.
Hubert, felesége Szalay
René, felesége Fekete
Poméral, gyáros Szabolcs
Suzanne, felesége Kürty Klára
Charonzo, magánzó Kollár
Rose, felesége Károtyi L.

Kezdeté 1/2 8 órakor.

Heti műsor:

Julius hó	Fővárosi nyári Színház (Budai Színház)	Fővárosi Városligeti Színház
14 Péntek	Romeo és Julia	Az ártatlan Zsuzsi
15 Szombat	Tosca	Az ártatlan Zsuzsi
16 Vasárnap (d. u. este)	A polcskei rótiárius Kreolvér	Az erdőszőlőny

Kiváltunk

ZÁLOGBAN

levő arany- és ezüstékszereket, sorsjegyeket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON ÉS FIA

Budapest, IV., Párisi-u. 5.
..... (Főpostával szemben)

ANGOL PARK

Az egyetlen családi mulatóhely Budapesten. Amerikai magas vasút. — Csodakörök. — Ujvári és Park-Varieté délután és este. — Alpesi falu. — Katonazona. — Elvárásolt kastély. — Kávéház. — Vendéglő. — PARK-AUTOK. — Jegyek minden dohánytözsdeben. Belépődíj 20 fillér. Péntek este 60 fillér.

BEKETOW CIRKUSZ

VÁROSLIGET. TELEFON: 107-46.

2 előadás

délután 4 és este 8/8 órakor

Délután félhelyárak.

Mindkét előadásban az óriási sikerű júliusi első műsor. — Utolsó hét!

Szenzáció! Kínai misztériumok Szenzáció!

CHUNG-LING-HEE csoport.

Óriási sikerű KLEIN KOMIKUS KERÉKPÁROSOK. Ma utoljára lépnek fel délutáni előadásban. Vasárnap d. u. 4 órakor nagy előadás gyermekeknek félhelyárakkal.

A magy. kir. Opera művészei, A magy. kir. Zene-Akadémia, A Nemzeti Zenede, az ország legelőkelőbb zene-iskolák Tanárai szívesen elismerték, hogy hegedűt

Reményi Mihály

olyant készít, mely bármely régi 1000 forintos hegedűvel a versenyt sikeresen kiállja.

Reményi hangfokozógerendája

által bármely rossz hangú hegedű sokkal jobb, erősebb és nemesebb hangot kap. Sikerért kezeség minden egyes hangszernél. A jegyzéket kérjen Reményi műhegedű-készítész osztályától

Budapest, Király-u. 58.

A világ legjobb quintisztia hurjai csak Reményinél.

JARDIN DE PARIS

VII. KER., ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UT I. SZ.

Kezdeté este 9 órakor.

Ferenczy Károly, a Vígsház tagja, mint vendég.

Lucia König Pallai Rózi Richard Godal

Irma Jäger, Rudolf Sulzer. — Nicht alle Herren sind so... OSKAR STRAUS és VIKTOR LEON szkecece.

— Utazás a villamoson. — Fehéren, operett. Az egyke, bohózat. — Brigantino, német operett. Sándor Siefi cigánytáncokkal és még 12 attrakció.

A Tabarinban új attrakciók. Az Oy-Ra csoport, Tony and Chica, La Bouelli stb. stb. A kerlet 7 órakor nyílik.

Legalkalmasabb bevásárlási forrás

SPORT- CIKKEKBEN

WEINBERGER és FODOR

—ezelőtt WEINBERGER IZIDOR—

sportáruháza

IV., Városház-tér 2. magassz. sz. 1.

Telefon 113-59.

Arányozék ingyen és bérmentve!

Kedvező fizetési feltételek!

Eredeti művészi festmények

A „MAGYAR MŰKERESKEDELMI VÁLLALAT”

szalonjában

Budapest, VI. Nagymező-utca 4.

Feltűnő olcsó árak! Ingyen bemene!

TYURIN!!

használata után nincs többé baromfiész.

1 nap alatt megszűntet mindenféle vészt.

Sok számos elismerő bizonyítja, orvosi bizonyítványok igazolják e szer kitűnőségét, minden gazdaembernek szüksége van rá. Ahol ezen szert használják, ott baromfiész nincs s hosszú időre vészmentesíti a baromfiakat. 1 nap alatt megszűnteti a vészt. Minden üveghez külön használati utasítás. Egy litert tartalmazó üveg ára 4 korona. Megrendelhető a főraktárosnál:

Dr. ODOR BELA gyógyszerész

NAGYENYEDEN.

Sürgőnyozim: ODOR NAGYENYED. — Naponta postai azétküldés. — Szabadalmazva és törvényileg védve.

A legjobb benzínmotoros magánjárókat

a világhírű angol „Campbell” motorgyár egyedül vezérképviselője

Korányi Viktor

szállítja. A legtartósabb, a legjobb szerkezetű, a legbiztosabb üzemi.

Olcsó árak! Olcsó üzem! Kedvező fizetési feltételek! Több évi jótállást! Vevőket a motorkezelésben díjmentesen oktatunk ki! Kivonat díjmentesen költségvetéssel és felvilágosításokkal szolgál!

KORÁNYI VIKTOR

Bpest, Liszt Ferencz-ter 9.

OLAH GÁBOR: KORUNK HŐSE

Verses regény. Ara 3 korona. Kiadja a FRANKLIN-TÁRSULAT

Kapható: LAMPEL R. könyvkereskedésében (Wodianer F. és fiai r.-t.) Budapest, VI., Andrássy-út 21. minden könyvkereskedésben.

Tokaji bortermelők Társ. R.-T. Tokaj.

Elnök: Herczeg Windischgrätz Lajos.

Minden asztal vagy háztartás hiányos Magyarország kincse, a felséges tokaji bor nélkül.

ÜNNEPI ALKALMAKRA

sajnáljuk próbaküldemény vagy ajándék gyanánt:

5 kg.-os bérmentes postakosarak

2 palack 0.5 lit. 1904. évi zamatos szamorodni és — K 12.—

1 : 0.5 lit. 1904. évi 3 puttonos aszu és — K 7.40

1 : 0.5 lit. 1901. évi kiváló szamorodni, együtt. — K 14.25

3 palack 0.7 lit. 1901. évi kiváló szamorodni — K 14.25

5 palack 0.5 lit. 1906. évi 3 puttonos édes aszu, — K 32.— K

Bérmentes vasuti ládák:

10 palack 0.7 lit. 1907. évi tokaji finom pecsénye bor (hercegi töltés) — és

10 palack 0.5 lit. 1901. évi kiváló tokaji szamorodni bor — együttesen 32.— K

vagy

5 palack 0.25 lit. 1906. évi 3 putt. édes tokaji aszu és

5 : 0.25 " 1904. " 3 " kövér " " és

5 : 0.25 " 1901. " 4 " nehégyógy " " együttesen 51.— K

Bérmentes vasuti hordók:

60 liter 1908. évi tokaji asztali bor — K 60.—

60 " 1907. " zamatos pecsénye bor — K 72.—

60 " 1904. " kiváló szamorodni bor — K 80.—

Tennis rakett

Közölknek — 8, 9, 14 K

Haladóknak — 12, 15, 17 K

Jó játékosoknak — 15, 20, 25 K

Jó játékosoknak

kiváló minőség 25, 30, 40 K

Versenyrakettek 30, 40, 50 K

Az összes rakett-formák egy-egy példánya a verseny nélküli olcsó szabott ár feltüntetésével külön osztályba vannak kiállítva s annak megtekintésére a t. vevőközönseget meghívja

Plökl és Haas

VI. Andrássy-ut 13.

Tennis-cikkekről, u. m. labda, prés-táska, kerti és középháló oszlop játszma és pályajelzők, labdakosarak és Tennis öltözködésről stb. sziveskedjék Tennis-árjegyzékünket kérni. — Saját rakett javító-műhely a házban.

A nun. vall. és közokt. miniszter elismerő leiratával kitüntetve.

Dr. Batizfalvy I. Z. fővárosi legelső

FOGORVOSI INTÉZETE

áthelyezve: Károly-körut 3. sz. alá.

Fájs fogak gyógygyítása Szájpadlásnőkhüllőműfogak, Tartós fogtömések, aranyhidak, koronák. Foghuzások (altatásban is) Jól használható fogcsorok elkészítése és behelyezése.

Jótállás mellett mérsékelt szabott áron. Vidékiek félnap alatt megkapják műfogalkat.

CSAK A VALÓDI

PALMA

KAUCSUK-
GZIPÓSAROK

Elegáns, tartós és higienikus!

MAGY LÁSZLÓ

A GYERMEK ÉRDEKLŐDÉSÉNEK LÉLEKTANA.

Ára 3 korona.

Kapható **LAMPEL R.** könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál, Budapesten, VI., Andrásy-út 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

200 ezer darab különféle élelmiszeres tárgyat nagy tiban féláron kiárusít.

Oriási raktár, állandóan 50 wagon választék üveg-, porcellánárú-, vasedény-, kelengye-, náaszajándék-, konyhaberendezésből. Ingyen láda, ingyen csomagolás, nagyon szolid kiszolgálás. Teljes vendéglői és kávéházi berendezések, 30% engedmény.

Diszes függőlámpák ... 3 frtól 25 frtig

5 személyes metszett és mintázott üveg-készlet csak ... 6 frt 50 kr.

6 személyes kávé vagy tea-készlet, modern, aranyozva és festve ... 2 frt 10 kr.

6 személyes étkező-készlet aranyozva és festve ... 6 frt 25 kr.

6 személyes étkező-készlet, rococo, csodaszép ... 8 frt 25 kr.

12 személyes ebédlő-készlet, legfinomabb meiszéri porcellán ... 18-100 frtig

12 személyes étkező-készlet, rococo, csodaszép, modern, aranyozva és festve, 42 tányér, mindenből 2 tál ... 20 frt

Remek szép angol mosdó-készlet diszesen festve ... 4 frt 50 kr.

12 darab legprimább kék zománc fazék-lábos, 1/2 literől 5 literig ... 3 frt 50 kr.

Világhírű eredeti angol The Champion és Premier

kerékpárokat dupla harangcsapágygyal és szabadonfutóval, 3 és 5 évi jótállással, minden árfelemelés nélkül szigorúan az eredeti gyári áron havi 12 és 16 koronás részletre adjuk és kerékpár-alkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárhoz, külső és belső gumikat, csengőket, lámpákat, pedálokat, láncokat, konuszokat és csészéket óriási forgalmunk következtében mélyen leszállított **nagyban eredeti gyári áron** szállítunk vidékre is bármióra

LÁNG JAKAB és FIA

kerékpár- és alkatrész nagykereskedők

Budapest, VIII. kerület, József-körút 41. szám.
Fióküzletek: Baross-tér 4. és Budán: Margit-körút 6. Diszárjegyzékünk 1000 képpel kerékpár- és alkatrészekről ingy. és bérn.

BUTOR készpénzért és részletre.

Nem kell banknál törleszteni és semmiféle kamat nem számítatik. Háló-, ebédlő-, ural- és szalonberendezések, óriási választék, egyszerű és modern kivitelben.

FUCHS BÓDOG butornagykereskedő

Budapest, VII., Erzsébet-körút 32. Árjegyzék ingyen.

MŰVÉSZETI KÖNYVTÁR Szerkeszti K. LIPPICH ELEK dr.

Legujabb kötete:

A FINNEK MŰVÉSZETE

ÉS IDŐKTŐL MAIG

IRTA ÖHQUIST JÁNOS

137 szöveggéppel és 22 műmelléklettel

Ára diszes vászonkötésben 12 kor.

Ilyen nagyarányú összefoglalása a finn művészetnek még egyáltalában nem jelent meg s ezért Öhquist könyve forrásműve lesz a finn műtörténeti kutatásoknak. A legrégebb nyomokon kezd, a középkor vallásos művészetén s különös érdekességgel mutatja be a finn régi templomi műemlékeket, aztán az újabkori s főleg a XVIII. századi művészeti törekvéseket fejtegeti s a könyv legjelentősebb részében a modern finn művészet kialakulásáról szól nagy szeretettel és a tárgynak beható ismeretével.

Kapható:

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál Budapest, VI., Andrásy-út 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

Titkos betegségek,

hugycsőfolyás, hugycsőszűkületek, altesti sebek, bujakór (syphilis), ideg- és bőrbetegségek, elgyengült férfierő (impotenzia) bármily női bajok, fehérfolyás stb. alapos, gyors és gyökeres gyógyítására ajánljuk bevált gyógymódjainál fogva

Dr. GARAI

hírneves szakorvosi rendelő-intézetét Budapest, Andrásy-ut 24.

Rendelés hétköznap: 10-4 óráig és este 7-8-ig. Feltűnés nélkül eredményes gyógyítás levélileg is. Kívánatra gyógyszeréről gondoskodik. — Levelekre azonnal válaszol.

készpénzért, vagy részletfizetésre legolcsóbban

Butor **EHRENTREU és FUCHS** testvérekénei

Budapest, VI., Teréz-körút 8.

Képes árjegyzék ingyen. Telefon 88-69.

Felőlmut mindent egészségügyi szempontból, tiszta alumínium evőeszköz, 6 kés, 6 villa, 6 kanál, 6 kávéskanál, összesen 24 db, csak 6 frt.

Porcellán-Ház

Baross-tér 4. sz.

HAZASULANDÓK FIGYELMÉBE!

JEGYGYŰRŰK, NÁSZAJÁNDÉK-TÁRGYAK

A LEGELŐNYÖSEBBEN **POLGÁR KÁLMÁN** ÉKSZERESZ-ÉS MŰVÉSZ

üzletében szerezhetők meg **BUDAPEST, Erzsébet körút 29.**

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS DONDOT FORDÍTOM. ÁRJEGYZÉK 2000 RAJZZAL INGYEN BÉRMENTVE

Alumínium világhírű excelsior védjegyjű legjobb gyártmány főzőedény, csak egyedül nálam a legolcsóbb árban kapható, teljes konyhafelszerelés állvány nélkül 19 forint, álvánnyal 24 forint, mely áll a következő 25 drb-ból:

5 fazék 1/2, 1, 1 1/2, 2 1/2, 3 1/2 liter	1 tükörtojásütő 4 szemmél
5 lábas 1/2, 1, 1 1/2, 2, 2 1/2 liter	1 passzírozó szita 14 cm.
5 fedő	1 mértő 8 cm.
1 sütőpapí 30 cm.	1 habrókanál 8 cm.
1 tojásütő 16 cm.	1 citromprés
1 omltető 20 cm.	1 teaszűrő
1 tejforraló 1 1/2 cm.	26 darab

Darabonként igen kedvező ár!

Fazék	1/2	1	1 1/2	2 1/2	3 1/2
	45	90	110	160	190
Lábos		1/2	1	1 1/2	2 1/2
	40	70	130	190	230

Fedők nagyság szerint.

Nem tetszés esetén a pénzt szívesen visszaadjuk.

Takács Porcellán-ház

Budapest, Baross-tér 4. szám.

GUMMI-HALHÓLYAG ÓVSZER Valódi angol és francia különlegességek. **tucatonként 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14 K. 3 tucatonál 20% engedmény.**

NAKIRA törv. védett, valódi indiai paragummi férfikülönleges tucatszja 12.—korona. 3 tucatznál 20% engedmény.

UTERUS-SPRAI feltétlen megbízható női fogszűrő különlegesség 14 kor.

PESSAR-OCL. orvosilag rendelve 3, 5, 6, 8, 11 kor. darabja. — 3 darabnál 20% engedmény.

IRRIGATOR 3 K és feljebb. Képes árjegyzéket rendkívül érdekes tartalommal kbl. 1000 ábrával ingyen bérmentve és jscréten küldünk.

BIDET 10, 16, 20, 24 Kor.

VII., RÁKÓCZI-UT 32. A Rókussal szemben. **MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR** **VII., RÁKÓCZI-UT 32. A Rókussal szemben.**

Pontos címre és a vörös keresztre ügyeljünk.

Bőrbutoripar!

Kendi Antal,
Bpest, IV., Semmelweis-u. 7.

Bőrbutorszaküzlet, mely minőség, formai kivitel és árak tekintetében különös elonyt nyújt. Angol bőrbutorok, ebédli székek, foteuilok, férfiszobák és irodahelyiségek butorzása!

Bőrbutor bevásárlása bizalmi dolog!

33346/1911.—II—1. sz.

Arlejtési hirdetmény.

A debreczeni m. kir. állami méntelep eperjesi, debreczeni, turjaremetei, rimaszombati, szatmárnémeti-i és jászberényi osztályaiban elhelyezett legénység és ménállomány részére 1911. év november hó 1-től 1912. évi október hó végéig szükségelendő kenyér, zab, szena, alomszalma és tűzifa biztosítása iránt a debreczeni m. kir. állami méntelep számvevő irodájában 1911. évi augusztus hó 23-án délelőtt 10 órakor írásbeli zárt ajánlati árlejtés fog megtartatni.

A takarmány szükségletre megjegyztetik, hogy a termelők nemcsak az egész mennyiségre, hanem 100 méterházsára is tehetnek ajánlatot. Egyenlő ajánlatok esetén a gazdák és gazdasági szövetkezetek ajánlatai előnyben részesülnek.

A közelebbi szállítási feltételek a debreczeni m. kir. állami méntelep számvevő irodájában, továbbá az eperjesi, turjaremetei, rimaszombati, szatmárnémeti-i és jászberényi ménteleposztály parancsnokságoknál megteudhatók, ahol a szállítási feltételek fizete is betekinthező és ahonnan az árlejtési hirdetmény kívánatra megküldetik.

Budapest, 1911. július 5.

A m. kir. földmivelésügyi minister.

FŐNÖKÖK

ezrel eddig hiába vártak arra, hogy könnyű szerrel jussanak írógéphez.

HA FIZETNEK

havonta 20—30 koronát, kapnak egy elsőrendű, látható írásu, visszaváltós, tabulátoros, összedobillentyűs, automatikus sorváltós, csupa szőlőből és vasból gyártott, rendkívül tartós, univerzál-klaviatúrás

Ujlaki-írógépet.

Nem írnak alá váltót és folytonosan halmozódó írodai munkálataikban könnyen

BOLDOGULNAK.

Bármely rendszerű használt írógépet legmodernebb Ujlaki írógépünkre

BECSERÉLÜNK.

Díjmentes bemutatás országsherte. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

UJLAKI BÉLA Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 28. sz.

Telefon 122—60.

Vidéki hivatalnokok, kik könnyű mellék-koronaire reflektálnak, közlőjék osimüket. Vidéki képviselők kerestetnek.

Pénzt

akar Ön azonnal butorra, zongorára, varrógépekre, kerékpárokra és mindenemű kereskedelmi árukra, akkor forduljon bizalommal csak a régi Tauber céghez, Baross-tér 17. sz. Telefon: 149—00. Fióküzlet: Klauzál-tér 2. Telefon 78—97. 29387

Szabadalomértékesítés. STERNE EMILE mérnök Párisban a

45520 számú

és „Doboz szeszes italok számára” című magyar szabadalom tulajdonosa szabada manak gyakorlatbavétele céljából gyárosokkal vagy iparosokkal összeköttetést keres. A szabadalom tulajdonosa hajlandó szabadalmát esetleg el is adni, vagy más megfelelő ajánlatot elfogadni. Bővebb felvilágosítással szolgál a

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat
Pásztor,
Budapest, VII. Erzsébet-körut 17.

ÁGYTOLLAK, „MARABU”-hoz

VII., Károly-körut 7. Ágytoll-gőztisztítás.
(Telefon 71—25.)

A háztól való el- és visszaszállítás még aznap díjtalanul eszközöltetik.

MAGYAR-HORVÁT TENGERI GŐZHAJÓZÁSI R.-T., FIUME.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként négy gyorsjárat Fiuméből, Zaxa, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa) Castelnovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra, Cattaróig csak 24 óra.

Fiume-Venezia: hetenként 3—6 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2—3 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként egy járat oda és vissza.

Ezen gőzösköz közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomáshig és onnan közlekednek, ugyszintén Venziaiban és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Napoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé, stb. stb.

A gőzhajók modern kényelemmel, háifűtékekkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kőlökévé vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a **Központi Menet** egyiroda, Budapest (V., Vigadó-tér 1.) és annak összes magyarországi fiókirodái.

KERBER HENRIK TELEFONSZÁM: * 53—55 *

BUDAPEST, VIII., Nap-utcza 29.

Villanyerőre berendezett mechanikai szörme-, szőnyegporló-, porszívó és megóvó, valamint szőnyeg-mosó, tisztító és javító intézet. — Ablaktisztítás, lakástakarítás, szobapadló-beeresztés, pormentesítés és féregirtási vállalat.

Telefonértesítésre azonnal házhoz küldök.

Újrendszerű butor-hitel.

Azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a tisztelt butorvásárlókönönségnek a legnagyobb kedvezményt nyújthatjuk.

Hagy választék asztalos-, kárpitos-, vas- és rézbutorokban, továbbá szőnyegek, függönyök, ág- és aszalliteritokban.

Hitel esetén készpénzárakat számíttunk, csupán a tartozás után 6% kamat fizetendő.

A kamat negyedévenként fizetendő és pedig mindig csak a hátralékos, csökkenő tartozás után.

Törlesztés: minden 100.— korona után havi 3.— korona vagy minden 100.— korona után 1/4 évi 9.— korona.

BALÁZS és TÁRSA BUTORÁRUHÁZ BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 43. (Saját ház.)

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges...

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges...

Pénzszekrények, ékmányszekrények, használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók...

Férjhezmenendőúrhölgyek előjegyzve tízenyolc-évtől feljebb, hozomány-összege a legkülönbözőbb...

Akar ön szellemes lenni? Akar a társaságban tekintélyhez jutni? Akarja, hogy kellemes társalgónak tartásák?...

Pénzszekrényeket fűz- és betörésmenteseket ajánl olcsó áron...

Tárai málnaszörp 8 kilós postakosarakban K 8.- Barta József konzervgyára Fölka (Szepesmegye).

Butorhitel legújabb rendszer szerint. Azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy mindenféle butorokat készpénzárak mellett, meghatározott időre, részletre eladhatunk...

Villa Almádban. 6600 négyszögletű parcellázható szőlőbirtok 6 szobás gyönyörű kies fekvésű villával a Balaton partján...

Üresedésben levő számos különféle állás jelentett be, melyek teljes címmel olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben.

30 koronaért készülnék saját műhelyemben mérték után remek szabásban, finom kivitelben divatos férföltönyök...

Kajszinbaraczkol, válogatott legszebb díszpéldányokat, befőzni vagy esemegézni 5 kilót 3 koronáért...

INGYEN TANULHAT november 1-től két héten át kereskedelmi szakirányúakat, gépirás, gyorsírást, helyőrséget, számvitét, német nyelvet, Magyar Tanügyi Intézet, Rottenbiller-utca 5/a. sz.

Telektulajdonosok figyelmébe. Építünk tehermentes telekre bank kölcsönrel bérházakat, családi házat stb.

Budapestről, gyorsvonattal egy órányira, a zimonyi vonalon van egy gyümölcsös és szőlő közepén egy kis-sebbszerű, emeletes villalaktás...

Kárpitos nyergesek részére mindennemű kellekék képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részvénytárs.

„Hungária” beszélő-gépek töltésnélküliek is kizárólag eredeti első-rangú gyártmány, részletfizetésre is olcsón kaphatók.

Deményi és Társa Budapest, VI., Teréz-körút 4. Kérjen árjegyzéket.

Követelje azonban, hogy a szállítója önnel csak OLLA-t adjon. Az elárusító helyek kimutatását, árjegyzéket és eredeti propagandá reklámot ingyen küld az OLLA gummi-gyár Wien 11/817 Praterstrasse Nr. 87.

25 koronaért készülnék saját műhelyemben mérték után remek szabásban, finom kivitelben divatos férföltönyök...

Zálogszedulákat vesznek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem.

Singer Jakab ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. sz. Izabella-utca sarkán.

Kárpitos nyergesek részére mindennemű kellekék képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részvénytárs.

Okmányokat házasságkötéshez, DISPENZÁCIÓ (kibírdetés felmentés) nagykorúsítás házassági akadály, nősülési engedély, rokonsági és fölletlen kur alul felmentés, válóper, névváltoztatás, katonasági, iparjogi, keresmai jogügyekben okmányokat, engedélyeket, megszerzés, miniszteriumokban ügyeket kérésztől vizs. KEMÉNY LAJOS Országos Képzésmegelőző Intézet, BUDAPEST, Rákóczi-utca 86. szám, a „Debrezoni” szálloda mellett. Minden 20 levele válaszol.

Soha nem létezett rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk helyben és vidékre teljes lakberendezéseket, valamint egyes butorok részletfizetésre. Modern lakberendezési vállalat Budapest, Szerecsen-utca 10. sz. Diszes butoralbum 1 kor.

Szép uriház 300 m²-es telek öt lakással, pince, mosókonyha, villamos megálló, 11.000 forintért eladó. 5000 forint készpénz szükséges. Bővebbet: Erzsébetfalván, Vörösmarty utca 28. sz.

Halló! Egy remekhangú hangverseny gramofon 10 drb dupla nagy lemezzel 20 frt. No mulassa el rendelését mielőbb feladni. Babuska, Csillágysszerlem, Paikó, Trombitás, Bukj el, Naprágszoknya, stb lemez, udonságok óriási raktára. A lemezek dbja 1.25 frt Nagy raktár Patná tünéiküli gépek és lemezekből, eredeti Eufonok valamint az összes saját készítményű hangszerekből. Marnitz Frigyes Műhanszerkészítő BUDAPEST Iózséf-körút 37-39. Hangszer, gramofon és lemezjegyzék, külön-különíngyen.

Rayonképviselők Gyűzők és reprezentábilis viszontelárnstók kiknek nagy ösmeretsegük van jobb izr. körökben, egy szabadalmazott kegyeleti újonság értékesítéshez keresetnek. Csakis jó megjelensű kauzsió-képes acquistiturok lesznek figyelembevéva. Havonta 1000-1200 kor. jövedelem. Molnár M. Lajos szerkesztő Budapest Rottenbiller-utca 10 Mo. - Prospektusok íngyen.

A gyakorló gyorsírók Társasága gyorsírási (Gabelsberger-Markovits rendszerű) és gépirási, magyar és német tanfolyamaira, különféle rendszerű, látható írású gépekre beiratkozhatni naponkint. Beiratási díj nincs. Tandíj igen mérsékelt. Végzett növendékeinket díjtalanul állásba-segítjük. Telefon 18-09. GLOGOWSKY és TÁRSA, Andrássy-ut 12. és Révay-utca 6. szám.

Ajtók, Ablakok, vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók.

Wiener A. utódánál BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123. Telefon: 62-80. Alapított 1886-ban.

Soha nem létezett rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk helyben és vidékre teljes lakberendezéseket, valamint egyes butorok részletfizetésre. Modern lakberendezési vállalat Budapest, Szerecsen-utca 10. sz. Diszes butoralbum 1 kor.

Parlamenti gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar-német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémiai tanárok által oktatott szaktanfolyamok. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyama. Alapította Markovics Iván 1863-ban. Biztos állás közvetítés, Közérvényi egyesületi oklevelek. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Liszt Ferenc-tér 10., május 1-től Hegedűs Sándor-u. 7.) Címre vigyázzunk! - Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépezégetektől s más hirdetésünket utánzó újabb tanfolyamoktól független. - Telefon 64-68.

„Limonai” kitűnő zamatu limonádé készítéséhez, adag 6 fillér. Készíti Réthy Béla Békéscsaba. Mindentűt kapható.

Szabók részére mindennemű zsinór, gomb és szabó-kellék képes nagy árjegyzéket kívánatra íngyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részvénytárs, Nagymező-utca 46.

Zálogszedulákat vesznek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt, platínát és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem. Ugyanitt aranyláncok olcsón kaphatók. SCHILLER IZIDOR ékszerkereskedő Budapest, Sip utca 8. Telefon 54-74.

Saját gyártmányú fürdőkádak 14 kor-tól feljebb; fűthető kádak 60 kor-tól feljebb. Elválalok mindentféle kuzsivatnyuk és házi vízvezeték-berendezéseket legolcsóbb áron. LEFKOVICS ADOLF Budapest, VII., Wesselényi-u. 51/E. Telefon 113-46. - Árjegyzék íngyen és bérmentve.

Nemi betegek Férfiak, nők trippertől csak a valódi és világhírű Laxia Capsulától (Dr. Klein) gyógyulhatnak meg a legbiztosabban. - Több mint 100 orvosi bizonyítvány tanuskodik a gyógyszer kiváló hatásáról. Kapható utánvét mellett kizárólag a készítőnél 2 K 60 f.-ert íllés Antal gyógyszerüzében, SZABADKA, Budapesti főraktáros: Nyilas György gyógyszerész Epest, Fehérvár-ut. Utánzatoktól óvakodjunk.

MAGANTANULOKAT polgári iskolai, gimnáziumi, kereskedelmi-iskolai magánvizsgálatokra, érettségire felkészítéssel előkészít Magyar Tanügyi Intézet Rottenbiller-utca 5/a. sz.

Készpénzért vagy hitelképes egyóneknek kedvező feltételek mellett szállítok teljes lakberendezéseket vagy egyes darabokat és biztosíthatom, hogy ilyen

olcsón sehol nem kap modern háló, háló, úri és szalon szobákat stb. Győzdjön meg, tekintse meg zenfolt raktárat, itt jutányosan vehet a leggyorsabbútól a legdrágábbútól a legkülönbözőbb kivitelű minden fajta BUTORT Nagy Imre lakberendezési vállalkozó üzég BUDAPEST, Váci-körút 9. szám (Bejárát Szerecsen-utca 1., I. em.) Árjegyzék íngyen. Album 1 K.

10%-kal olcsóbb, mint bárhol, legolcsóbb, legjobb és legnagyobb butoráruház, 320 szobabutor a leggyorsabbútól a legfinomabb kivitelű választékra készen áll jóállás mellett. Varga Mihály és Társa, Kris-tó-tér 8. I. em.

Temetkezési vállalkozók, intézetek, egyletek, társulatok részére képes nagy árjegyzéket kívánatra íngyen küld a Budapesti Ravatalgyár Részvénytárs. Nagymező-u. 46.

Részletfizetésre bárkinék küldünk 14 korona előzetes beküldése után egy pompás valódi ezüst remontró órát három ezüst fedellel duplán borítva; és egy 14 karátos arany lánczót, legmodernebb kivitelben, 60 gram súlyival, hivatalos próbával ellátva, részletfizetésre 140 korona összában, igen kedvező fizetési feltételek mellett, csak 4 korona havi részletre. Szállítás mindentűt. Az elküldés utánvételtől is történik. Első részlet (esetleg utánvét) 14 korona.

R. LECHNER, óra- és ékszer széküldési üzlete Lundenburg No. 460 (Morvaország.)

A t. cz. gazdaközönség az iparvállalatok figyelmébe ajánlom 1884. óta fennálló gazdasági és iparszemélyzeteket elhelyező Irodámat. Gazdaszítetek, gépészek, kovácok, molnárok, szesz-tőzök, kertészek, kezesek és felöltséggel, főnököknek díjmentesen elhelyeztetlek. - Krakauer Ármin, VI., Dávid-utca 4. szám. Telefon: 94-76.

Koporsó asztalosok részére mindennemű koporsók díszítésre, összes temetkezési cikkek képes árjegyzéket kívánatra íngyen küldi a Budapesti Ravatalgyár Részvénytárs. Nagymező-utca E. 46. sz.

BUTOR 30% megtakarítás! Régi Butorszalon Budapest, Ferencztek-tere 3 félémelet. Vétel és eladás használt és új polgári, nrasági lakberendezéseknék, mahagoni és palisander butorok, úri szobák, angol börgarútlak és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szönyvek, csillarak. Telefon 82-13. 98598

Soványosság! Az egyedüli eredménytől kísért háziszser a dr. William Hartley tanár amerikai erőtáp-pora. Soványak tartós, szép tett testidomokat nyernek. - Hölgyek remek keblét. Hat hét alatt 20 kilo gyarapodásért jót állást. Vészségénység, gyengeség, időségesség ellen és gyomorba-josoknak nélkülözhetetlen tápszer. Kíttutette: Chicago, Berlin, London Hamburgban. Közönsé levelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utastással. Főraktár Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11. II/I. Telefon 156-80.